

Civilutskottets betänkande 2025/26:CU18

Bostadspolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, främst med innehänvisning till pågående arbete eller aviserade åtgärder. Motionsyrkandena handlar bl.a. om åtgärder på bostadsmarknaden, finansiering av bostads-byggande, bostadsförsörjning, allmännyttiga kommunala bostadsbolag, åtgärder mot segregation och utanförskap, bostadsförmedling och förtur till bostad, cirkulär ekonomi och klimatanpassning av bebyggd miljö.

I betänkandet finns 33 reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

131 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	9
Utskottets överväganden	10
Åtgärder på bostadsmarknaden	10
Bostadsförsörjning	19
Allmännyttiga kommunala bostadsbolag	26
Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper	31
Finansiering av bostadsbyggande	37
Redovisningsregler	42
Bostäder för unga	45
Studentbostäder	47
Bostäder för äldre personer	50
Bostadsanpassning	54
Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden	56
Hälsöfrämjande stadsmiljöer	61
Energieffektivisering av bostäder	63
Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn	65
Ökat byggande i trä	74
Takyta som strategisk resurs	77
Klimatanpassning av bebyggd miljö	79
Reservationer	87
1. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (S)	87
2. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (V)	88
3. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (C)	89
4. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (MP)	90
5. En nationell handlingsplan för bostadsförsörjning, punkt 2 (S, V, MP)	91
6. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning, punkt 3 (S)	91
7. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning, punkt 3 (V)	92
8. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning, punkt 3 (MP)	93
9. Allmännyttiga kommunala bostadsbolag, punkt 4 (V)	94
10. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (S)	95
11. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (V)	96
12. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (C)	97
13. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (MP)	98
14. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 (S)	99
15. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 (V)	100
16. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 (C)	101
17. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 – motiveringen (MP)	102
18. Redovisningsregler, punkt 7 (V)	102
19. Redovisningsregler, punkt 7 (C)	103
20. Bostäder för äldre personer, punkt 10 (C)	104
21. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden, punkt 12 (S)	104
22. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden, punkt 12 (V)	105
23. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden, punkt 12 (C)	106

24. Hälsöfrämjande stadsmiljöer, punkt 13 (MP).....	107
25. Energieffektivisering av bostäder, punkt 14 (MP).....	107
26. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, punkt 15 (V)	108
27. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, punkt 15 (C).....	108
28. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, punkt 15 (MP).....	109
29. Ökat byggande i trä, punkt 16 (C)	111
30. Takyta som strategisk resurs, punkt 17 (S).....	112
31. Takyta som strategisk resurs, punkt 17 (C)	112
32. Klimatanpassning av bebyggd miljö, punkt 18 (S).....	113
33. Klimatanpassning av bebyggd miljö, punkt 18 (MP)	114
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	116
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	116

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Åtgärder på bostadsmarknaden

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:15 av Josef Fransson (SD),

2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:857 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 1,

2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 3,

2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3,

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 1 och 29,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 5 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 2, 3, 15 och 44.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (MP)

2. En nationell handlingsplan för bostadsförsörjning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 3,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 3 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 8.

Reservation 5 (S, V, MP)

3. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:714 av Åsa Eriksson m.fl. (S),

2025/26:929 av Serkan Köse (S),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2, 4, 5, 20 och 35,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkandena 2 och 5 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 4–7, 18, 32 och 45.

Reservation 6 (S)

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (MP)

4. Allmännyttiga kommunala bostadsbolag

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:982 av Helena Lindahl (C),

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 2 och

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 20, 21, 23 och 25–28.

Reservation 9 (V)

5. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:858 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 2,

2025/26:1249 av Denis Begic (S) yrkande 1,

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 33–36,

2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 4,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4,

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 30,

2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64 och 65,

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 24 och 25 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 19 och 48.

Reservation 10 (S)

Reservation 11 (V)

Reservation 12 (C)

Reservation 13 (MP)

6. Finansiering av bostadsbyggande

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 2,

2025/26:644 av Heléne Björklund (S),

2025/26:659 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:674 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S),

2025/26:923 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkandena 1–3,

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 2,

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 2,

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 4,

2025/26:1416 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S),

2025/26:1921 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 24,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 36 och 37,

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 24 och 25 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 10.

Reservation 14 (S)

Reservation 15 (V)

Reservation 16 (C)

Reservation 17 (MP) – motiveringen

7. Redovisningsregler

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 25,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35 och

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 22.

Reservation 18 (V)

Reservation 19 (C)

8. Bostäder för unga

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 1 och

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 1.

9. Studentbostäder

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 3 och

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 1.

10. Bostäder för äldre personer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 27 och

2025/26:3664 av Magnus Berntsson (KD).

Reservation 20 (C)

11. Bostadsanpassning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:375 av Michael Rubbestad (SD),

2025/26:1378 av Åsa Eriksson m.fl. (S) och

2025/26:3451 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M).

12. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2128 av Kerstin Lundgren (C),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 20,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 6 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 1, 9 och 14.

Reservation 21 (S)

Reservation 22 (V)

Reservation 23 (C)

13. Hälsofrämjande stadsmiljöer

Riksdagen avslår motion

2025/26:3370 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 24 (MP)

14. Energieffektivisering av bostäder

Riksdagen avslår motion

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 171.

Reservation 25 (MP)

15. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 14,

2025/26:3338 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 6,

2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkandena 114, 117, 127,
129, 130, 134, 136–140 och 142 samt

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 143.

Reservation 26 (V)

Reservation 27 (C)

Reservation 28 (MP)

16. Ökat byggande i trä

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:856 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:3101 av Larry Söder (KD) yrkande 1,

2025/26:3210 av Sten Bergheden (M),

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 146 och

2025/26:3749 av Larry Söder (KD).

Reservation 29 (C)

17. Takyta som strategisk resurs

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 145 och

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 16.

Reservation 30 (S)

Reservation 31 (C)

18. Klimatanpassning av bebyggd miljö

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3318 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP),
2025/26:3421 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 4, 13 och 14 samt
2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 18.

Reservation 32 (S)

Reservation 33 (MP)

Stockholm den 26 mars 2026

På civilutskottets vägnar

Mikael Eskilandersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mikael Eskilandersson (SD), Joakim Järrebring (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Roger Hedlund (SD), Laila Naraghi (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Jennie Wernäng (M), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Amanda Palmstierna (MP), Mats Persson (L) och Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 131 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar om bostadspolitik i vid bemärkelse. Det handlar bl.a. om åtgärder på bostadsmarknaden, finansiering av bostadsbyggande, bostadsförsörjning, allmännyttiga kommunala bostadsbolag, åtgärder mot segregation och utanförskap, bostadsförmedling och förtur till bostad, cirkulär ekonomi och klimatanpassning av bebyggd miljö.

Utskottet behandlar de olika förslagen under skilda rubriker. Förslagen i motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Åtgärder på bostadsmarknaden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder på bostadsmarknaden. Utskottet hänvisar främst till vidtagna åtgärder och aviserade reformer.

Jämför reservation 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Motionerna

Inledning

I detta avsnitt behandlar utskottet motioner med förslag om tillkännagivanden till regeringen om olika åtgärder på bostadsmarknaden. Nedan följer en kortfattad redovisning av motionsförslagen, först i parti- och kommittémotioner och sedan i övriga motioner.

Socialdemokraterna

I kommittémotion 2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om bostaden som social rättighet. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att skillnaderna i boendekostnader mellan dem som hyr och dem som äger behöver minska. I yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att samla bransch, parter och politiken i en bostadskommission för att konstruktivt och gemensamt möta utmaningarna på såväl kort som lång sikt. I yrkande 44 föreslås ett tillkännagivande om att bygga bort bostadsbristen och därigenom skapa en balans som kan bidra till att lösa problemet med trångboddhet.

Vänsterpartiet

I partimotion 2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över hur ett statligt byggbolag med uppgift att bygga främst billiga hyresrätter kan upprättas.

Centerpartiet

I kommittémotion 2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att en kommission bör tillsättas för att åtgärda de strukturproblem som genomsyrar bostads- och fastighetsmarknaderna. I yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om en modern social bostadspolitik och att ett utrednings- och reformarbete bör komma igång snarast.

Miljöpartiet

I kommittémotion 2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att inrätta ett råd för socialt hållbar bostadsförsörjning. Motionärerna föreslår att regeringen årligen samlar representanter från kommuner, myndigheter och andra för att löpande diskutera behov och åtgärder som inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

Övriga motioner

I motion 2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att inrätta ett statligt byggbolag för att pressa priserna på nyproduktion och bygga hyresrätter över hela landet. Liknande förslag finns i motion 2025/26:857 av Magnus Manhammar (S) och i motion 2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 3.

I motion 2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att det ska finnas kvar ett ekonomiskt stöd till projektlotsar för idéburet byggande och boende.

I motion 2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att ge bostadsrättsföreningar ett tydligare lagstöd för att kunna införa rökfria fastigheter, balkonger och uteplatser. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att förtydliga att tobaksrök som sprider sig till andra lägenheter kan betraktas som en otillåten störning i boendemiljön.

I motion 2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att beakta behovet av fler bostäder för en växande Stockholmsregion.

I motion 2025/26:15 av Josef Fransson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att staten ska utreda möjligheterna att genomföra ett program för att köpa upp och riva nedgångna lägenheter och villor i avfolkningskommuner.

I motion 2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av hur behövlig och obebyggd mark kan utnyttjas bättre. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att utreda småhusrörelsen. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att se över en modern egnahemsrörelse.

Bakgrund

Bostadsbyggnadsbehov och bostadsbyggandet

Boverket ska enligt förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar årligen redovisa beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet på nationell nivå, länsnivå och kommunal nivå. Analyserna används som ett underlag till kommunerna i deras arbete med bostadsförsörjning.

Boverkets senaste regionala byggbehovsberäkning publicerades 2024. Då gjordes bedömningen att drygt 523 000 nya bostäder behöver tillkomma t.o.m.

2033. Som en jämförelse är detta 77 000 bostäder färre än den beräkning Boverket publicerade 2021 för perioden 2021–2030. I 2025 års bostadsmarknadsenkät angav 127 av landets 290 kommuner att det råder underskott på den lokala bostadsmarknaden i kommunen som helhet. Det var 21 kommuner färre som gjorde den bedömningen jämfört med för ett år sedan, och 53 kommuner färre jämfört med för två år sedan.

Enligt Boverkets senaste beräkning behöver det i genomsnitt tillkomma ca 50 280 bostäder per år fram till 2034. Beräkningen baseras på behovet utifrån hushållsutvecklingen, beståndsutvecklingen, ett bedömt historiskt underskott och en s.k. bostadsreserv.

Boverkets senaste byggprognos publicerades i december 2025. I prognosen skiljer verket på påbörjade bostäder och färdigställda bostäder. Bedömningen är att ca 32 000 bostäder kommer att påbörjas i år, varav 30 000 genom nybyggnad och 2 000 genom ombyggnad. Detta kan jämföras med 2024 då 29 100 bostäder påbörjades. Vidare förväntas byggandet fortsätta öka till nästan 35 000 påbörjade bostäder under 2026 och nästan 37 000 under 2027. Boverkets prognos för antalet färdigställda bostäder pekar också mot en vändning uppåt, även om den först kommer under 2027.

Boverkets bedömning är att återhämtad köpkraft och stabila marknadsförutsättningar skapar förutsättningar för en vändning för bostadsbyggandet. Sammantaget förväntas byggandet komma upp i de nivåer som skulle behövas för att möta det tillkommande byggbehov som Boverket beräknat. Samtidigt är Boverkets bild att situationen fortsatt kommer att vara svår för de som står långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden.

Budgetpropositionen för 2025

I budgetpropositionen för 2026 utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (prop. 2025/26:1 utg.omr. 18) anför regeringen bl.a. följande när det gäller regeringens inriktning på bostadspolitiken:

En väl fungerande bostadsmarknad i hela landet med tillgång till bostäder i varierande upplåtelseformer är en viktig förutsättning för människors trygghet och livskvalitet, och för en konkurrenskraftig ekonomi och tillväxt. Fler ska kunna förverkliga sina boendedrömmar och människor ska kunna flytta dit arbeten finns. Människors behov och efterfrågan ska vara styrande för hur bostadsbeståndet utvecklas. Samtidigt som det behöver byggas fler bostäder behöver det befintliga byggnadsbeståndet utnyttjas effektivare. Finanspolitiken bidrar till högre offentlig konsumtion och investeringar kommande år, vilket stöttar den ekonomiska återhämtningen. Samtidigt förbättras situationen för hushållen gradvis vilket väntas ge stöd åt bostadsmarknaden och tillhörande investeringar. Många drömmer om att bo i småhus och regeringen vill att fler ska kunna förverkliga den drömmen. Problemen är emellertid flera: Trösklarna är för höga, ledtiderna för långa, byggreglerna för krångliga och det är brist på byggbar mark i attraktiva lägen. I budgetpropositionen för 2025 aviserade regeringen att Boverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovsbefria uppförande av

sådana typgodkända småhus, det s.k. ”Sverigehuset” (prop. 2024/25:1, utg.omr. 18, avsnitt 3.5). Regeringen har nu gett Boverket ett sådant uppdrag. Samtidigt fortsätter egnahemskommissionärens arbete att verka för ett ökat småhusbyggande, att nya trädgårdsstäder anläggs samt främjandet av en ny egnahemsrörelse.

Det ska bli lättare för barnfamiljer att få en egen bostad. Därför ska det bli obligatoriskt för kommuner att under vissa förutsättningar tillhandahålla hyresgarantier till denna grupp. I detta syfte föreslår regeringen att medel omfördelas till utgiftsområde 25, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen [...]

Takten på bostadsbyggandet har avtagit till följd av omvärldsfaktorer som hög inflation och högre räntor, vilket försämrat förutsättningarna för byggandet av bostäder. Situationen för hushållen förbättras gradvis vilket väntas ge positiv effekt på bostadsmarknaden och tillhörande investeringar. Det är fortsatt centralt att åtgärda de strukturella hinder som präglar bygg- och bostadsmarknaden för att Sverige ska stå bättre rustat och möjliggöra ett ökat byggande av bostäder.

Stora investeringar och företagsetableringar på orter som under en längre tid har haft en låg eller stagnerande befolkningstillväxt innebär stora utmaningar för samhällsbyggandet. Det gäller inte minst att få fram nya bostäder för att möta behoven av ökad inflyttning till de kommuner som berörs. För att stödja näringslivets gröna omställning och bostadspolitisk utveckling i framför allt norra Sverige föreslår regeringen att medel avsätts under 2026 för ett tillskott till stiftelsen Norrlandsfonden.

Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att fortsätta genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder, i de fall det är möjligt och lämpligt utifrån bostadens avsedda funktion. Bland annat avser regeringen att genomföra lättnader i byggkraven vid ändring, ombyggnad och omvandling av byggnader, exempelvis för att förenkla konvertering av kontorslokaler till bostäder. Detta kan möjliggöra fler bostäder, göra det billigare och enklare att bygga och främja ett mer differentierat utbud. Därutöver avser regeringen att verka för att tillståndprocesserna kortas, blir effektivare och mer förutsebara samt för att beslutsprocesser i större utsträckning utgår från en samhällsekonomisk analys. Arbetet med att förenkla tillståndsprövningen enligt miljöbalken fortsätter med ökad kraft.

En särskild utredare ska analysera strandskyddsbestämmelserna och föreslå ändringar för att reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna att bygga nära vatten (dir. 2025:59). Utredaren ska bl.a. analysera och ta ställning till hur kommunerna kan ges en större roll i frågor som rör strandskydd.

Det är viktigt att fler har möjlighet att äga sitt boende. Ett ökat eget ägande innebär att fler känner ett ansvar för sitt boende och sin boendemiljö. Regeringen avser att höja bolånetaket och slopa det skärpta amorteringskravet. Ett ökat eget ägande och en blandning av upplåtelseformer är viktiga faktorer för att få till stånd en positiv utveckling i bostadsområden som präglas av utanförskap. Livsmiljön, särskilt boendet och närmiljön, har grundläggande betydelse för människors hälsa och välbefinnande. [...]

Det behövs mer evidensbaserad kunskap om situationella åtgärder för trygghet och säkerhet. Regeringen föreslår därför att medel tillförs Brottsförebyggande rådet för att sprida kunskap och ge stöd till olika aktörer som arbetar med trygghet och brotts förebyggande åtgärder i den byggda miljön [...]. Satsningen kompletterar de medel som har avsatts till Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande efter förslag i den forskningspolitiska propositionen Forskning och innovation

för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60) för ökad kunskap om betydelsen av planeringen samt den byggda miljös utformning för trygghet och brottsförebyggande arbete.

Regeringen bedömer att dagens system för statens anspråk på mark och vatten kan förbättras vad gäller effektivitet, förutsebarhet och transparens. Regeringen avser därför att genomföra en översyn av befintliga system och regelverk i syfte att upprätta en mer sammanhållen ordning för nationell fysisk planering, baserad på en samlad samhällsekonomisk analys. Översynen ska syfta till att förbättra förutsättningarna att väga olika intressen mot varandra, ge ökad nationell likvärdighet, ökad rättssäkerhet och bättre samordning mellan offentliga aktörer. Regeringen föreslår att Länsstyrelserna tilldelas medel för att bidra till översynen [...].

Regeringen har överlämnat propositionen Ett nytt regelverk för bygglov till riksdagen (prop. 2024/25:169). Förslagen i propositionen innebär omfattande förenklingar av reglerna för bygglov och att antalet åtgärder som kan utföras utan krav på bygglov och som kan tillåtas utan hinder i detaljplan och områdesbestämmelser utökas, i syfte att både skapa fler bostäder och öka fastighetsägares möjligheter att bestämma över hur den egna fastigheten ska utvecklas. Reglerna föreslås träda i kraft den 1 december 2025.

Regeringen har även gett Boverket i uppdrag att utreda och föreslå förenklingar och lättnader av reglerna för trafikbuller vid bostäder. Boverket ska bland annat utreda möjligheten att ersätta kravet på skyddad sida med gemensamma vistelseytor med god ljudmiljö, till exempel på en bostadsgård. Målet är att förenkla detaljplaneprocessen, sänka produktionskostnader och öka flexibiliteten i bostadsbyggandet. [...]

Mot bakgrund av höga produktions- och energipriser och för att minska byggbranschens klimat- och miljöpåverkan, är en fortsatt effektivisering av energianvändningen i byggnadsbeståndet samt arbete med omställning till en cirkulär ekonomi inom bygg- och fastighetssektorn prioriterade områden. Regeringen ger i sin strategi för cirkulär ekonomi stöd och riktning för aktörer inom näringsliv, offentlig sektor, universitet och högskolor och civilsamhället, liksom för privatpersoner som vill driva affärsmöjligheter och göra medvetna val utifrån den cirkulära omställningen.

Det befintliga statsbidraget till kommuner med svag bostadsmarknad kommer att avvecklas.

Åtgärder för ökat småhusbyggande m.m.

Regeringen tillsatte i maj 2024 en bokstavsutredare, som fick titeln egnahemskommissionär, med uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse (dnr LI2024/01020 m.fl.). Utredaren ska dels analysera och klarlägga orsakerna till småhusens låga andel av nyproduktionen av bostäder, dels arbeta aktivt för att de parter som bedöms ha möjlighet att bidra till ett ökat småhusbyggande gör det. Utredaren ska också verka för att nya trädgårdsstäder anläggs. Syftet är även att verka för en ny egnahemsrörelse och att långsiktigt öka småhusens andel av nyproduktionen av bostäder. Tre delredovisningar har lämnats. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2027.

I budgetpropositionen för 2025 aviserade regeringen att Boverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovs-

befria uppförande av sådana typgodkända småhus, det s.k. ”Sverigehuset”. Boverket har fått ett sådant uppdrag (dnr. LI2025/01072). Uppdraget ska redovisas senast den 13 juni 2026.

Enligt regeringens förordning (2023:903) kan kommuner söka stöd för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder. Stödet kan sökas för detaljplaner som har antagits efter den 31 december 2023, och sista ansökningsdag är den 1 oktober 2026. Regeringen höjde från april 2025 stödnivåerna för att göra det ännu mer attraktivt för kommuner att ta fram nya detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse respektive omvandling av lokaler till bostäder. För småhusen höjdes stödnivån från 15 000 till 25 000 kronor per småhus, och för lokalomvandlingarna höjdes stödet från 150 till 300 kronor per kvadratmeter lokalarea som kan omvandlas till boarea.

Hyrköp

I januari 2026 beslutade regeringen om lagrådsremissen Lag om hyrköp av bostad. Förslagen innebär att en hyrsäljare utfäster sig att inom viss tid sälja en bostad och att hyrköparen får nyttjanderätt till bostaden under tiden som utfästelsen gäller. Lagen innebär att ett regelsystem för avtalsformen införs och syftar i längden till att göra det möjligt för fler att äga sitt boende. En nyhet med lagen är att det blir möjligt att göra en bindande utfästelse om försäljning av fast egendom och tomträtter, och inte bara av bostadsrätter.

Regeringen lämnar även förslag som förändrar det befintliga systemet med ägarlägenheter och som syftar till att göra ägarlägenheten som boendeform mer attraktiv. Förslagen innebär bl.a. förstärkta möjligheter att vidta sanktioner mot en ägarlägenhetsägare som allvarligt stör sin omgivning. Regeringen lämnade i mars 2026 över proposition 2025/26:188 Lag om hyrköp av bostad till riksdagen.

En flexiblare hyresmarknad och presumtionshyror

Regeringen tillsatte 2024 en utredning om enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror (dir. 2024:73). Det övergripande syftet var att främja ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet. Utredningen presenterade sina förslag i betänkandet En mer flexibel hyresmarknad SOU 2025:65. Förslagen omfattar bl.a. en ny privatuthyrningslag som ska gälla vid privatpersoners uthyrning av bostäder och förslag om att uthyrning till företag och delningsboende ska gynnas genom att modellen för blockhyra utvidgas och förenklas. Regeringen lämnade i mars 2026 över propositionen 2025/26:187 En mer flexibel hyresmarknad till riksdagen.

Den 1 januari 2026 ändrades reglerna om hyror för nyproducerade bostäder, s.k. presumtionshyror (prop. 2024/25:192, bet. 2024/25:CU5, skr. 2024/25:51). De nya reglerna ger större möjligheter att justera presumtionshyrorna löpande under hyrestiden. Det kan leda till att det i fler fall bedöms som lönsamt att investera i nybyggnation av hyresbostäder. Syftet

är att skapa både bättre förutsättningar att bygga hyresbostäder och möjliggöra lägre inflyttningshyror för hyresgästerna. Presumtionshyresmodellen har vidare gjorts flexiblare genom att hyran kan ändras i fler fall än tidigare.

Hyresgarantier för barnfamiljer

Riksdagen har anvisat medel för obligatoriska hyresgarantier till barnfamiljer under vissa förutsättningar efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 18). Regeringen beslutade i februari 2026 om en lagrådsremiss med förslag till ändringar i regleringen av kommunala hyresgarantier. Syftet med förslagen är bl.a. att underlätta för enskilda som saknar egen bostad att kunna få tillträde till en sådan. Förslaget väntas stärka barnfamiljers förmåga att efterfråga förstahandskontrakt och minska antalet barn som lever under osäkra boendeförhållanden. Regeringen lämnade i mars 2026 över propositionen 2025/26:212 Kommunala hyresgarantier för en socialt hållbar bostadsförsörjning till riksdagen.

Bolånetak och amorteringsregler

Våren 2020 riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att samlat utvärdera effekterna av makrotillsynsåtgärder och återkomma med förslag till åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (bet. 2019/20:FiU22 punkt 3, rskr. 2019/20:186). Regeringen har därefter behandlat frågor om åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden i en promemoria inom Finansdepartementet (Fi2025/01375). Promemorian låg till grund för en proposition som regeringen beslutade i februari 2026 (prop. 2025/26:119).

I propositionen föreslås att en ny lag om begränsning av bostadskrediter ska ersätta Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om amorteringskrav och bolånetak. Förslaget innebär bl.a. följande förändringar i förhållande till det som gäller i dag:

- Det skärpta amorteringskravet tas bort, dvs. kravet på ytterligare amortering med minst 1 procent om kredittagarens samlade bostadskrediter överstiger 4,5 gånger bruttoårsinkomsten.
- Bolånetaket ska få uppgå till 90 procent av bostadens marknadsvärde vid köp av en ny bostad och 80 procent av bostadens marknadsvärde när det gäller krediter som tas för att utöka en befintlig bostadskredit.

Syftet är att bidra till en sund amorteringskultur, minskade trösklar på bostadsmarknaden och bättre förutsättningar för olika grupper att äga sin bostad utan att det görs avkall på den finansiella stabiliteten.

Ändring och ombyggnad

Boverket har haft i uppdrag av regeringen att föreslå lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad (LI2024/01940). Boverket skulle lämna förslag till författningsändringar i plan- och bygglagstiftningen för att ändra de

tekniska egenskapskraven och utformningskraven som ställs på byggnader vid ändring, ombyggnad och omvandling. Syftet var att minska kravnivån och därmed minska kostnaderna samt för att möjliggöra ett bättre nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet. Boverket redovisade uppdraget i rapporten Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (rapport 2025:12). Regeringen lämnade i mars 2026 över propositionen 2025/26:180 Förenklade regler vid ändring av en byggnad till riksdagen.

Avyttring av statlig mark

I mars 2024 fick en samordnare i uppdrag att verka för att genom avyttring av statlig mark få till stånd bostadsbyggande på statens fastigheter. En delredovisning av uppdraget lämnades den 30 september 2024 (LI 2024:01047). Uppdraget slutredovisades i september 2025 (LI2024:A). Samordnarens arbete var i huvudsak inriktat mot att verka för att statlig mark avyttras till kommuner för att realisera bostadsbyggande. Arbetet utgick från en lista på 20 fastigheter som den tidigare utredningen Samordning för bostadsbyggande (Fi N 2017:08) valt ut som områden där externt stöd vore värdefullt för att komma till avslut i förhandlingarna. Samordnaren arbetade med överlåtelseärenden i 17 kommuner – från Malmö i söder till Gällivare i norr. I dessa ärenden var bostadsbyggande det huvudsakliga syftet, i kombination med inslag av offentlig service.

Ändringar i bostadsförsörjningslagen

Den 1 mars 2025 infördes ändringar i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, härefter kallad bostadsförsörjningslagen (prop. 2024/25:42, bet. 2024/25:CU6, skr. 2025/25:137).

Med lagändringarna har det bl.a. införts en reglering som tydliggör att kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder som reserverats utifrån olika behov och erbjuda förturer utan att det påverkar möjligheten att ta ut köavgift av de sökande. Vidare har de tidigare kommunala riktlinjerna ersatts av en handlingsplan för bostadsförsörjningen. I handlingsplanen ska kommunerna redogöra för behovet av nya bostäder och ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner både i planeringen och vid bostadsbyggandet.

I samband med antagandet av lagändringarna riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att se över hur användandet av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas.

Strandskydd

Den 1 juli 2025 infördes lättnader i strandskyddet som bl.a. innebär att små vatten och vatten som anlagts i modern tid inte längre omfattas av det generella strandskyddet (prop. 2024/25:102, bet. 2024/25:MJU16, skr. 2024/25:194). Därmed har möjligheterna att bygga bostäder i strandnära lägen ökat.

Regeringen gav i juni 2025 en särskild utredare i uppdrag att analysera strandskyddsbestämmelserna med inriktningen att ytterligare öka möjligheterna att bygga nära vatten (dir. 2025:59). Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2026.

Nytt regelverk för bygglov

Den 1 december 2025 infördes omfattande ändringar i plan- och bygglagen (prop. 2024/25:169, bet. 2025/26:CU2, skr. 2025/26:22). Syftet med lagändringarna var att skapa ett enklare, effektivare och mer ändamålsenligt regelverk för bygglov. Förändringarna innebär bl.a. att det i områden som inte omfattas av en detaljplan har blivit möjligt att göra fler och större åtgärder utan bygglov. Bygglov krävs dock fortfarande vid byggnation nära gräns, inom områden som är av riksintresse för totalförsvaret och inom särskilt värdefulla områden. En annan förändring är att man nu kan bygga större tillbyggnader utan krav på bygglov. Vidare har kravet på bygglov för fasadförändringar för en- och tvåbostadshus slopats, och bygglov kan ges för vindsinredning i bostadshus trots att det i detaljplanen finns ett vindsinredningsförbud. En annan förändring är att kravet på s.k. planenligt utgångsläge slopas 15 år efter att detaljplanens genomförandetid har gått ut.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat och avstyrkt motioner om åtgärder på bostadsmarknaden tidigare, bl.a. i 2024/25:CU13. Utskottet hänvisade till vidtagna åtgärder och aviserade reformer. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att Boverket gör bedömningen att bostadsbyggandet förväntas öka något under 2025 och att byggbehovet minskat jämfört med tidigare år. Sammantaget förväntas byggandet under de närmaste åren komma upp i de nivåer som skulle behövas för att möta det tillkommande byggbehov som Boverket beräknat, samtidigt som situationen kommer att vara fortsatt svår för dem som står långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden.

Som framgår ovan har regeringen vidtagit flera åtgärder, och ytterligare åtgärder har aviserats. Utskottet vill bl.a. framhålla regeringens åtgärder för att öka småhusbyggandet och de nya reglerna för att fler åtgärder ska kunna vidtas utan krav på bygglov. Regeringen har även aviserat propositioner om bl.a. hyresgarantier för barnfamiljer, förenklade regler vid ändring av en byggnad och ändrade regler kring bolånetak och amorteringar. Utskottet välkomnar också de åtgärder som regeringen vidtagit för att fler ska kunna bo i småhus eller på annat sätt äga sitt boende, t.ex. propositionen om en lag om hyrköp av bostad som ska göra det möjligt för fler att äga sitt boende och öka mångfalden av boendereformer.

Utskottet anser att regeringens vidtagna och aviserade åtgärder är vad som behövs för att möta behoven och utmaningarna på det bostadspolitiska området. Därmed avstyrker utskottet samtliga motionsyrkanden om åtgärder på bostadsmarknaden som behandlas i detta avsnitt.

Bostadsförsörjning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en nationell handlingsplan för bostadsförsörjning och ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning. Utskottet hänvisar bl.a. till tidigare ställningstaganden och till att dessa frågor redan bereds.

Jämför reservation 5 (S, V, MP), 6 (S), 7 (V) och 8 (MP).

Motionerna

En nationell handlingsplan för bostadsförsörjning

I partimotion 2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en nationell handlingsplan för bostadsförsörjningen en gång per mandatperiod, som även bör innehålla en redovisning av hur bostadsmarknaden under den senaste mandatperioden fungerat avseende vilka bostadsbehov som inte tillgodoses samt vilka åtgärder som planeras för att åtgärda dem.

I kommittémotion 2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram en nationell handlingsplan för bostadsförsörjning.

I kommittémotion 2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om nationell handlingsplan för bostadsförsörjning.

Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning

I partimotion 2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en nationell strategi för att säkerställa allas rätt till en bostad till en överkomlig kostnad. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör införa en ny bostadsförsörjningslag, som omfattar både stat och kommun. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att en ny bostadsförsörjningslag ska innehålla uppföljbara krav som bidrar till en ökad social hållbarhet inom bostadsförsörjningen. I yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen måste säkerställa att kommunerna tar sitt ansvar och har en mångfald av upplåtelseformer, bostadsstorlekar och boendekostnader i alla delar av sin kommun. I yrkande 35 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur

de kommunala hyresgarantierna kan omfatta fler och specifikt fånga upp ekonomiskt svaga barnfamiljer.

I kommittémotion 2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 4 föreslår motionärerna att det ska införas en ny samlad bostadsförsörjningslag, där staten och kommunerna tar ett gemensamt ansvar. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att kommunerna ska kunna åläggas planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att de kommuner som överlåter bostadsförsörjningsansvaret till grannkommunerna inte ska kunna ta för givet att kunna räkna hem statens stöd för andra satsningar. I yrkande 7 föreslås att staten tydligare ska visa den politiska viljeinriktningen och hantera bostadsförsörjningen som den tvärspektoriella fråga den är. I yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om förstärkt användning av kommunala hyresgarantier. Motionärerna föreslår att hyresgarantier inte bara ska gå till barnfamiljer utan till alla kommuninvånare. I yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en nationell plan för bostadsförsörjning som inkluderar hänsyn till den utvidgade möjligheten till förverkande av hyresrätt. I yrkande 45 föreslås ett tillkännagivande om att åter tillsätta en utredning som kan föreslå åtgärder för att motverka social dumpning.

Miljöpartiet vill se en ny samlad bostadsförsörjningslag som understryker det gemensamma ansvaret för staten och kommunerna. I kommittémotion 2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås därför ett tillkännagivande om gemensamt mål för bostadsförsörjningen för stat och kommun och ansvar mellan aktörer. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om skyldighet att lämna hyresgarantier.

I motion 2025/26:714 av Åsa Eriksson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör vidta åtgärder för att stoppa den inhumana sociala dumpning som pågår.

I motion 2025/26:929 av Serkan Köse (S) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en strategi och ett system för en rättvis bostadspolitik som även omfattar hyresgäster.

Bakgrund

Kommunernas uppgifter

Enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (bostadsförsörjningslagen) ska kommunerna planera för bostadsförsörjningen i den egna kommunen. Syftet med planeringen är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Den 1 mars 2025 genomfördes ändringar i bl.a. bostadsförsörjningslagen (prop. 2024/25:42, bet. 2024/25:CU6, rskr. 2024/25:137). Lagändringarna innebar bl.a. att kommunerna i stället för riktlinjer ska ta fram en handlingsplan för bostadsförsörjningen i kommunen och göra det varje mandatperiod. Samtidigt infördes ett nytt krav på att kommunerna i

handlingsplanen ska redovisa en bedömning av behovet av tillskott av bostäder för att möta framtida behov. Syftet var att skapa bättre förutsättningar för att samordna kommunala bostadsförsörjningsåtgärder och planeringen för bostadsbyggande. Uppgifterna i handlingsplanen ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Analysen ska genomföras med stöd av underlag från Boverket och det ytterligare underlag som kommunen behöver. Om förutsättningarna för den antagna planen ändras under mandatperioden ska kommunfullmäktige anta en ny uppdaterad handlingsplan.

I samma lagstiftningsärende utvidgades kommunernas skyldighet att samråda med andra kommuner. Förändringen innebär att kommunen ska ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner vid såväl planeringen som när kommunen vidtar åtgärder för bostadsförsörjningen. Samordning kan t.ex. vara aktuellt när det gäller ekonomiskt svaga hushålls boendesituation, hemlöshet, boendesituationen för våldsutsatta och frågor om boendesegregation.

Regleringen om att kommunens handlingsplan för bostadsförsörjning ska vara vägledande vid planläggning av bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet flyttades samtidigt till plan- och bygglagen (2010:900). Vidare infördes en ändring i lagen (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar som innebär att det ska framgå av riktlinjerna hur markanvisningar används för att följa handlingsplanen enligt bostadsförsörjningslagen. Syftet var att få en tydligare koppling mellan kommunens bostadsförsörjningsarbete och dess markanvisningsarbete. Bostadsförsörjningslagen innehåller ingen sanktionsmöjlighet gentemot kommunerna. Om det finns vissa brister i en kommuns handlingsplan för bostadsförsörjningen kan regeringen förelägga kommunen att anta en ny handlingsplan.

Länsstyrelsernas uppgifter

Länsstyrelsen ska enligt bostadsförsörjningslagen lämna råd, information och underlag till kommunerna i länet för deras planering av bostadsförsörjningen. Vidare ska länsstyrelsen uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd (3 § bostadsförsörjningslagen).

Enligt bostadsförsörjningslagen ska kommunen ge länsstyrelsen tillfälle att yttra sig över kommunens arbete med bostadsförsörjningen (1 §). I flera län har länsstyrelserna tillsammans med övriga regionala aktörer och kommunerna i länet skapat olika forum för att arbeta med bostadsförsörjningsfrågorna. Enligt förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska länsstyrelsen varje år i en rapport till Boverket redovisa hur planeringen av bostadsförsörjningen samordnas inom kommunen, med andra kommuner och regionalt. I samma rapport ska länsstyrelsen också redovisa hur kommunerna och länsstyrelsen

lever upp till sina uppgifter enligt bostadsförsörjningslagen. Rapporten ska därutöver innehålla en analys av bostadsmarknaden i länet.

Sedan 2017 har länsstyrelserna ett övergripande uppdrag att verka för att behovet av bostäder tillgodoses enligt 5 § 9 förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

I regleringsbrevet för 2025 gav regeringen länsstyrelserna i uppdrag att följa upp kommunernas arbete med handlingsplaner för bostadsförsörjningen och riktlinjer för kommunala markanvisningar i enlighet med de nya bestämmelser som trädde i kraft den 1 mars 2025. Myndigheterna ska redogöra för antalet kommuner som antagit en handlingsplan för bostadsförsörjningen och antalet kommuner som uppdaterat sina riktlinjer för markanvisningar. Länsstyrelserna ska också vidta lämpliga åtgärder för att underlätta kommunernas anpassning till de nya bestämmelserna. Uppdraget ska redovisas i 2026 års bostadsmarknadsanalys.

Länsstyrelserna har i regleringsbrevet för 2026 fått i uppdrag att, inom ramen för sina uppgifter i fråga om samhällsplanering och boende, redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i samverkan med kommunerna för att främja ett ökat bostadsbyggande och bostadstillskott där det finns underskott av bostäder. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på arbetssätt, metoder och samverkansformer som har varit framgångsrika. Om inga konkreta åtgärder har genomförts under året ska detta redovisas.

Boverkets uppgifter

Enligt förordningen [2022:208] med instruktion för Boverket ska myndigheten i fråga om boende aktualisera statistik, följa och ur olika perspektiv analysera utvecklingen på bostadsmarknaden, dess olika segment och funktionssätt samt bedöma och redovisa vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden. Boverket ska vidare förse kommunerna med det underlag de behöver för den analys som ska ligga till grund för uppgifterna i handlingsplanen för bostadsförsörjningen (bostadsförsörjningslagen och förordningen [2011:1160] om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar). I januari 2025 beslutade regeringen om en förordningsändring som innebär att Boverkets beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet har formaliserats, och att Boverket årligen ska redovisa beräkningarna på nationell nivå, länsnivå och kommunal nivå. Boverket ska även stödja länsstyrelserna i deras arbete med att lämna råd, information och underlag till kommunerna i deras planering av bostadsförsörjningen, liksom i arbetet med att analysera bostadsmarknaderna. Boverket ska årligen i en rapport till regeringen lämna en redovisning av arbetet samt en sammanfattning och analys av de rapporter med regionala analyser av bostadsmarknaderna och kommunernas bostadsförsörjningsansvar som respektive länsstyrelse lämnat till Boverket, se 3 § förordningen. Boverket har tagit fram en digital handbok för kommunernas arbete med planeringen för bostadsförsörjningen.

Betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad

Utredningen En socialt hållbar bostadsförsörjning har i betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) föreslagit att en ny samlad bostadsförsörjningslag, som omfattar såväl stat som kommun, ska ersätta bostadsförsörjningslagen. Lagen skulle enligt förslaget understryka det gemensamma ansvaret för stat och kommun, underlätta samverkan och skapa förutsättningar för ett åtgärdsinriktat och målfokuserat arbete.

Betänkandet innehåller även förslag om att regeringen ska ta fram en nationell handlingsplan för bostadsförsörjningen året efter det att ordinarie val till riksdagen har hållits. Enligt förslaget ska handlingsplanen bl.a. innehålla en redovisning och bedömning av utvecklingen på bostadsmarknaden, vilka bostadsbehov som inte tillgodoses, en redovisning och bedömning av vidtagna åtgärder inom relevanta politik- och utgiftsområden, samt en beskrivning av planerade åtgärder för att nå målet för bostadsförsörjningen.

I betänkandet föreslås även att en kommun ska vara skyldig att lämna hyresgaranti till kommuninvånare under vissa förutsättningar. Barnfamiljer anges vara en särskilt prioriterad målgrupp. I budgetpropositionen för 2026 aviserade regeringen sin avsikt att, under vissa förutsättningar, tillhandahålla hyresgarantier för barnfamiljer och föreslog att det generella statsbidraget till kommunerna skulle höjas med 34,5 miljoner kronor. Riksdagen anvisade medel i enlighet med regeringens förslag. Regeringen lämnade i mars 2026 över en proposition om kommunala hyresgarantier för en social hållbar bostadsförsörjning till riksdagen.

Uppsägning av bostadsrättshavare

I juni 2025 gav regeringen en utredare i uppdrag att, i ett s.k. snabbspår, föreslå utökade möjligheter för bostadsrättsföreningar att säga upp bostadsrättshavare som begår brott i bostadsområdet eller använder lägenheten för brott. I november 2025 presenterades promemorian Stärkt trygghet i bostadsrätter (Ds 2025:28). Promemorian har remitterats och bereds nu i Regeringskansliet. En proposition är aviserad till juni 2026.

Planeringsstimulanser

Stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder infördes 2023 (regeringens förordning 2023:903). Stödet kan sökas till den 1 oktober 2026. Sedan april 2025 är stödnivåerna höjda för att göra det ännu mer attraktivt för kommuner att ta fram nya detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse respektive omvandling av lokaler till bostäder. För småhusen höjdes nivån från 15 000 till 25 000 kronor per småhus, och för lokalomvandlingarna höjdes stödet från 150 till 300 kronor per kvadratmeter lokalarea som kan omvandlas till boarea.

Uppdrag att verka för ökat småhusbyggande

Den 2 maj 2024 tillsatte regeringen en bokstavsutredare som fick titeln egnahemscommissionär, med uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse (dnr LI2024/01020 m.fl.). Utredaren ska dels analysera och klarlägga orsakerna till småhusens låga andel av nyproduktionen av bostäder, dels arbeta aktivt för att de parter som bedöms ha möjlighet att bidra till ett ökat småhusbyggande gör det. Utredaren ska också verka för att nya trädgårdsstäder anläggs. Syftet är även att verka för en ny egnahemsrörelse och att långsiktigt öka småhusens andel av nyproduktionen av bostäder. Den 15 november 2024 lämnades en delredovisning, där bl.a. tänkbara faktorer som begränsar småhusbyggandet och en plan för det fortsatta arbetet för att höja småhusbyggandets andel av bostadsproduktionen redovisas. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 januari 2027.

Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun – social dumpning

I Statskontorets rapport Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun – En kartläggning (2020:19) presenterades en kartläggning om i vilken utsträckning kommuner medverkar till bosättning i någon annan kommun. Med utgångspunkt i bl.a. Statskontorets rapport gav regeringen länsstyrelserna i uppdrag att initiera samverkan mellan kommuner för att motverka aktiv medverkan till bosättning i annan kommun (Fi2020/04520 och Fi2021/01884). I redovisningen av det uppdraget framhöll länsstyrelserna att det är svårt att bedöma när det faktiskt sker en aktiv medverkan och att det är svårt att avgöra var gränsen går mellan att ge stöd och att aktivt medverka till bosättning i annan kommun (Fi2021/03996). Enligt redovisningen sker social dumpning oftast mellan kommuner i olika län. Regeringen beslutade 2022 om en utredning om åtgärder för att motverka social dumpning, men efter regeringsskifte lades utredningen ned senare samma år.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare tagit ställning till motionsyrkanden med olika förslag om bostadsförsörjning, bl.a. i samband med beredningen av de ändringar i bostadsförsörjningslagen som trädde i kraft den 1 mars 2025 (bet. 2024/25:CU6). I det ärendet behandlades motionsyrkanden om att införa en ny bostadsförsörjningslag. Utskottet uttalade följande:

Utskottet är inte berett att föreslå något tillkännagivande om en ny samlad bostadsförsörjningslag som omfattar såväl stat som kommun. Utskottet konstaterar att ansvaret för bostadsförsörjningen de facto är delat mellan staten och andra aktörer, framför allt kommunerna, på så sätt att riksdag och regering genom lagar och förordningar ansvarar för de rättsliga förutsättningarna. Staten kan också med olika finansiella åtgärder påverka marknadsförutsättningarna för bostadsbyggande. Med detta avstyrker utskottet samtliga motionsyrkanden.

I samma ärende behandlades vidare motionsyrkanden om en nationell handlingsplan för bostadsförsörjningen. Utskottet uttalade följande:

Förslagen i motionerna motsvarar i allt väsentligt förslaget i betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) som för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa resultatet av det arbetet och avstyrker därför samtliga motionsyrkanden.

I samma ärende behandlades även motionsyrkanden om hyresgarantier. Utskottet uttalade följande:

Hyresgarantier kan vara ett sätt att hjälpa människor att få tillgång till en egen bostad, och utskottet ser dem som ett intressant bostadssocialt verktyg vid sidan av reservationer och förturer. Utskottet noterar att ett sådant förslag bereds inom Regeringskansliet och ser därmed inte skäl för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motionsyrkandena, som därför avstyrks.

Utskottets ställningstagande

En nationell handlingsplan för bostadsförsörjning

Utskottet står fast vid sin tidigare redovisade uppfattning om förslag om en nationell handlingsplan för bostadsförsörjning. Förslag från betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa resultatet av det arbetet. Därför avstyrker utskottet motionerna 2025/26:2821 (V) yrkande 3, 2025/26:3650 (S) yrkande 8 samt 2025/26:3545 (MP) yrkande 3.

Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning

När det gäller motionsyrkanden om en ny bostadsförsörjningslag står utskottet fast vid den uppfattning som tidigare redovisats. Detsamma gäller motionsyrkandena om hyresgarantier. Förslag från betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) och promemorian Stärkt trygghet i bostadsrätter (Ds 2025:28) bereds nu inom Regeringskansliet, och utskottet står fast vid att riksdagen inte bör föregripa resultatet av det arbetet. Med detta avstyrker utskottet motionerna 2025/26:3650 (S) yrkandena 4, 18 och 32, 2025/26:2821 (V) yrkandena 2, 4, 5 och 35 samt 2025/26:3545 (MP) yrkandena 2 och 5.

Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom förslagen i motionerna 2025/26:3650 (S) yrkandena 5, 6 och 45, 2025/26:2821 (V) yrkande 20 samt 2025/26:714 (S) om förtydligande av kommunernas ansvar för bostadsförsörjning samt förslag om att stoppa social dumpning. Utskottet konstaterar i det sammanhanget att varje kommun har ansvar för planeringen av bostadsförsörjningen inom den egna kommunen och att varje kommun också ska beakta behovet av bostäder vid den fysiska planeringen. Regeringen har dessutom en möjlighet att rikta förelägganden mot de kommuner vars handlingsplaner för bostadsförsörjningen är ofullständiga.

Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom övriga förslag och avstyrker därför motionerna 2025/26:3650 (S) yrkande 7 och 2025/26:929 (S). Samtliga motionsyrkanden avstyrks därmed.

Allmännyttiga kommunala bostadsbolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om allmännyttiga kommunala bostadsbolag. Utskottet hänvisar främst till tidigare ställningstaganden.

Jämför reservation 9 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag bör ändras så att begreppet ”affärsrättsliga principer” utgår. I yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att ett förfarande där det krävs tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av bostäder ägda av kommunala bolag bör återinföras. I yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör utreda hur man kan säkerställa ett långsiktigt förbud mot utförsäljningar inom allmännyttiga bostadsbolag. I yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att det bör vara obligatoriskt för alla kommuner att ha minst ett allmännyttigt bostadsbolag, eller om behovet kan uppfyllas genom regional samverkan. I yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att den generösa undantagsklausulen, 5 § lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, bör tas bort. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att kommunerna bör åläggas att tydligare redogöra för vilka ändamål värdeöverföringen har gått till för att säkerställa att den är korrekt genomförd. I yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om att en regel bör införas i lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som säkerställer att olovliga värdeöverföringar från allmännyttiga bostadsbolag återbetalas till det kommunala bostadsbolaget.

I motion 2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att öka allmännyttig småhusbyggnation.

I motion 2025/26:982 av Helena Lindahl (C) föreslås ett tillkännagivande om att reformera allbolagen och dess tillämpning så att lagstiftningen inte försvårar bostadsbyggande på mindre orter för kommunala bostadsbolag.

Bakgrund

Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag

Enligt lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (allbolagen) ska ett kommunalt bostadsaktiebolag i allmännyttigt syfte förvalta fastigheter i vilka bostadslägenheter upplåts med hyresrätt. Det övergripande allmännyttiga syftet är att främja bostadsförsörjningen i den eller de kommuner som äger bolaget. De allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen ska bedriva verksamhet enligt affärsmässiga principer och åläggas marknadsmässiga avkastningskrav. Det allmännyttiga syftet kommer också till uttryck i hur överskott från de kommunala bostadsaktiebolagens verksamhet kan användas. Allbolagen innehåller särskilda bestämmelser om värdeöverföringar från ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag. Kommunen har rätt till viss ersättning för tillskjutet kapital. Värdeöverföringar får emellertid inte överstiga hälften av det föregående verksamhetsårets vinst. Begränsningen av värdeöverföringar gäller inte för åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar. Begränsningen gäller inte heller för överskott från fastighetsförsäljningar som uppkommit under föregående räkenskapsår. Högst hälften av ett sådant överskott får delas ut utan andra begränsningar än att överföringen ska ha föregåtts av ett beslut från kommunfullmäktige. Begränsningen gäller inte heller för värdeöverföringar mellan allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag inom samma koncern. De allmännyttiga bostadsaktiebolagen ska skriftligen varje år lämna uppgifter om beslutade värdeöverföringar och hur de har beräknats. Lagen innehåller inga sanktioner om bostadsaktiebolagen lämnar värdeöverföringar utöver det tillåtna beloppet.

Utvärdering av lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag

Boverket fick 2017 i uppdrag av regeringen att utvärdera tillämpningen av lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som trädde i kraft i januari 2011. Utgångspunkten för utvärderingen var de kommunala allmännyttiga bostadsbolagens uppdrag att agera affärsmässigt och samtidigt vara allmännyttiga. I november 2017 redovisade Boverket uppdraget i rapporten Allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag – utvärdering av tillämpningen av gällande lagstiftning (rapport 2017:29).

Sammanfattningsvis drog Boverket slutsatsen att det nya kravet på att de kommunala bostadsaktiebolagen ska agera affärsmässigt inte tycks ha lett till några genomgripande förändringar för de bostadsaktiebolag som omfattas av lagstiftningen. Ett allmännyttigt syfte och ett affärsmässigt syfte behöver enligt Boverket inte nödvändigtvis stå i motsatsförhållande till varandra.

Förekomst och förändringar i allmännyttans bestånd

Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025 visar att de flesta kommuner äger och förvaltar bostäder genom allmännyttiga kommunala bostadsbolag. Bara 18 kommuner uppgav att kommunen inte har några allmännyttiga bostadsaktiebolag. Vidare uppgav kommunerna att det allmännyttiga bostadsbeståndet ökade med ca 4 700 bostäder under 2024. Det var knappt 190 bostäder fler än 2023. Ökningen under 2024 berodde framför allt på att det är fler bostäder som har tillkommit genom nybyggen, ca 5 050, än som har försvunnit genom försäljning, ca 1 350. De övriga tillskotten inom den allmännyttiga bostadssektorn var inköp av 1 150 lägenheter under 2024, och ombyggnationer har tillfört knappt 350 bostäder. Å andra sidan revs det drygt 300 bostäder och ca 25 bostäder gick förlorade genom ombyggnationer.

Enligt Boverkets sammanställning av statistik från Statistiska centralbyrån fanns det 2024 drygt 843 000 lägenheter i det allmännyttiga bostadsbeståndet. Det motsvarar 41 procent av hyresbeståndet och 16 procent av det totala bostadsbeståndet i Sverige.

Värdeöverföringar från allmännyttan

Boverket sammanställer årligen en redogörelse för de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagens värdeöverföringar. I den senaste rapporten som avser räkenskapsåret 2024 gjorde 66 procent av bostadsbolagen inte några värdeöverföringar alls, 30 procent gjorde värdeöverföringar med tillåtet belopp och 3 procent gjorde värdeöverföringar utöver tillåtet belopp (rapport 2025:24). De totala värdeöverföringarna från de allmännyttiga bostadsbolagen till sina kommunala ägare uppgick till knappt 573 miljoner kronor 2024, varav överförda belopp enligt undantagen från värdeöverföringsbegränsningen uppgick till ca 460 miljoner kronor.

Utredningen En social bostadsförsörjning

I betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) konstaterade utredningen att de allra flesta kommuner har ett allmännyttigt bostadsbolag och att de ser det som ett av de mer kraftfulla verktygen för att uppfylla sitt bostadsförsörjningsansvar.

Sammantaget ansåg utredningen att ingen av de relativt många undersökningar som hade genomförts och som refererades av utredningen hade lyckats fånga något systematiskt avsteg från affärsmässigheten, vilket utredningen ansåg gav ett gott stöd för slutsatsen att det går att förena affärsmässighet och bostadsförsörjning. Utredningen konstaterade dock att allmännyttans handlingsutrymme inte används i särskilt stor utsträckning. För att säkra en medvetenhet om att de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen utgör ett av kommunens verktyg för att leva upp till sitt ansvar för bostadsförsörjningen föreslog utredningen att reglerna skulle föras in i en ny bostadsförsörjningslag.

Utredningen gjorde även bedömningen att tillämpningen av EU:s upphandlingsregelverk i Sverige, som går längre än vad direktivet kräver, hämmar de allmännyttiga företagens möjligheter att utföra sitt uppdrag inom ramen för bostadsförsörjningen. Utredningen föreslog därför en förändring av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling som bedömdes medföra att dessa företag inte längre behöver följa de detaljerade reglerna i lagen, vilket enligt utredningen skulle främja deras förutsättningar för nyproduktion och renoveringar. Enligt utredningen skulle det ge bolagen bättre möjligheter att leva upp till de mål som ställs av deras ägare och leda till färre avvikelser.

Utredningen ansåg inte att det var motiverat att föreslå någon ändring i regelverket för värdeöverföringar (s. 488):

Utredningen konstaterar att nivåerna på otillåtna värdeöverföringar varierar kraftigt från år till år utan att det är möjligt att urskilja någon uppenbar systematik. Det senaste året gick det att urskilja en väsentlig minskning av vad som enligt Boverket utgjorde otillåtna värdeöverföringar i förhållande till ett extremvärde året dessförinnan. Boverket bedömer att otillåtna värdeöverföringar typiskt sett beror på slarv samt bristande kompetens och kännedom om regelverkets krav. Även om flera faktorer kan påverka statistiken bedömer Boverket att det ligger en reell förbättring av regelbrottsnivån bakom de senaste årens utveckling. Detta antas bero på ökad kännedom om regelverket och ökad förståelse för dess innebörd vilket även framgår i de kontakter som Boverket har med bostadsaktiebolagen och i förekommande fall kommunerna i samband med rapporteringen. Enligt utredningen framstår mot den bakgrunden några ändringar i regelverket om värdeöverföringar inte som motiverade i nuläget. Beroende på hur värdeöverföringarna fortsatt utvecklas kan det enligt utredningens bedömning även finnas förutsättningar att utmönstra den årliga rapporteringsskyldigheten för värdeöverföringar.

Betänkandet har varit på remiss och vissa av utredningens förslag omhändertogs i propositionen Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (prop. 2024/25:42). Övriga förslag bereds fortfarande inom Regeringskansliet.

Bostadsförsörjningslagen

Varje kommun ska planera för bostadsförsörjningen i kommunen i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (härefter bostadsförsörjningslagen). Planeringen ska syfta till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Den 1 mars 2025 trädde nya regler i kraft för kommunernas bostadsförsörjning. Alla kommuner ska exempelvis varje mandatperiod anta en handlingsplan för bostadsförsörjningen. Handlingsplanen ska redovisa en bedömning av behovet av tillskott av bostäder i den egna kommunen. Uppgifterna i handlingsplanen ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat och avstyrkt motionsförslag om allmännyttiga bostadsbolag tidigare, senast våren 2025 i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet avstyrkte då motionsyrkandena med följande skäl:

Likaså visar Boverkets bostadsmarknadsenkät från 2024 att en övervägande majoritet av landets kommuner har ett kommunalt bostadsbolag. Utskottet ser därför inte skäl för riksdagen att ta något initiativ med anledning av förslaget i motion [...] om att det ska finnas minst ett allmännyttigt bostadsaktiebolag i varje kommun. Motionsyrkandet avstyrks därför.

När det sedan gäller motionsförslagen om att införa krav på tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av bostäder som ägs av kommunala bolag och att utreda ett långsiktigt förbud mot utförsäljningar inom allmännyttiga bostadsbolag, vidhåller utskottet sin tidigare uppfattning att det är kommunerna som ska ta ställning till frågor om innehav och försäljning av kommunala bostadsbolag och att dessa frågor inte ska regleras av staten. Därmed avstyrks motion [...].

I flera motioner framförs förslag om att lagstiftningen bör reformeras när det gäller kravet på att allmännyttans verksamhet ska bedrivas affärsmässigt. Utskottet konstaterar att frågan om det går att förena affärsmässighet med en socialt hållbar bostadsförsörjning har utretts av den ovan nämnda utredningen. Som redovisas ovan gör utredningen bedömningen att lagen ger de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen ett handlingsutrymme som gör det möjligt att förena affärsmässighet med en socialt hållbar bostadsförsörjning. Utredningen har mot den bakgrunden inte identifierat något behov av att förändra eller precisera regleringen och föreslår inte heller några materiella ändringar. Därmed avslår utskottet motionerna [...].

Inte heller när det gäller regelverket för värdeöverföringar har den nämnda utredningen funnit det motiverat att föreslå någon ändring. Som framgår ovan redovisas i utredningens betänkande bl.a. att Boverket bedömer att det ligger en reell förbättring av regelefterlevnaden bakom de senaste årens utveckling. Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att ta ett initiativ med anledning av motionsförslagen om en skärpning av lagstiftningen för att förhindra otillåtna värdeöverföringar. Motion [...] bör därför avslås.

Mot denna bakgrund avstyrktes motionsyrkandena. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motionsförslagen om att ta bort begreppet affärsmässiga principer från allbolagen, att införa tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av allmännyttiga bostäder samt om att utreda utformning av förbud mot utförsäljning av allmännyttiga bostäder står utskottet fast vid den uppfattning som tidigare redovisats. Motionerna 2025/26:2775 (V) yrkandena 20, 21 och 23 avstyrks. Detsamma gäller motioner om att alla kommuner ska ha minst ett allmännyttigt bostadsbolag, om att 5 § i allbolagen bör tas bort, om att kommuner bör åläggas att tydligare redogöra för hur värdeöverföringar gjorts, om att olovliga värdeöverföringar ska återbetalas samt om att reformera

allbolagen så att allmännyttigt bostadsbyggande på mindre orter inte försvåras. Utskottet avstyrker därför motionerna 2025/26:2775 (V) yrkandena 25–28 och 2025/26:982 (C).

Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom förslaget i motion 2025/26:1239 (S) yrkande 2 om att öka allmännyttig småhusbyggnation. Det är kommunernas ansvar att planera för bostadsförsörjningen och att ta ställning till innehav i kommunala bostadsbolag. Motionsyrkandet avstyrks.

Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bostadsförmedling och förtur för vissa grupper. Utskottet hänvisar till genomförda lagändringar och tidigare ställningstaganden.

Jämför reservation 10 (S), 11 (V), 12 (C) och 13 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om tydliga begränsningar av användning av förturer och reglering av inkomstkrav. I yrkande 48 föreslås ett tillkännagivande om att överväga en nationell bostadskö och andra åtgärder för att hjälpa våldsutsatta barn och vuxna. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 25.

I kommittémotion 2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 64 föreslås ett tillkännagivande om våldsutsatta kvinnors rätt till bostad. I yrkande 65 föreslås ett tillkännagivande om våldsutsatta kvinnors förtur till allmännyttiga bostäder.

I kommittémotion 2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av svårigheten för våldsutsatta att hitta nytt boende efter en separation. Särskilt fokus bör läggas på om motsvarande förändringar som gjorts för den hyresrättsliga regleringen om förverkande också kan göras i fråga om bostadsrätter.

I kommittémotion 2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att alla kommuner ska vara skyldiga att i egen regi, eller genom regional samverkan, tillhandahålla en bostadsförmedling som genom transparenta regler förmedlar hyresbostäderna, såväl privata som allmännyttiga, i en kommun. I yrkande 34 föreslås tillkännagivande om att ett förtydligande bör infogas i 8 § lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar om att den absoluta majoriteten av bostäderna som förmedlas ska förmedlas genom turordning efter kötid. I yrkande 35 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska snabbtreda hur en nationell bostadsförmedling för våldsutsatta kan bli verklighet. I yrkande 36 föreslås ett tillkännagivande om att ett krav bör införas på privata

fastighetsägare att fördela 80 procent av sitt lediga bostadsbestånd, såväl lediga som nybyggda lägenheter, till en kommunal eller regional bostadsförmedling.

I kommittémotion 2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en samordnare för att skapa en nationell bostadskö så att våldsutsatta får ökade möjligheter att börja om på nytt, oavsett var man bor i landet.

I kommittémotion 2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en nationell samordnare för en nationell bostadskö för våldsutsatta.

I kommittémotion 2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om kommunal bostadsförmedling. Kommunerna måste hålla sig till förutbestämda regler när det gäller vilka fall som behandlas som förturer.

I motion 2025/26:1249 av Denis Begic (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att kommunerna ska ha en gemensam skyldighet att prioritera våldsutsatta kvinnor som behöver bosätta sig i en annan kommun. Motionären föreslår att det bör införas en nationell modell för bostadssamordning för våldsutsatta kvinnor och deras barn.

I motion 2025/26:858 av Magnus Manhammar (S) föreslås ett tillkännagivande om att studera förutsättningarna för att underlätta för våldsutsatta kvinnor och barn att snabbt få en bostad.

I motion 2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att förtydliga kommuners skyldigheter och säkerställa möjligheten att ge förtur till bostad för våldsutsatta och deras barn.

Bakgrund

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar

Enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (bostadsförsörjningslagen) ska en kommun anordna bostadsförmedling, om det behövs för att främja bostadsförsörjningen. Om två eller flera kommuner behöver en gemensam bostadsförmedling ska de kommunerna anordna en sådan bostadsförmedling. Regeringen får förelägga en kommun att inrätta en bostadsförmedling.

Den 1 mars 2025 trädde ändringar i bostadsförsörjningslagen i kraft som bl.a. innebär ett förtydligande om att kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder som reserverats utifrån olika behov och erbjuda förtur utan att det påverkar möjligheten att ta ut köavgift (prop. 2024/25:42, bet. 2024/25:CU6, rskr. 2024/25:137).

Även tydligare krav på kommunal samordning infördes i bostadsförsörjningslagen i mars 2025. Dels förtydligades att en kommun ska ta hänsyn till behovet av samordning i sin planering av bostadsförsörjningen, dels infördes en ny bestämmelse om att kommuner även ska ta hänsyn till behovet

av samordning med andra kommuner när de vidtar åtgärder för bostadsförsörjningen. I propositionen anförde regeringen att utgångspunkten bör vara att kommuner ska samordna sig i fråga om åtgärder där det kan finnas regionala och mellankommunala intressen och sådana utmaningar som en enskild kommun har svårt att klara på egen hand. Boendesituationen för ekonomiskt svaga hushåll, hemlöshet och boendesituationen för våldsutsatta nämns som exempel på utmaningar som finns i många kommuner och där ett samordnat åtgärdsarbete kan bli effektivare än om varje kommun agerar var för sig (prop. 2024/25:42).

Bostadsförmedling

Fastighetsägare och bostadsföretag har stor frihet att själva avgöra vilka villkor som ska gälla för ett hyreskontrakt och hur lediga bostäder ska förmedlas.

Med kommunal bostadsförmedling avses en serviceinstans där bostäder från flera olika fastighetsägare förmedlas och där kommunen beslutar om vilka förmedlingsprinciper som ska gälla. En kommunal bostadsförmedling ökar inte utbudet av bostäder men kan underlätta för bostadssökande att få tag i en bostad och för fastighetsägare att komma i kontakt med presumtiva hyresgäster. När det gäller kommunala bostadsförmedlingar är det alltså kommunerna själva som, utifrån lokala förutsättningar, får avgöra om en bostadsförmedling behövs. Det är också kommunerna som beslutar om vilka närmare principer som ska gälla för förmedlingen av bostäder inom ramen för bostadsförsörjningslagen.

Boverket skriver i sin rapport Förtur till stadigvarande boende för våldsutsatta (rapport 2025:23) att allt fler kommuner hänvisar till privata eller digitala plattformar för bostadsuthyrning, och att detta tyder på en minskad användning av kommunala bostadsförmedlingar överlag.

I Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025 anges att endast 12 kommuner har en bostadsförmedling eller att kommunen är ansluten till en annan kommuns bostadsförmedling. I dag saknar således 79–96 procent av kommunerna en samordnad bostadsförmedling, i stället är det vanligaste sättet att söka bostad att ansöka direkt hos det enskilda bostadsbolaget, oavsett om de är kommun- eller privatägt. Totalt 247 kommuner anger i bostadsmarknadsenkäten att det kommunala bostadsbolaget har en egen kö.

Förturer och reservationer vid bostadsförmedling

Reglerna om förturer och reservationer förändrades, som tidigare redovisats, i mars 2025. En kommun kan utöver förmedling enligt kötid använda sig av förtur i vissa fall. En kommun kan också reservera lägenheter för vissa kategorier av sökande. Innebörden av en reservation är att kötid fortfarande utgör grunden för rangordning av inkomna ansökningar, medan förtur innebär ett avsteg från principen om att bostäder förmedlas efter kötid. Syftet var att tydliggöra att det finns ett utrymme för större inslag av förmedling efter behov

och därigenom öka flexibilitet för kommunerna att förmedla bostäder på ett sätt som underlättar för hushåll som har svårt att hävda sig på bostadsmarknaden. Regeringen framhöll i propositionen att kommunerna tillsammans med de lokala fastighetsägarna har bäst möjlighet att avgöra vilken omfattning förtursverksamheten ska ha. På förslag av utskottet beslutade riksdagen samtidigt om ett tillkännagivande till regeringen om att se över hur användningen av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas.

Genom ägardirektiv kan kommunen styra de allmännyttiga bostadsbolagen. Kommunerna kan ställa krav på riktade insatser till särskilda grupper, exempelvis att personer som lever med en allvarlig hotbild eller under hot, ska erbjudas förtur i bostadskön. Kommunen kan också vid markanvisning ställa krav på att en viss del av bostäderna ska fördelas med förtur genom kommunens bostadskö.

Enligt Boverkets bostadsmarknadsenkät för 2025 går det att ansöka om förtur till bostad i 164 kommuner, och 117 kommuner anger att det inte finns en sådan möjlighet. Av de 164 kommuner, där det finns möjlighet att ansöka om förtur till bostad svarar 22 kommuner att ingen fick förtur under 2024, vilket är 7 kommuner fler än i förra årets enkät.

Det framgår även att det är näringslivsförturerna, alltså personer som fått arbete i kommunen och bor utom pendlingsavstånd, som flest kommuner anger som grund för förtur till bostad (85 kommuner). Därefter följer kvinnor utsatta för våld av närstående (56 kommuner), följt av personer med lättare funktionsnedsättning som behöver flytta till en lägenhet med bättre tillgänglighet (50 kommuner) och personer med medicinska skäl (55 kommuner).

Det är osäkert hur många hushåll som fått förtur då många kommuner som uppger att de lämnat förtur till olika grupper av hushåll inte besvarat frågan om hur många bostäder det handlat om, eller har uppgett att siffran i Boverkets enkät är en uppskattning.

Boverkets uppdrag att informera om förtur

Regeringen har i regleringsbrevet för 2025 gett Boverket i uppdrag att informera kommuner om de utökade möjligheterna att förmedla bostäder efter behov i kommunala bostadsförmedlingar, med anledning av de nya bestämmelser i bostadsförsörjningslagen som trädde i kraft den 1 mars 2025. Regeringen anger särskilt möjligheten till förtur till stadigvarande boende för våldsutsatta personer. Boverket ska inhämta synpunkter från Socialstyrelsen och samverka med länsstyrelserna i genomförandet av uppdraget. Boverket redovisade uppdraget i sin rapport *Förtur till stadigvarande boende för våldsutsatta* (rapport 2025:23). I uppdraget har Boverket utökat sin vägledning om de bostadssociala verktygen bostadsförmedling, förtur och reservationer i Boverkets webbaserade handbok *Planering för bostadsförsörjning*. Vägledningen ger en överblick över kommunens ansvar och möjligheter när det

gäller bostadsförsörjningen. Boverket har också tagit fram en informationsfolder för enkel spridning av information.

Uppdrag till Socialstyrelsen att stärka kommunernas arbete med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende

Regeringen gav 2022 Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag till verksamheter i ett antal kommuner (A2022/00528, A2022/01029). Syftet med statsbidraget var att långsiktigt stärka och utveckla kommunernas arbete när de erbjuder våldsutsatta hjälp med att ordna stadigvarande boende. Med stadigvarande boende menas långsiktiga lösningar på våldsutsattas boende-situation.

Socialstyrelsen ska lämna en slutredovisning av uppdraget i maj 2026.

Tillkännagivande och tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om bostadsförmedling och förturer för vissa grupper, bl.a. i samband med beredningen av de ändringar i bostadsförsörjningslagen som trädde i kraft i mars 2025 (bet. 2024/25:CU6). Då ställde utskottet sig bakom förslag i motioner om ett tillkännagivande till regeringen om att se över hur användningen av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas (bet. 2024/25:CU6 punkt 6, rskr. 2024/25:137). Utskottet anförde bl.a. att det kan handla om att definiera hur stor andel av fastighetsbeståndet som får förmedlas på dessa sätt. Riksdagen följde utskottets förslag.

Våren 2025 uttalade utskottet bl.a. följande i betänkande 2024/25:CU13 Bostadspolitik:

Till att börja med anser utskottet, precis som motionärerna, att våldsutsatta snabbt måste få stöd och hjälp att lösa sin bostadssituation. Förturer och reservationer vid bostadsförmedling är viktiga bostadssociala verktyg för kommunerna för att kunna lösa bostadssituationen för vissa grupper som annars saknar möjlighet att få tillgång till en bostad. Utskottet konstaterar att riksdagen nyligen har beslutat om ändringar i bostadsförsörjningslagen som bl.a. innebär ett förtydligande om att en kommunal bostadsförmedling får reservera lägenheter för sökande i kön eller använda ett förturssystem, utan att det påverkar möjligheterna att ta ut köavgift. Boverket har vidare fått i uppdrag att informera kommunerna om möjligheterna att förmedla bostäder efter behov i kommunala bostadsförmedlingar, där frågan om förtur till stadigvarande boende för våldsutsatta personer särskilt pekas ut. De nyligen genomförda ändringarna i bostadsförsörjningslagen innebär tydligare krav på kommunal samordning. Utgångspunkten är att kommuner ska samordna med varandra i fråga om bl.a. sådana utmaningar som en enskild kommun har svårt att lösa på egen hand. Ekonomiskt svaga hushålls boendesituation och boende för våldsutsatta är exempel på utmaningar som lyfts fram som lämpliga för sådan samordning. Mot bakgrund av de nyligen vidtagna åtgärderna och pågående arbete anser utskottet inte att det finns skäl för riksdagen att något initiativ med anledning av det som anförs i motionerna. Motionsyrkandena avstyrks.

När det sedan gäller förslag om att alla kommuner ska tillhandahålla en bostadsförmedling anser utskottet, i likhet med i tidigare

ställningstaganden, att det bör överlåtas till kommunerna att själva överväga om kommunen ska bedriva bostadsförmedling eller inte. Behovet av en sådan förmedlingsverksamhet måste enligt utskottet bedömas utifrån förutsättningarna på den lokala bostadsmarknaden och om det finns andra sätt att förmedla kontakten mellan hyresvärdar och bostadsökande, exempelvis genom att kommunen tillhandahåller en bostadsportal. Det är enligt utskottet positivt att lägenheter från privata hyresvärdar kan förmedlas via kommunala bostadsförmedlingar, men utskottet är inte berett att ställa sig bakom förslaget att privata hyresvärdar ska vara skyldiga att förmedla en viss andel av sitt hyresbestånd via en kommunal bostadsförmedling.

Mot denna bakgrund avstyrktes motionsyrkandena. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att bostadsförsörjningslagen ändrades 2025 för att tydliggöra att kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder som reserverats utifrån olika behov och erbjuda förtur utan att det påverkar möjligheten att ta ut köavgift av de sökande. Ändringarna syftade också till att skapa bättre förutsättningar för att samordna kommunala bostadsförsörjningsåtgärder och för planeringen av bostadsbyggandet. Samtidigt som lagändringarna antogs riktade riksdagen, på utskottets förslag, ett tillkännagivande till regeringen om användningen av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling. Utskottet är mot den bakgrunden inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionsyrkanden om förturer. Motionerna 2025/26:3586 (S) yrkandena 64 och 65, 2025/26:3650 (S) yrkande 19, 2025/26:2775 (V) yrkande 34, 2025/26:3545 (MP) yrkande 4 och 2025/26:907 (S) avstyrks.

I övriga motioner lämnas förslag om en nationell bostadskö för våldsutsatta och deras barn, våldsutsattas rätt till bostad, kommuners skyldighet att tillhandahålla bostadsförmedling och om att privata fastighetsägare bör åläggas att fördela en viss procent av sitt lediga bestånd till en nationell bostadsförmedling. När det gäller dessa förslag står utskottet fast vid det ställningstagande som utskottet redovisade i föl i betänkande 2024/25:CU13. Det innebär att utskottet avstyrker motionerna 2025/26:3591 (S) yrkandena 24 och 25, 2025/26:3650 (S) yrkande 48, 2025/26:2775 (V) yrkandena 33, 35 och 36, 2025/26:2834 (C) yrkande 4, 2025/26:3581 (C) yrkande 30, 2025/26:858 (S) och 2025/26:1249 (S) yrkande 1.

givande om att införa statliga lånegarantier för bostadsbyggande i etablerings- och expansionskommuner.

I motion 2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att investeringsstödet till hyresrätter ska återinföras.

I motion 2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att införa ett investeringsstöd för studentbostäder.

I motion 2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att återinföra ett statligt investeringsstöd för bostadsbyggande.

I motion 2025/26:1416 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att se över formerna för hur staten ska kunna bidra med fler aktiva åtgärder inom bostadspolitiken. Motionärerna föreslår införande av någon form av stimulans eller säkerhet för bostadsbyggande för att stödja näringslivets gröna omställning i norra Sverige.

I motion 2025/26:1921 av Magnus Manhammar (S) föreslås ett tillkännagivande om att undersöka möjligheterna att införa ett nytt investeringsstöd vid byggnation av hyresbostäder och bostäder för studenter.

I motion 2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att återinföra det statliga investeringsstödet.

Bakgrund

Startbidrag till byggemaskaper

Den 1 januari 2020 infördes möjligheten för byggemaskaper att söka ett startbidrag som uppgår till högst 400 000 kronor, genom förordningen (2019:676) om stöd till byggemaskaper. Under 2024 beslutade regeringen även om en ändring av förordningen, som bl.a. innebär att småhus nu omfattas av regleringen och därigenom möjliggör för fler att söka stödet. Boverket, som administrerar stödet till byggemaskaper, tog emot en ansökan och betalade ut 400 000 kronor till en byggemaskap under 2024. Detta kan jämföras med 2023, då det inte kom in någon ansökan till myndigheten.

Omstrukturering av kommunala bostadsföretag

Kommuner med svag bostadsmarknad har tidigare kunnat ansöka om bidrag hos Boverket till stöd för undsättning eller omstrukturering av kommunala bostadsföretag i ekonomiska svårigheter och för företag som tillhandahåller bostadstjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Regelverket ändrades 2018 för att anpassas till EU:s statsstödsregler. Boverket har dock inte fått in någon ansökan om bidrag enligt det ändrade regelverket.

Statsbidraget avvecklas fr.o.m. 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 18, bet. 2025/26:CU1, rskr. 2025/26:104–106).

Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande

Ett investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande infördes hösten 2016. Syftet med stödet var att det skulle byggas fler energieffektiva hyresrätter och studentbostäder med rimliga hyresnivåer. Stödet kunde lämnas för byggande av hyresbostäder i områden med bostadsbrist och för att bygga bostäder till studerande. Stöd kunde även lämnas om det i en kommun fanns brist på en viss typ av bostäder och behovet inte kunde tillgodoses på annat sätt, se förordningen (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande.

I samband med behandlingen av statens budget för 2022 beslutade riksdagen att stödet för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande skulle avvecklas efter årsskiftet 2021/22 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 18, bet. 2021/22:CU1, rskr. 2021/22:79). I samband med behandlingen av statens budget för 2023 beslutade riksdagen, i enlighet med regeringens förslag, att tillföra medel för att kunna betala ut stöd till alla som beviljats detta före den 31 december 2022. Därefter har inga nya ansökningar beviljats (prop. 2022/23:1 utg.omr. 18, bet. 2022/23:CU1, rskr. 2022/23:76). Anslaget kommer att vara helt avvecklat fr.o.m. budgetåret 2026 (prop. 2024/25:1, bet. 2024/25:CU1, rskr. 2024/25:95).

Från det att stödet infördes 2016 fram t.o.m. den 31 juli 2025 hade knappt 22,3 miljarder kronor betalats ut för 62 031 färdigställda bostäder. Av dessa var 54 594 hyresbostäder och 7 437 bostäder för studerande.

Ytterligare medel till Norrlandsfonden

Riksdagen har anvisat medel för 2026 för att stödja bostadsbyggande i etablerings- och omställningskommuner. Stiftelsen Norrlandsfonden (Norrlandsfonden) erbjuder finansiering till små och medelstora företag i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län. Norrlandsfonden förvaltar ett kapital på ungefär 1,8 miljarder kronor (prop. 2025/26:1 utg.omr. 24).

I vårändringsbudgeten för 2025 tillfördes Norrlandsfonden 300 miljoner kronor (prop. 2024/25:99, bet. 2024/25:FiU21, rskr. 2024/25:252). I statens budget för 2026 anvisades ytterligare 380 000 000 kronor för 2026 till stiftelsen Norrlandsfonden (prop. 2025/26:1 utg.omr. 24, bet. 2025/26:NU1, rskr. 2025/26:129–131).

Norrlandsfonden beviljade under 2024 krediter om totalt 393 miljoner kronor till 139 företag. Norrlandsfonden beräknar att utlåningen under 2024 genererade investeringar i norrländskt näringsliv om 1 582 miljoner kronor.

Tillskottet av medel ger Norrlandsfonden möjlighet att lämna marknadskompletterande topplån för att anordna nya bostäder, främst i norra Sverige. Regeringen gör bedömningen att en ökad tillgång till kapital gör att fler bostadsprojekt kan påbörjas, vilket i sin tur innebär att efterfrågan på

arbetskraft inom bygg-, byggmaterial- och installationssektorerna ökar och att näringslivets förutsättningar stärks (prop. 2025/26:1 utg.omr. 24).

Subvention av kreditgarantiavgifter för bostäder i etablerings- och omställningskommuner

Regeringen har arbetat vidare med utformningen och genomförandet med möjlighet att subventionera kreditgarantiavgifter i etablerings- och omställningskommuner, och i juni 2025 presenterades en promemoria. Subventionering av kreditgarantiavgifter förväntas underlätta byggherrars förutsättningar att få lån för detta ändamål i etablerings- och omställningskommuner i hela landet. Promemorian med förslag till en förordning om subventionerade kreditgarantiavgifter (Kreditgarantier för lån till anordnande av nya bostäder i etablerings- och omställningskommuner LI2025/01122) har remitterats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Boverkets förslag till statliga topplån

Boverket har haft i uppdrag att utarbeta förslag på kostnadseffektiva statliga åtgärder som kan underlätta finansieringen av bostadsbyggande på landsbygden. Boverket redovisade uppdraget i mars 2019 i rapporten Finansiering av ny- och ombyggnad av bostäder på landsbygden (2019:11). I rapporten lämnas förslag till statliga topplån med delvis kommunalt förlustansvar för uppförande, ombyggnad eller omfattande tillbyggnad av småhus. Boverket har också övervägt om finansieringsmodellen med statliga topplån skulle kunna erbjudas byggaktörer som bygger hyresrätter, bostadsrätter eller kooperativa hyresrätter på svagare marknader, där det på grund av låga marknadsvärden inte går att få tillräcklig belåning på den ordinarie kreditmarknaden. Boverkets bedömning är att topplånet, med vissa anpassningar, skulle kunna tillämpas även för byggande av andra upplåtelseformer än egna hem, utan att det skulle bli fråga om ett statligt stöd i EU-rättslig bemärkelse. Regeringen har lagt rapporten till handlingarna.

Statlig kreditgaranti för lån till bostadsbyggande

Systemet med statliga kreditgarantier för lån till bostadsbyggande är ett sätt att finansiera bostadsbyggande, och beskrivs enklast som en försäkring som kreditgivaren kan teckna för lån för bostadsbyggande. Garantin ger långivaren ett skydd mot kreditförluster och minskar behovet av topplån eller egen kapitalinsats för den som bygger bostäder.

Den 1 juni 2020 trädde förordningen (2020:255) om statlig kreditgaranti för lån för bostadsbyggande i kraft. Boverket får lämna kreditgaranti för nybyggnad av bostäder, anordnande av bostäder i en hel eller en del av en byggnad som inte tidigare har använts till bostäder, ändring av en befintlig bostadsbyggnad som innebär att byggnadens värde ökar och förvärv av hus för ombildning till kooperativ hyresrätt. En kreditgaranti kan lämnas både under byggtiden och/eller för slutfinansieringen. Oavsett när kreditgaranti lämnas

kan den uppgå till högst 90 procent av Boverkets bedömda marknadsvärde. Boverkets bedömda marknadsvärde ska avse det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden på marknaden. Kreditgaranti kan även lämnas för ett schablonberäknat belopp motsvarande 90 procent av produktionskostnaden upp till högst 22 000 kronor per kvadratmeter uppvärmd boarea, något som blir tillämpligt i områden med låga marknadsvärden.

Under 2024 beviljades totalt 28 nya garantier för drygt 2 000 lägenheter. Det är ungefär hälften så många nya garantier som 2022, men ett nästan lika stort antal lägenheter sett till samma år. De 28 nya kreditgarantierna under 2024 innebär också en knapp dubbling jämfört med 2023. Merparten av dessa lämnades under byggtiden. Vid utgången av 2024 var det utestående garanterade beloppet uppskattningsvis 4,3 miljarder kronor (prop. 2025/26:1 utg.omr. 18).

Tidigare behandling

Utskottet behandlade motioner om stöd för byggande på landsbygden och svaga marknader i förra årets betänkande 2024/25:CU13. Utskottet hänvisade då bl.a. till kreditgarantiförordningen med bestämmelser som syftar till att öka möjligheten att finansiera nybyggnationer och anordnande av bostäder på svaga marknader där marknadsvärdet på fastigheter är lägre. Även förslaget om att införa subventioner av kreditavgifter i syfte att underlätta anordnande av nya bostäder i s.k. etablerings- och omställningskommuner hänvisade utskottet till. Utskottet ansåg att den beredning som pågick inom Regeringskansliet inte skulle föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida och motionsyrkandena avstyrktes.

Utskottet har tidigare behandlat frågor om stöd för byggande av hyresrätter och studentbostäder, exempelvis i betänkande 2024/25:CU13. Då påminde utskottet om att både utskottet och riksdagen ställt sig bakom avvecklingen av investeringsstödet för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag.

När det gäller bostadsbyggande vid grön industrietablering har utskottet tidigare behandlat och avstyrkt motionsförslag, senast våren 2025 i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena bl.a. mot bakgrund av de åtgärder som aviserades i statens budget för 2025 för bostadspolitisk utveckling i norra Sverige. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Regeringen arbetar med åtgärder för att underlätta byggande på landsbygden och svaga marknader. Bland annat bereds förslag om subventionerade kreditgarantiavgifter. Även Boverkets förslag till statliga topplån bereds inom Regeringskansliet. Sedan tidigare finns statliga kreditgarantier som syftar till att öka möjligheterna att finansiera nybyggnationer och anordnande av

bostäder på svaga marknader där marknadsvärdet på fastigheter är lägre. Utskottet anser att resultatet av den beredning som pågår inom Regeringskansliet inte bör föregripas genom en åtgärd från riksdagens sida. Med detta avstyrks motionerna 2025/26:2821 (V) yrkande 24, 2025/26:3185 (C) yrkandena 24 och 25 och 2025/26:3184 (C) yrkande 36 och 37, 2025/26:923 (S) yrkande 2.

Utskottet står fast vid den uppfattning om investeringsstöd för hyresrätter och studentbostäder som tidigare redovisats. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2025/26:511 (-) yrkande 2, 2025/26:644 (S), 2025/26:659 (S) yrkande 1, 2025/26:923 (S) yrkande 1, 2025/26:930 (S) yrkande 2, 2025/26:1209 (S) yrkande 2, 2025/26:1239 (S) yrkande 4 och 2025/26:1921 (S).

Det är viktigt att nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen går i takt. Därför ser utskottet positivt på att medel i statens budget har anvisats för att stödja bostadsbyggande i etablerings- och omställningskommuner. Samtidigt bereds förslag om subvention av kreditgarantiavgifter för bostäder i etablerings- och omställningskommuner inom Regeringskansliet. Mot bakgrund av de åtgärder som pågår anser utskottet inte heller att det finns skäl för ett tillkännagivande från riksdagen om att införa statliga lånegarantier för bostadsbyggande i etablerings- och expansionskommuner eller en stimulans för bostadsbyggande för att stödja näringslivets gröna omställning i norra Sverige. Därför avstyrks motionerna 2025/26:923 (S) yrkande 3 och 2025/26:1416 (S).

Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom motioner om att utreda formerna för att staten ska kunna bidra med fler aktiva åtgärder inom bostadspolitiken och inte heller om att införa ett system för byggsubventioner riktade till uppförande av flerfamiljshus i syfte att stärka en hållbar bostadsmarknad och social sammanhållning. Därför avstyrks även motionerna 2025/26:3650 (S) yrkande 10 och 2025/26:674 (S).

Redovisningsregler

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändring av redovisningsreglerna för att underlätta bostadsbyggande på svaga marknader. Utskottet hänvisar till sitt tidigare ställningstagande.

Jämför reservation 18 (V) och 19 (C).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att nedskrivningsreglerna bör förändras så att fler hyresbostäder byggs i landsbygdskommuner.

I partimotion 2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om att en reformering av nedskrivningsreglerna bör genomföras för bostadsbyggnation på svagare bostadsmarknader. Ett motsvarande förslag läggs även fram i kommittémotion 2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35.

Bakgrund

Redovisningsregler och bostadsbyggande på svagare marknader

Årsredovisningslagen (1995:1554) bygger på EU:s redovisningsdirektiv. Ett grundläggande krav när det gäller redovisning är att den ska vara användbar som besluts- och kontrollunderlag. För att tjäna dessa syften ställs ett antal kvalitativa krav på redovisningen som i förarbetena till årsredovisningslagen sammanfattas i begreppen relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet (prop. 1995/96:10 s. 170 f.). Bestämmelserna i årsredovisningslagen fylls ut genom kompletterande normgivning, s.k. god redovisningssed. Det är Bokföringsnämnden som ansvarar för att utveckla god redovisningssed, och det gör nämnden genom att ge ut allmänna råd. Bokföringsnämndens huvudregelverk för årsredovisning och koncernredovisning är det s.k. K3-regelverket.

Avskrivningar är ett sätt att i bokföringen fördela kostnaderna över tid för en tillgång, t.ex. en byggnad som kommer att nyttjas i flera år. Enligt 4 kap. 4 § första stycket årsredovisningslagen ska anläggningstillgångar (såsom bostadshus) med begränsad nyttjandeperiod skrivas av systematiskt över denna period. Bestämmelsen innebär att anskaffningsvärdet på tillgången (utgifterna för bostadens förvärv eller tillverkning) fördelas som kostnad (avskrivning) över den period som tillgången nyttjas. I K3-regelverket utvecklas innebörden av denna bestämmelse, exempelvis hur nyttjandeperioden fastställs och vilken avskrivningsmetod som kan tillämpas.

Bostadsbyggande på svagare marknader innebär inte sällan att produktionskostnaderna är högre än det färdigställda bostadshusets marknadsvärde. Enligt 4 kap. 5 § årsredovisningslagen ska värdet på en anläggningstillgång (bostadshus) skrivas ned om värdet på tillgången är lägre än det redovisade värdet och det kan antas att värdenedgången är bestående. Detta innebär i praktiken att bostadsbolag som bygger på svaga marknader med låga marknadsvärden ofta tvingas göra en nedskrivning av bostadshusets värde. Bestämmelserna om ned- och avskrivningar innebär att bostadsföretag i vissa fall redovisar förluster kopplade till nyproducerade bostadshus på svagare marknader, vilket i sin tur kan påverka bl.a. möjligheterna till finansiering.

Uppdrag till Bokföringsnämnden

Bokföringsnämnden (BFN) fick 2019 i uppdrag att se över nämndens allmänna råd om redovisning av anskaffningsvärde, avskrivning och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar (Fi2019/03123/S3). Syftet var bl.a. att göra en översyn av K3-regelverket när det gäller på vilket sätt

nyttjandevärdet av en nybyggd hyresfastighet ska beräknas och att utreda förenklade redovisningsregler som medger längre avskrivningstider för allmännyttan på svaga bostadsmarknader. BFN redovisade uppdraget i april 2020 (dnr 2019:97).

I redovisningen redogör BFN för vissa grundläggande principer för redovisning, bl.a. kvalitativa krav. När det gäller begreppet tillförlitlighet anges att det innefattar att informationen ska beskriva verkligheten samt vara verifierbar och neutral. Av kravet på verifierbarhet följer att oberoende bedömare som använder samma mätmetoder måste kunna nå samma resultat utifrån samma förutsättningar. Kravet på neutralitet innebär att redovisningen ska utgå från ett perspektiv som kan tillgodose olika intressegruppers behov. För att informationen ska anses tillförlitlig bör den också präglas av försiktighet, dvs. tillgångar och intäkter får inte övervärderas och skulder och kostnader får inte undervärderas.

Vad gäller frågan om K3-regelverket skulle kunna ändras för att ge bostadsföretag möjlighet att sprida ut sina kostnader (avskrivningar) över längre perioder fann BFN att varken årsredovisningslagen eller EU:s redovisningsdirektiv medger längre avskrivningstider för bostadshus än vad som utifrån tekniska, juridiska och ekonomiska förhållanden utgör tillgångens (bostadshusets) nyttjandeperiod. Bokföringsnämnden såg inte heller att avskrivningarna kan fördelas på ett annat sätt än vad som följer av nuvarande K3-regelverk.

När det gäller frågan om hur nyttjandevärdet av en nybyggd hyresfastighet ska bestämmas när frågan om nedskrivningsbehov bedöms anförde BFN att begreppet värde enligt årsredovisningslagen och dess förarbeten avser verkligt värde, dvs. marknadsvärde. Bestämmandet av ett sådant värde måste göras helt oberoende av hur det enskilda företaget har finansierat förvärvet av tillgången eller vilket avkastningskrav företaget har. Vid nedskrivning av en anläggningstillgång (bostadshus) ska värdet enligt BFN således bestämmas till det bedömda marknadsvärdet. BFN drog slutsatsen att ändringar av de slag som efterlyses inte är förenliga med årsredovisningslagen och dess bakomliggande EU-direktiv.

Enligt uppgift från Regeringskansliet har nämndens redovisning lagts till handlingarna.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat och avstyrkt motionsförslag om justerade redovisningsregler för att underlätta för bostadsbyggande på svagare marknader, senast våren 2025 i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet avstyrkte då motionsyrkandena med följande skäl:

Som redovisats ovan har Bokföringsnämnden utrett om nämndens allmänna råd om av- och nedskrivningar kan ändras för att underlätta byggande av bostäder på landsbygden och funnit att sådana ändringar inte är förenliga med årsredovisningslagen och dess bakomliggande EU-

direktiv. Utskottet konstaterar att regeringen har lagt Bokföringsnämndens rapport till handlingarna.

Mot denna bakgrund avstyrktes motionsyrkandena. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet står fast vid den uppfattning som tidigare redovisats, varför motionsyrkandena avstyrks.

Bostäder för unga

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bostäder för unga. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Motionerna

I motion 2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att stärka ungas ställning på bostadsmarknaden.

I motion 2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att det behöver byggas fler hyresrätter för unga.

Bakgrund

Frågesvar om ungas rätt att flytta hemifrån

Infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson har i ett skriftligt frågesvar om ungas rätt att flytta hemifrån bl.a. uttalat att regeringen har inriktat sitt arbete på att åtgärda de strukturella hinder som präglar bygg- och bostadsmarknaden, och att regeringens utgångspunkt är att det behövs insatser som bidrar till flyttkedjor så att nytillträdande på bostadsmarknaden kan få en bostad (fr. 2025/26:93).

Ett ökat småhusbyggande uppgavs även kunna ge incitament till flyttkedjor. Därutöver nämndes förändringar i byggregelverket för tillgänglighet i studentbostäder och ombyggnad som t.ex. konvertering av kontorslokaler till bostäder, tillgång till byggbar mark, ett nytt regelverk för bygglov.

Bostadsförsörjningslagen

Varje kommun ska planera för bostadsförsörjningen i kommunen i enlighet med bostadsförsörjningslagen (2000:1383). Planeringen ska syfta till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Vissa ändringar gjordes i bostadsförsörjningslagen under 2025. En av dessa handlar om kommunens skyldighet att ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner i frågan om bostadsförsörjning. En annan förändring är att alla kommuner ska anta en handlingsplan för bostadsförsörjningen som bl.a. ska redovisa behovet av tillskott av bostäder i den egna kommunen. Uppgifterna i handlingsplanen ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Det kan t.ex. finnas ett behov av att bygga bostäder som är anpassade för unga, vilket i så fall bör framgå av kommunens handlingsplan.

En mer flexibel hyresmarknad

I betänkandet En mer flexibel hyresmarknad (SOU 2025:65) lämnades bl.a. förslag om ett ändrat regelverk för s.k. blockhyra. Regeringen beslutade den 29 januari 2026 om en lagrådsremiss. Förslagen om ändrade regler för blockhyra syftar till att underlätta för delningsbostäder. Det innebär att en blockhyresgäst hyr ut rum i en bostad till olika personer som delar på gemensamma ytor, t.ex. kök och badrum. Regeringen framhåller att delningsbostäder kan vara en attraktiv lösning för unga som vill flytta hemifrån för att ta del av utbildning och arbete på annat ort. Regeringen anser även att reformerna kan bidra till en mer flexibel och effektiv hyresmarknad. Regeringen lämnade i mars 2026 över propositionen 2025/26:187 En mer flexibel hyresmarknad till riksdagen.

Hyrköp av bostad

I betänkandet Fler vägar till att äga sitt boende (SOU 2024:83) lämnades bl.a. förslag om en ny modell för hyrköp av bostäder. I januari 2026 beslutade regeringen om lagrådsremissen Lag om hyrköp av bostad. Förslagen innebär att en hyrsäljare utfäster sig att inom en viss tid sälja en bostad och att hyrköparen får nyttjanderätt till bostaden under tiden som utfästelsen gäller. Modellen kan framför allt fylla en funktion för unga personer som står inför sitt inträde på bostadsmarknaden. En proposition är aviserad till mars 2026.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat liknande motioner tidigare, bl.a. i betänkande 2024/25:CU13. Där avstyrkte utskottet motioner om bostäder för unga med hänvisning till att det ansåg att regeringens inriktning för bostadspolitiken kunde möta de behov och utmaningar som finns på området och att det saknades skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande till regeringen.

Utskottets ställningstagande

När man inte kan etablera sig på bostadsmarknaden blir det svårt att starta ett självständigt liv som vuxen. Ungas boendesituation är därför en viktig fråga. Utskottet kan konstatera att det under det senaste året har gjorts insatser som kan förbättra situationen för unga på bostadsmarknaden. Det har bl.a. genomförts regelförändringar när det gäller kommunernas bostadsförsörjningsansvar och byggregelverket. Därutöver har regeringen nyligen överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till en ny lag om hyrköp av bostad. Den nya modellen för hyrköp kan enligt utskottet fylla en funktion för unga personer som står inför sitt inträde på bostadsmarknaden. Mot denna bakgrund ser utskottet inte anledning till någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionsyrkandena som därför avstyrks.

Studentbostäder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om studentbostäder. Utskottet hänvisar framför allt till vidtagna åtgärder.

Motionerna

I motion 2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att studenter bör ha rätt till en god boendemiljö. Motionärerna anför att det inte finns tillräckligt med studentbostäder och att de lättnader i byggreglerna som regeringen aviserat för studentbostäder inte leder till en god boendemiljö.

I motion 2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att överväga en bred översyn av boendesituationen för studenter och se över lämpliga åtgärder i motionens anda. Motionärerna anför att det finns omfattande problem på studentbostadsmarknaden, att studenter lägger för stor andel av studiemedlet på hyra och att de tvingas ut på en osäker andrahands- eller tredjehandsmarknad. Det riskerar att leda till att studenter inte fullföljer sina studier och att Sverige som kunskapsland drabbas negativt.

Bakgrund

Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025

Totalt gör 13 av landets 38 högskolekommuner bedömningen att det råder överskott på bostadsmarknaden för studenter vid högskola eller universitet i Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025. I förra årets enkät ökade antalet kommuner som angav överskott, och årets nivå är ungefär densamma. Trenden de senaste åren har varit att färre kommuner uppger underskott för bostäder

för studenter. Många kommuner som bedömer att de har underskott på bostäder för studenter uppger att det beror på att det finns ett generellt underskott på bostäder. Totalt 48 kommuner angav att de har lediga studentbostäder under hela eller delar av året, vilket är 12 fler än förra året.

Vidare förväntar sig kommunerna att antalet påbörjade studentbostäder kommer att öka något under 2025–2026. Storgöteborg och Storstockholm står tillsammans för mer än hälften av studentbostäderna som förväntas påbörjas under 2025–2026.

Byggregelverket

Bestämmelser om grundläggande krav på byggnader finns i plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL. Dessa krav preciseras på förordningsnivå i plan- och byggförordningen (2011:338). I Boverkets byggregler – Boverkets föreskrifter (BFS 2011:6) – finns tillämpningsföreskrifter och allmänna råd som preciserar de grundläggande kraven i plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen.

Den 1 juli 2025 infördes ändringar i PBL som innebär att det införs undantag från kraven på tillgänglighet och användbarhet i en byggnad som innehåller studentbostäder. Undantag från kraven gäller för högst 80 procent av antingen det totala antalet studentbostäder i en byggnad eller det antal studentbostäder som tillkommer i en byggnad när en åtgärd vidtas. Minst 20 procent av studentbostäderna ska fortfarande uppfylla de nuvarande kraven på tillgänglighet och användbarhet. En studentbostad som omfattas av undantaget ska dock kunna besökas av en person med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Undantaget ska skapa förutsättningar för att öka byggandet av studentbostäder med lägre hyra. Även termen studentbostad definieras och förs in i PBL: Studentbostad är en bostad avsedd för studerande på universitet, högskola, annan eftergymnasial utbildning eller vuxenutbildning. Syftet med lättnaderna var att möjliggöra för fler studentbostäder genom sänkta byggkostnader och ökad flexibilitet.

Boverket har gjort en översyn av byggregelverket och beslutat om ett antal ändringar. Dessa trädde i kraft den 1 juli 2025. De nya byggreglerna innehåller funktionskrav, vilket också fanns i Boverkets byggregler. Skillnaden är dock att Boverket inte längre anger hur kraven ska uppfyllas. I de allra flesta fall finns det alltså inte längre allmänna råd, eller hänvisningar till specifika standarder, eller liknande. De nya reglerna är tänkta att främja nya tekniska lösningar och öppna upp för användandet av nya material och metoder. Förändringen i byggreglerna berör bl.a. studentbostäders lämplighet, dagsljus och solljus samt skydd mot buller. Exempelvis behöver studentbostäder om högst 35 kvadratmeter inte ha tillgång till direkt solljus.

Akademiska Hus AB

Akademiska Hus AB är ett helägt statligt fastighetsbolag som har i uppdrag att äga, utveckla och förvalta fastigheter för universitet och högskolor. Sedan

slutet av 2014 har Akademiska Hus uppdrag breddats och inkluderar nu även byggande och ägande av studentbostäder. Vidare arbetar de med blockförhyrning av de student- och forskarbostäder som byggs. Blockförhyrningsparten är oftast ett lärosäte eller en stiftelse men kan också vara ett bolag som har för avsikt att hyra ut till studenter och forskare på lång sikt.

Bostadsförsörjningslagen

Varje kommun ska planera för bostadsförsörjningen i kommunen i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (härefter bostadsförsörjningslagen). Planeringen ska syfta till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Den 1 mars 2025 trädde nya regler i kraft för kommunernas bostadsförsörjning. Bland annat ska alla kommuner under varje mandatperiod anta en handlingsplan för bostadsförsörjningen. Handlingsplanen ska bl.a. redovisa behovet av tillskott av bostäder i den egna kommunen. Uppgifterna i handlingsplanen ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Det kan t.ex. finnas ett behov av att bygga bostäder för studenter, vilket i så fall bör framgå av kommunens handlingsplan. En reglering som tydliggör att kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder med reservation infördes också. Innebörden av en reservation är att kötid fortfarande utgör grunden för rangordning av inkomna ansökningar, men att lägenheter kan reserveras för olika kategorier av sökande. Reservationer kan utformas för att exempelvis utöka antalet studentbostäder.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte motionsyrkanden bl.a. om en översyn av studenters bostadssituation och om studenters rätt till en god boendemiljö i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet avstyrkte förslagen med hänvisning till nyligen genomförda lagändringar och pågående arbete.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att det är viktigt att det finns bostäder för studenter i hela landet.

Utskottet konstaterar att flera av de senaste årens regelförändringar även berör studentbostäder. Det gäller bl.a. förändringarna inom kommunernas ansvar för bostadsplanering och förutsättningarna för reservationer för bostadsförmedlingen. Vidare har det införts lättnader i byggkraven för studentbostäder och Boverket har gjort en översyn av byggreglerna. Därutöver vill utskottet nämna Akademiska Hus AB, som har ett uppdrag att bygga och förvalta student- och forskarbostäder. Som framgår av Boverkets

bostadsmarknadsenkät är trenden de senaste åren att färre kommuner uppger underskott för studentbostäder, vilket är positivt.

Mot denna bakgrund anser utskottet inte att det finns skäl för ett tillkännagivande från riksdagens sida angående studentbostäder. Motionsyrkandena i detta avsnitt avstyrks därmed.

Bostäder för äldre personer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bostäder för äldre. Utskottet hänvisar bl.a. till genomförda lagändringar.

Jämför reservation 20 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om en analys av hur man i framtida byggregler bäst tar hänsyn till behoven hos den åldrande befolkningen. Motionärerna menar att det saknas ett enhetligt och tydligt regelverk för vad de olika boendeformerna för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden innebär. Det gäller särskilt trygghetsboende. Ett exempel på anpassningar som behövs för boendeformen är möjlighet att avvärja problem kopplat till klimatförändringarna och värmeböljor.

I motion 2025/26:3664 av Magnus Berntsson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att kommuner ska åläggas att kartlägga behovet av senior- och trygghetsbostäder samt utforma handlingsplaner för hur detta behov ska tillgodoses. Motionärerna menar att Sverige står inför en kraftig demografisk förändring som kommunerna behöver planera för.

Bakgrund

Olika typer av boende för äldre personer

Bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden finns i olika varianter, som hyresrätt, bostadsrätt och kooperativ hyresrätt, och hyrs eller köps på eget initiativ. I bostadsmarknadsenkäten använder Boverket två uppdelningar: seniorboende och trygghetsboende. De kan ses som en mellanboendeform som överbryggat glappet mellan vanligt boende och särskilt boende med heldygnsvård. Den som har behov kan ansöka om hemtjänst eller hemsjukvård på samma villkor som andra.

Seniorbostäder är vanliga bostäder inom det ordinarie bostadsbeståndet som är avsedda för personer över en viss ålder. Tanken är att bostäderna ska vara utformade efter äldres behov av tillgänglighet, trygghet och med större möjlighet till gemenskap. För att flytta in i en seniorbostad behövs inget

biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Seniorbostäder finns både som hyresrätter, bostadsrätter och ägarlägenheter. Seniorboende kallas även för 55-plus, 65-plusboende, kooperativ, bostadsrätter eller olika livsstilsboenden.

Trygghetsbostäder är en boendeform som har tillkommit för att ge äldre som önskar det tillgång till större gemenskap och trygghet. Boendet har ofta tillgång till gemensamma måltider, aktiviteter och särskild personal. För att flytta in i en trygghetsbostad behövs inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen, men ofta finns krav på att vara över 70 år. Det finns en stor variation av trygghetsbostäder runt om i landet, även om trygghet, tillgänglighet, gemenskap och särskild personal är gemensamma nämnare för många. Trygghetsbostäder finns som hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt.

Särskilt boende (SÄBO), är en boendeform som kräver biståndsprövning enligt socialtjänstlagen (2025:400) och beslut av kommunen. Särskilt boende anses inte vara boende på den ordinarie marknaden.

Boverkets bostadsmarknadsenkät 2025

Boverkets bostadsmarknadsenkät (BME) är en årlig nationell undersökning som riktar sig till landets 290 kommuner. I enkäten ombeds kommunerna bedöma läget på bostadsmarknaden utifrån vilka bostäder som efterfrågas i kommunen och vilka behov som finns. Resultaten ger en sammanhållen bild av bostadsmarknaden i Sverige.

BME är uppdelad på seniorbostäder och trygghetsbostäder. Cirka hälften av kommunerna som svarade på enkäten uppgav att det är balans i kommunen när det gäller seniorbostäder. Av de 179 kommuner som uppgav att de har trygghetsbostäder svarade drygt hälften att de hade ett underskott på trygghetsbostäder. Det är ett försämrat läge jämfört med för två år sedan. Vidare saknas trygghetsboende i 97 kommuner, men nästan hälften av dessa uppger att det finns ett behov i kommunen.

BME visar även att hyresnivån gör att många äldre avstår erbjudande om trygghets- eller seniorbostad. Vidare visar enkäten att det på en generell nivå behövs ett större och mer varierat utbud av bostäder som kan möta äldre personers olika behov.

Bostadsförsörjningslagen

Varje kommun ska planera för bostadsförsörjningen i kommunen i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Alla kommuner ska under varje mandatperiod anta en handlingsplan för bostadsförsörjningen. Handlingsplanen ska bl.a. redovisa behovet av tillskott av bostäder i den egna kommunen, kommunens mål för bostadsbyggandet och kommunens planerade åtgärder för att nå målen. Uppgifterna i handlingsplanen ska grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Det kan t.ex. finnas ett behov av att bygga bostäder som

är anpassade till en åldrande befolkning, vilket i så fall bör framgå av kommunens handlingsplan.

Byggregler, tillsyn och inomhustemperatur

I plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen och Boverkets byggregler finns bl.a. utformningskrav och tekniska egenskapskrav för bostäder.

Boverkets byggregler preciserar plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen. Boverkets byggregler är bindande och gäller både vid uppförande av nya byggnader och vid ändring av byggnader. I byggreglerna om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall finns krav på acceptabel termisk komfort. Nya byggregler började gälla den 1 juli 2025. De nya reglerna är tänkta att främja nya tekniska lösningar och öppna upp för användandet av nya material och metoder.

Därutöver har Boverket tillsynsvägledning om temperatur inomhus. Även Folkhälsomyndigheten har allmänna råd om temperatur inomhus och tillsynsvägledning på området.

Klimatanpassningsutredningen 2025 presenterade i sitt betänkande SOU 2025:51 ett förslag om att det bör införas ett krav på högsta inomhustemperatur i behovsbedömda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning, och att ge Folkhälsomyndigheten föreskriftsrätt när det gäller temperatur inomhus. Betänkandet har varit på remiss och bereds nu inom Regeringskansliet.

Boverkets uppdrag att samordna klimatanpassningsarbetet

Regeringen gav 2018 Boverket i uppdrag att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön (M2018/01716/K1).

Uppdraget omfattar bl.a. att stödja kommunerna i deras arbete med klimatanpassning av den byggda miljön. Boverket ska även följa utvecklingen inom området klimatanpassning och analysera vad det innebär för ny och befintlig bebyggelse. Några områden som leder till ökade risker i den byggda miljön är översvämning, ras och skred samt högre temperaturer.

Statens bostadsomvandling AB

Statens bostadsomvandlings (SBO) kärnuppdrag är att bidra till fler tillgängliga bostäder med överkomlig hyra för äldre och samtidigt stödja lokalsamhällets bostadsmarknad. Under 2024 hade SBO pågående programarbeten i tolv kommuner med syfte att skapa omkring 204 nya bostäder för äldre.

Genom investeringar i underutnyttjade bebyggda fastigheter belägna i områden med en svag bostadsmarknad möjliggör SBO främst för kommuner att erbjuda äldre personer tillgängliga bostäder till överkomlig hyra. SBO bidrar till ökad rörlighet på bostadsmarknaden och mer effektivt utnyttjande av bostadsbeståndet. I huvudsak handlar verksamheten om att underutnyttjade eller otillgängliga fastigheter omvandlas till moderna bostadslägenheter för

personer över 65 år. Genom blockförhyrningsavtal med en kommun, dess helägda bostadsbolag eller stiftelse, ser SBO till att bostäderna kommer äldre personer till del. Vid lämplig tidpunkt avyttrar sedan SBO respektive fastighet på marknadsmässiga villkor.

Stöd till bostäder för äldre personer

Ett statligt stöd för att anordna eller tillhandahålla bostäder för äldre har funnits sedan 2016 men är nu under avveckling och kommer att avslutas under 2026.

Stödet har lämnats för bl.a. ny- och ombyggnad av hyresbostäder för äldre (över 65 år) på den ordinarie bostadsmarknaden och anpassning av gemensamma utrymmen i befintliga hyres- och bostadsrättshus relevanta. Enligt stödförordningen avses med hyresbostäder för äldre personer på den ordinarie bostadsmarknaden bostadslägenheter och utrymmen för de boendes måltider, samvaro, hobby och rekreation som främjar gemenskap och trygghet. I eller i anslutning till sådana bostadslägenheter och utrymmen ska det finnas personal dagligen som på olika sätt kan stödja de boende under vissa angivna tider, eller ska det finnas tillgång till andra gemensamma tjänster. Bostäderna kan vara hyresrätt eller kooperativ hyresrätt. Ytterligare ett krav är att bostäderna ska innehas av personer som har fyllt 65 år.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte motionsyrkanden om bostäder för äldre i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet hänvisade bl.a. till att det nyligen genomförts lagändringar på området.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet framhålla att det behövs olika typer av boenden för att tillgodose äldre personers olika behov. Regeringen har i förordningen (2016:848) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer definierat hyresbostäder för äldre personer på den ordinarie bostadsmarknaden. Boverket använder en definition av trygghetsbostäder i BME. Sammantaget ser inte utskottet att det behövs någon ytterligare definition av boendeformerna.

Boverkets byggregler innehåller bl.a. krav på termisk komfort. Utskottet gör bedömningen att de nya byggreglerna kan bidra till mer kostnadseffektivt byggande med ökad möjlighet för innovation och teknisk utveckling. Med hänsyn till att byggreglerna nyligen setts över ser utskottet inte behov av någon åtgärd från riksdagens sida i denna del.

Kommunerna har sedan tidigare ansvar för planeringen av bostäder inom kommunen, och detta omfattar även behovet av senior- och trygghetsbostäder. Sedan 2022 har kommunerna även ansvar för att ta fram en handlingsplan för bostadsförsörjningen som bl.a. ska innehålla en bedömning av bostadsbehoven, mål för bostadsbyggande och kommunens åtgärder för att uppnå

dessa mål. Utskottet ser därför inte behov av ett tillkännagivande till regeringen om att kommuner ska åläggas att kartlägga behovet och utforma handlingsplaner för senior- och äldreboende.

Utskottet vill i sammanhanget även lyfta fram SBO:s verksamhet på svaga bostadsmarknader och dess möjlighet att bidra till fler tillgängliga bostäder till överkomlig hyra för äldre och samtidigt stödja lokalsamhällets bostadsmarknad.

Mot denna bakgrund anser utskottet att det inte finns skäl för tillkännagivande från riksdagens sida om bostäder för äldre. Motionsyrkandena i detta avsnitt avstyrks därmed.

Bostadsanpassning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bostadsanpassning. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Motionerna

I motion 2025/26:1378 av Åsa Eriksson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över det nationella regelverket för fasta bostadsanpassningar så att de kan komma fler till gagn. Motionärerna anför bl.a. att regelverket bör ändras så att kommuner kan välja att, under vissa förutsättningar, lämna kvar fasta bostadsanpassningar, t.ex. en trapphiss, efter att den som beviljats insatsen avlider eller flyttar.

I motion 2025/26:375 av Michael Rubbestad (SD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda en revidering av lagen om bostadsanpassningsbidrag så att personer med funktionsnedsättning ska kunna uppnå en normal levnadsstandard. Motionären anför att regelverket bör ändras så att bostadsanpassningsbidrag kan beviljas även för installation av grundläggande funktioner, exempelvis ett trappräcke, oavsett om dessa funktioner funnits tidigare eller inte.

I motion 2025/26:3451 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga en nationell ordning där personer i behov av hjälpmedelsanpassningar ska kunna få en effektiv och enkel hantering utförd utan att det krävs egen hantering av offerter eller upphandling. Motionären anför att individens administrativa börda bör minskas eller helst elimineras helt.

Bakgrund

Bostadsanpassningslagen

Lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag (bostadsanpassningslagen) syftar till att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende genom bidrag till anpassning av bostäder. Bostadsanpassningsbidraget lämnas för att anpassa och komplettera fasta funktioner i och i anslutning till en bostad. Bidrag lämnas endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig för sökanden. Bidrag kan även lämnas för reparation av anordning eller inredning som har installerats med stöd av bostadsanpassningsbidrag och för återställning av anpassningsåtgärder. Det är den kommun där bostaden är belägen som prövar en ansökan om bidrag.

Beviljade bidrag för bostadsanpassning

Enligt Boverkets statistiksammanställning av bostadsanpassningsbidragen 2024 minskade antalet beviljade bidrag för bostadsanpassning och reparationer 2024 jämfört med 2023, detta samtidigt som kommunernas kostnader för bidragen ökade något. År 2024 beviljades totalt 53 637 bostadsanpassnings- och reparationsbidrag för totalt 997 miljoner kronor. Den sammanlagda kostnaden för bostadsanpassnings- och reparationsbidrag för kommunerna under 2024 var den högsta sedan 2018. Sammanställningen bygger på Boverkets årliga enkät om bostadsanpassningsbidrag, reparationsbidrag och återställningsbidrag 2025, samt tidigare rapporter och statistiksammanställningar.

Boverkets utvärdering av bostadsanpassningslagen

Boverket har på regeringens uppdrag utvärderat bostadsanpassningslagen och analyserat hur den har påverkat utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget. Uppdraget redovisades i en rapport 2023. Bakgrunden var den nedgång i antalet ansökningar och antalet bifallna bostadsanpassningsbidrag som pågått under en längre tid. Nedgången antogs ha påverkats av en mängd faktorer, bl.a. demografi och bostadsbestånd. Boverket fann däremot inte något som pekade på att lagändringen 2018 skulle ha påverkat nedgången i antalet ansökningar i någon väsentlig omfattning. Däremot lämnades några förslag till förändringar i lagstiftningen, bl.a. för att åter göra rullstolsgarage bidragsberättigat och för att ge ökade möjligheter för ägare av flerbostadshus att överta bostadsanpassningsbidrag samt att möjliggöra för reparationsbidrag efter ett övertagande. Boverket har även tagit ställning till om ändringar behövs för bidrag för installation av grundläggande bostadsfunktioner. Därutöver utvärderades bestämmelsen om när en ansökan kan avslås på grund av brister i bostadens skick. Boverket analyserade även behov av justeringar utifrån situationen att den sökande har svårt att hantera en ansöknings- och

genomförandeprocess. Rapporten har varit på remiss och bereds nu inom Regeringskansliet.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte motionsyrkanden om översyn av bostadsanpassningslagen i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet hänvisade bl.a. till pågående arbete. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Bostadsanpassningsbidraget är en del av svensk funktionshinderspolitik och ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i egen bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. Syftet är att genom bidrag till anpassning av bostäder ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende, vilket utskottet står bakom.

Boverkets utvärdering av bostadsanpassningslagen har resulterat i flera förslag till förändringar i lagstiftningen. Rapporten bereds nu inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa det arbete som pågår, och därför avstyrks motionerna.

Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservation 21 (S), 22 (V) och 23 (C).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör införa krav på att kommuner i sina bostadsförsörjningsplaner vidtar aktiva åtgärder mot diskriminering på bostadsmarknaden.

I kommittémotion 2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en aktiv bostadspolitik som fokuserar på goda bostäder åt alla i stället för särlösningar som hotar att splittra vårt land. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om en nationell Sverigeförhandling. Motionärerna vill att avtal ska ingås mellan staten och kommuner med utsatta områden. Avtalen ska omfatta långsiktiga sociala investeringskontrakt och konkreta handlingsplaner. I yrkande 14 föreslås ett

tillkännagivande om ett statligt fastighetsbolag. Ett sådant bolag kan förvärva eller bygga fastigheter i områden med socioekonomiska utmaningar och därigenom vara med och bryta segregation.

I kommittémotion 2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om hur goda exempel på samhällsbyggnadsområdet kan spridas så att det är möjligt att utarbeta strategier för hur bättre planering kan minska segregationen. Motionärerna anför bl.a. att samverkan mellan fastighetsägare, bostadsbolag och myndigheter kan vara helt avgörande för att bryta en negativ utveckling i bostadsområden. Erfarenheter från framgångsrika insatser behöver tas till vara och spridas.

I motion 2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att en social bostadspolitik ska utvecklas för att bryta segregationen. Motionärerna menar bl.a. att ett antal åtgärder måste vidtas för att minska bostadssegregationen, t.ex. blandade upplåtelseformer, inkomstkrav, förtursregler och kommunal förköpsrätt.

I motion 2025/26:2128 av Kerstin Lundgren (C) föreslås ett tillkännagivande om åtgärder för att underlätta bostadskarriär och integration.

Bakgrund

Åtgärder för bättre bostadsförsörjning

Den 1 mars 2025 genomfördes ändringar i bostadsförsörjningslagen (prop. 2024/25:42, bet. 2024/25:CU6, rskr. 2024/25:137). Lagändringarna innebar bl.a. förtydliganden gällande kommunala bostadsförmedlingar. I konsekvensbeskrivningen i propositionen bedömde regeringen att lagändringarna skulle öka möjligheterna för kommunerna att medvetet minska boendesegregationen och därmed förbättra förutsättningarna för att minska utanförskapet. Reservationer och förturer vid bostadsförmedling kan användas i detta syfte, liksom riktlinjer för markanvisningar med ambitionen att minska utanförskapet och förbättra integrationen. De utökade kraven på samordning med andra kommuner bedömdes också motverka utanförskapet på bostadsmarknader som omfattar flera kommuner.

Fördjupad analys av utanförskap

På uppdrag av regeringen har Statistiska centralbyrån (härefter SCB) och Boverket genomfört en fördjupad analys av utanförskap. En gemensam slutredovisning överlämnades till regeringen i november 2024 (SCB rapport 2024:2). I rapporten presenterar myndigheterna en ny metod för att identifiera och analysera utanförskap. En mängd statistik om befolkningens sammansättning och förutsättningar i samtliga (3 363) regionala statistikområden (RegSO) i Sverige samlades in. Uppgifter om utmaningar i dessa områden vägdes även in, bl.a. bidragsberoende, svag etablering på arbetsmarknaden, trångboddhet och kriminalitet. En korrigering i

kartläggningen gjordes i början på 2026 efter att ett fel upptäcktes i underlagen till den fördjupade analysen.

I december 2025 gav regeringen Boverket och SCB ett nytt uppdrag att genomföra en uppföljning av myndigheternas tidigare analys om utanförskap (A2025/01209). Myndigheterna ska utveckla en metod som ska ligga till grund för det framtida arbetet inom ramen för Boverkets uppdrag att följa utvecklingen i områden där utanförskapet är stort. Myndigheterna ska säkerställa att metoden ger förutsättningar för löpande kvalitetssäkring och möjliggör jämförelser över tid, samt i den mån det är lämpligt tar hänsyn till förändringar av vikt i omvärlden.

Uppföljningen ska utgå från de problemvariabler som myndigheterna identifierade inom ramen för det tidigare givna uppdraget att genomföra en fördjupad analys om utanförskap. Myndigheterna ska identifiera områden där utanförskapet bedöms vara stort, genom att göra en sammanvägd bedömning av situationen i varje område. Den sammanvägda bedömningen ska baseras på absoluta gränsvärden för det statistiska utfallet inom respektive problemvariabel. Nivåerna på gränsvärdena ska motsvara de nivåer som låg till grund för de bedömningar som myndigheterna gjorde under arbetet med det tidigare givna uppdrag de fått.

Myndigheterna ska delredovisa uppdraget den 15 juni 2026 och slutredovisa uppdraget den 15 juni 2027.

Den nationella samordnaren mot utanförskap

Den nationella samordnaren mot utanförskap lämnade i juni 2025 sitt betänkande Det handlar om oss – så bryter vi utanförskapet och bygger en starkare gemenskap (SOU 2025:76). Syftet med uppdraget var att stärka förutsättningarna för och underlätta kommunernas arbete i områden där utanförskapet är stort.

Samordnaren konstaterar i kartläggningen bl.a. att bostadsbolagen har en viktig roll i arbetet mot utanförskap. Olika regeringar har sedan 1990-talet försökt minska segregation och utanförskap med olika riktade satsningar. Kännetecknande är att dessa ofta varit tidsbegränsade och bedrivits i projektform med tillfälliga ekonomiska medel från stat eller kommun. Vissa satsningar har fokuserat på förändringar i den fysiska boendemiljön, trots att problemen framför allt varit av social karaktär. Samordnaren belyser även att det har kommit kritik från forskare och praktiker om att återkommande tidsbegränsade satsningar har lett till s.k. projekttrötthet. Samordnaren gör bedömningen att problematiken med segregation och utanförskap kvarstår eller i vissa fall t.o.m. har förvärrats. När det gäller lokala utvecklingskontrakt konstaterar samordnaren att dessa inte har förutsättningar för att nå upp till mål om att bryta segregation.

Redan för 20 år sedan drogs slutsatsen att lokala utvecklingsavtal som verktyg, eller andra delar av storstadssatsningen, inte har några förutsättningar att nå upp till det övergripande målet om att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen och att denna typ av

mål är överambitiösa och orealistiska. Den typ av mångåriga marginaliseringsprocesser som medverkat till uppkomsten av utsatta bostadsområden förändras inte på ett par år, utan för det krävs ett långsiktigt och målmedvetet arbete.

Konstaterandet baseras på en kunskapsöversikt från 2005 över utvärderingar av storstadspolitikens lokala utvecklingsavtal (SOU 2005:29). Samordnarens betänkande bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Bosättning för nyanlända

I början av 2024 gav regeringen en särskild utredare i uppgift att föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända som ersätter det nuvarande systemet. Syftet är bl.a. att öka kommunens inflytande över mottagandet av nyanlända och få till en bättre fungerande integration av nyanlända. Betänkandet Etableringsboendelagen – ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35) lämnades i april 2025. Utredningen föreslår bl.a. att kommunerna ska få större inflytande över hur många nyanlända de ska ta emot genom att de får möjlighet att ange ett önskat antal. Vidare föreslås att bostadssituationen och förekomsten av områden med problem kopplat till utanförskap tillkommer som kriterier som ska beaktas vid fördelningen av nyanlända mellan kommuner. Regeringen har aviserat en proposition och fattade beslut om en lagrådsremiss i februari 2026.

Utredning om parallella samhällsstrukturer

I juli 2025 tillsatte regeringen en särskild utredare för att sammanställa kunskap om parallella samhällsstrukturer och analysera deras konsekvenser för integration och utanförskap i det svenska samhället. Syftet är att få fram ett bättre kunskapsunderlag om hur parallella samhällsstrukturer kan bekämpas i syfte att förbättra integrationen och minska utanförskapet i samhället (dir. 2025:68). Uppdraget ska redovisas senast i augusti 2026.

Boverkets rapport Livsvillkor i utanförskapsområden

Boverket fick i sitt regleringsbrev för 2025 i uppdrag att lämna en samlad redovisning om människors livsvillkor i områden där utanförskapet är stort. Redovisningen ska utgå från den fördjupade analys om utanförskap som Boverket och SCB kom med 2024. Boverkets rapport (2025:13) ger en fördjupad bild av livsvillkoren i de 180 områden runt om i landet där utanförskapet är som störst.

Rapporten bygger på omfattande statistik och analyser och visar bl.a. att dessa områden fortfarande präglas av hög arbetslöshet, trångboddhet och svaga skolresultat. Jämförelser med tidigare år ger också en tydligare bild av trender och riskfaktorer, och kan hjälpa både kommuner och andra aktörer att rikta insatser dit de bäst behövs. Målet är att förbättra livskvaliteten och skapa mer jämlika förutsättningar för alla invånare, oavsett bostadsområde. Rapporten omfattar fakta om både nuläge och utveckling och kan fungera som

underlag för framtida beslut om insatser och resurser. Boverket bedömer att rapportens resultat kan ge förutsättningar för att utforma mer träffsäkra offentliga insatser för att minska utanförskapet.

Boverkets årsrapport om boendesegregation 2024

Boverket presenterade 2023 och 2024 årsrapporter om utvecklingen av boendesegregationen i Sverige. I 2024 års rapport görs en uppföljning och uppdatering av den socioekonomiska boendesegregationens utveckling t.o.m. 2022 (rapport 2024:18). Av redovisningen framkommer att majoriteten av Sveriges invånare bodde 2022 i områden med goda socioekonomiska förutsättningar (knappt 55 procent). Samtidigt har antalet områden som har stora socioekonomiska utmaningar respektive områden med socioekonomiska utmaningar ökat sedan 2011. År 2022 bodde ca 13,4 procent av rikets befolkning i sådana områden, vilket var i stort sett oförändrat jämfört med året innan. I dessa områden är utbildningsnivån lägre än genomsnittet i riket, den ekonomiska standarden lägre, fler är arbetslösa, fler får långvarigt ekonomiskt bistånd och andelen utrikes födda är betydligt högre än genomsnittet i riket.

Diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen har information på sin webbplats om förbud mot diskriminering på bostadsområdet. Sedan 2020 har de även haft en digital guide på webbplatsen som ger hyresvärdar vägledning om vad förbudet mot diskriminering innebär och tips på hur hyresvärdar kan förebygga diskriminering vid uthyrning av bostäder.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat motionsförslag om åtgärder för att minska segregation och utanförskap. Detta gjordes senast 2025 i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet avstyrkte motionsyrkandet med hänvisning bl.a. till pågående arbete. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Boendesegregation och negativ utveckling i områden med socioekonomiska utmaningar får negativa konsekvenser för både individer och samhället som helhet. Det är därför viktigt att bryta boendesegregationen och utanförskapet.

Utskottet konstaterar att ett antal åtgärder har vidtagits eller planeras för att möjliggöra ett mer träffsäkert arbete. Som exempel kan nämnas Boverkets och SCB:s uppdrag om fördjupad analys av utanförskapet och uppdraget att genomföra uppföljningar under 2026 och 2027. Myndigheterna ska också ta fram en metod som ska ligga till grund för arbetet inom ramen för Boverkets uppdrag om utanförskap i uppdraget om uppföljning av analysen. Detta syftar

till att underlätta för regeringen och andra aktörer vid planering, utformning och genomförande av insatser i arbetet mot utanförskap.

Mot denna bakgrund ser inte utskottet skäl för ett tillkännagivande från riksdagen med anledning av förslagen om olika åtgärder mot segregation, utanförskap och diskriminering på bostadsmarknaden. Samtliga motionsyrkanden avstyrks därmed.

Hälsofrämjande stadsmiljöer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om hälsofrämjande stadsmiljöer. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder.

Jämför reservation 24 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3370 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att satsa på hälsofrämjande miljöer genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion där människor lever, arbetar, studerar eller leker.

Bakgrund

Regeringens strategi för levande och trygga städer

Regeringen beslutade i början av 2025 en ny strategi för levande och trygga städer (skr. 2024/25:96). I skrivelsen presenterar regeringen ett nytt nationellt mål för stadsutveckling: Sveriges städer ska utifrån sina förutsättningar utvecklas till levande, trygga och robusta livsmiljöer där människor trivs och vill vistas. Sverige ska vara ett föregångsland för hållbar utveckling av attraktiva städer.

Ett område i strategin är Trygga städer. Ett fokusområde är hur stadsmiljöns utformning kan bidra till ökad fysisk aktivitet och vardagsrörelse. Regeringen skriver i strategin att det behöver finnas anläggningar och idrottsmiljöer i stadsmiljön eftersom de bidrar till bättre folkhälsa och till att fler människor vistas ute i samhället. Det kan i sin tur bidra till ökad social interaktion och trygghet. Regeringen menar att samhällsplaneringen behöver beakta förutsättningar för och tillgången till natur i närområdet av den byggda miljön. I strategin ingår bl.a. att främja nya trädgårdsstäder, vilket är en stadsbyggnadstyp som präglas av trädgårdsförsedd småhusbebyggelse, låga flerbostadshus samt trädplanterade gator och torg. Parker, trädplanterade gator och privata trädgårdar ger boende tillgång till natur och rekreation på nära håll, vilket ger välbefinnande och livskvalitet.

Regeringen har även gett Boverket i uppdrag (LI2025/02008 (delvis) LI2025/02079) att vägleda kommuner hur de kan bidra till mer bostadsnära natur genom planering av trädgårdsstäder. Syftet är att främja livskvalitet, hälsa och välbefinnande samt öka möjlighet till friluftsliv och fysisk aktivitet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 31 mars 2026.

En ny egnahemsrörelse

Regeringen har tillsatt en s.k. bokstavsutredare, som benämns egnahems-kommissionär, med uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse (LI2024/01020, LI2023/03027, LI2023/00337). Kommissionären ska även genom dialog med kommuner och byggaktörer verka för att nya trädgårdsstäder anläggs. Egnahemskommissionären har sedan 2024 lämnat tre delredovisningar. Uppdraget ska slutredovisas senast i januari 2027.

Områdessamverkan

Regeringen gav i juni 2023 en särskild utredare i uppdrag att analysera i vilken omfattning samverkan bör vara obligatorisk mellan det offentliga och fastighetsägare i syfte att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet samt lämna nödvändiga författningsförslag (dir. 2023:99). Uppdraget redovisades i januari 2025 i betänkandet Avgift för områdes-samverkan – och andra åtgärder för trygghet i byggd miljö (SOU 2025:5). Regeringen beslutade i december 2025 om en lagrådsremiss. Den föreslagna nya lagen innebär att den som bedriver områdessamverkan i vissa fall kan få rätt att ta ut en avgift från berörda fastighetsägare. Förslagen i lagrådsremissen möjliggör ett verktyg där alla fastighetsägare som har nytta av områdes-samverkan är med och bidrar, utan att redan fungerande eller framtida samarbeten ersätts. Syftet är att fler aktörer ska engageras i brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Regeringen lämnade i mars 2026 över proposition 2025/26:157 Lag om avgift för områdessamverkan till riksdagen.

Behov av kunskap om betydelsen av den byggda miljöns utformning

Regeringen anförde i budgetpropositionen för 2026 att det behövs mer evidensbaserad kunskap om situationella åtgärder för trygghet och säkerhet. Därför tillfördes medel till Brottsförebyggande rådet för att sprida kunskap och ge stöd till olika aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön (se prop. 2025/26:1 utg.omr. 4 avsnitt 3.8.2). Detta kompletterar de medel som ska gå till Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande för ökad kunskap om betydelsen av planeringen samt den byggda miljöns utformning för trygghet och brottsförebyggande arbete. Detta framgår av den forskningspolitiska propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60).

Uppdrag om nya indikatorer för goda och hållbara livsmiljöer

I början av 2025 beslutade regeringen att Rådet för hållbara städer skulle byta namn till Rådet för levande städer (LI2025/00210). I samband med detta fattade regeringen även beslut om att rådet ska samverka kring och redovisa en sammanställning med förslag på delmål till det nationella målet för stadsutveckling och ta fram indikatorer som möjliggör uppföljning av det nationella målet för stadsutveckling. Rådet ska lämna en delredovisning av sitt arbete till Regeringskansliet senast i juni 2026.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat en liknande fråga i betänkande 2024/25:CU13. Riksdagen avslög då motionsyrkandet med hänvisning till bl.a. regeringens nya strategi för levande och trygga städer och till att frågan bereddes i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Som motionärerna framhåller är den byggda miljöns utformning viktig för människors hälsa. Utskottet kan konstatera att flera åtgärder som regeringen vidtagit ligger i linje med motionsförslaget. Regeringen beslutade exempelvis under 2025 om en ny strategi för levande och trygga städer och har gett ett delvis nytt uppdrag till Rådet för levande städer. Samtidigt pågår egnahemskommissionärens arbete. Kommissionären ska bl.a. genom dialog med kommuner och byggaktörer verka för att nya trädgårdsstäder anläggs. Mot denna bakgrund anser inte utskottet att det finns skäl till något tillkännagivande från riksdagen på området. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandet.

Energieffektivisering av bostäder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om energieffektivisering av bostäder. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservation 25 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 171 föreslås ett tillkännagivande om att införa skarpa mål för energieffektivisering av bostadshus och lokaler samt en nationell handlingsplan för genomförandet.

Bakgrund

EU-direktiv om byggnaders energiprestanda

Under 2021 presenterade kommissionen 55-procentpaketet (Fit for 55), ett lagstiftningspaket som syftar till att genomföra den europeiska gröna givnen och uppnå EU:s skärpta klimatmål. Som en del av lagstiftningspaketet ingick en revidering av direktivet om byggnaders energiprestanda. Ett omarbetat direktiv trädde i kraft den 28 maj 2024 (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning)). Det omarbetade energiprestandadirektivet ska vara genomfört i nationell lagstiftning senast 29 maj 2026.

Syftet med det omarbetade direktivet är att förbättra byggnaders energiprestanda och minska utsläppen av växthusgaser från byggnader, med målet att hela byggnadsbeståndet i EU ska uppfylla kriterierna för s.k. nollutsläppsbyggnader senast 2050. Det finns även krav på medlemsländerna att säkerställa en viss renovering av befintliga lokal- och bostadsbyggnader till 2030 och framåt. Varje medlemsstat ska fastställa en nationell byggnadsrenoveringsplan för att säkerställa renovering av det nationella bostadsbyggnadsbeståndet och lokalbyggnadsbeståndet i syfte att omvandla befintliga byggnader till nollutsläppsbyggnader. Byggnadsrenoveringsplanen ska bl.a. innehålla en färdplan med nationellt fastställda mål och mätbara framstegsindikatorer.

Regeringen gav i slutet av 2024 Statens energimyndighet (Energimyndigheten) i uppdrag att ta fram vissa underlag inom styrmedels- och finansieringsområdet för Sveriges genomförande av det omarbetade energiprestandadirektivet (KN2024/02515). Myndigheten ska bl.a. analysera och kvantifiera vad som behövs i termer av energieffektivisering för att Sverige ska nå de mål och gränsvärden som finns i det omarbetade energiprestandadirektivet och lämna underlag till slutlig nationell byggnadsrenoveringsplan. Delredovisningar har lämnats i uppdraget, och senast den 1 oktober 2026 ska myndigheten slutredovisa uppdraget och lämna in de underlag som ingår i uppdraget.

Regeringen har även gett Boverket ett antal uppdrag relaterade till genomförandet av det omarbetade energiprestandadirektivet bl.a. en översyn av systemet med energideklarationer, uppdrag att fastställa metoder och definitioner enligt det omarbetade direktivet och underlag till den nationella byggnadsrenoveringsplanen.

I slutet av 2025 beslutade regeringen om en lagrådsremiss (KN2025/02382) för att genomföra det omarbetade energiprestandadirektivet. Förslagen innehåller bl.a. utökade krav för när en energideklaration ska upprättas, att krav om att alla byggnader som ägs eller nyttjas av ett offentligt organ ska ha en energideklaration och regler som ska underlätta tillsyn.

En proposition om nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda är aviserad till i mars 2026.

Bidrag för energieffektivisering i småhus

För att minska sårbarheten hos hushåll bl.a. till följd av höga energipriser har Boverket och länsstyrelserna sedan 2023 fördelat ett bidrag för energieffektivisering riktat till småhus som värms med direktverkande el eller gas. Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2026 en förlängd och utvecklad satsning för energieffektivisering i småhus, inklusive informations- och kompetenshöjande insatser. Riksdagen anvisade medel för bidraget (prop. 2025/26:1 utg.omr. 21, bet. 2025/26:MJU1, rskr. 2025/26:128). Bidraget förlängs med 300 miljoner kronor per år fram till slutet av 2030.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade och avstyrkte motionsförslag om energieffektivisering av bostäder senast förra året med hänvisning till bl.a. pågående arbete (bet. 2024/25:CU13). Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att arbetet med det omarbetade energiprestandadirektivet går framåt. Direktivet innebär att kraven för energieffektivisering i byggnader skärps. Det ställer bl.a. krav på medlemsländerna att säkerställa en viss renovering av befintliga byggnader, t.ex. ska varje medlemsstat fastställa en nationell byggnadsrenoveringsplan med en färdplan med nationellt fastställda mål och mätbara indikatorer. Som framgår ovan har regeringen vidtagit flera åtgärder för att förbereda genomförandet av direktivet i svensk lagstiftning, bl.a. genom uppdrag till Boverket och Energimyndigheten. Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att ta ett initiativ om energieffektivisering av bostäder. Motionsyrkandet i detta avsnitt avstyrks därmed.

Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och lagändringar, samt till pågående arbete.

Jämför reservation 26 (V), 27 (C) och 28 (MP).

Motionerna

I partimotion 2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur återbruket av byggmaterial kan öka.

I partimotion 2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkande 114 föreslås ett tillkännagivande om att rivningar av hela fastigheter ska minimeras och att ombyggnation/påbyggnation bör främjas framför rivning. I yrkande 117 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att utveckla nya affärsmodeller för en cirkulär byggsektor med ökad andel återbrukat material. I yrkande 127 föreslås att när stöd ges till bostadsbyggande ska det även premiera påbyggnad och ombyggnation av befintliga byggnader. I yrkande 129 föreslås ett nationellt mål för att öka andelen byggmaterial som återbrukas eller återanvänds från rivning, renovering och nybyggnation. I yrkande 130 föreslås att det utreds vilka ekonomiska styrmedel som skulle styra mot en högre grad av återanvändning av byggmaterial vid byggnation. I yrkande 134 föreslår motionärerna att den juridiska ansvarsfördelningen när det gäller garantier för återanvända byggmaterial utreds. I yrkande 136 föreslår de ett tillkännagivande om att utreda om producenter och återförsäljare kan underlätta återbruk genom ett det införs ett bredare producentansvar. I yrkande 137 föreslås ett tillkännagivande om att förtydliga den juridiska ansvarsfördelningen omkring garantifrågor för återanvända byggmaterial. I yrkande 138 föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur återbrukade material ska certifieras. I yrkande 139 föreslås ett nationellt mål för att minska skadliga kemikalier vid nybyggnation och en utfasning vid användning av återbrukade material. I yrkande 140 föreslås att Boverket ska ta en ledande roll i arbetet med att sprida information och vägleda myndigheter och berörda aktörer i fråga om omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn. Motionärerna föreslår slutligen i yrkande 142 att man utreder om avskrivningsmodeller och försäkringsfrågor kopplade till investeringar och reinvesteringar för fastigheter kan påverka incitamenten för bevarande och renovering i cirkulär riktning.

I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 143 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att öka återbruk och återvinning av byggmaterial.

I kommittémotion 2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att skärpa klimatregleringen av byggsektorn. Motionärerna menar att det bl.a. behövs nya gränsvärden för utsläpp vid byggande och tydligare styrning mot renovering och återbruk.

I motion 2025/26:3338 av Marléne Lund Kopparklint (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa ekonomiska incitament som främjar återbruk i byggsektorn, särskilt med fokus på impregnerat virke.

Bakgrund

Mål för cirkulär ekonomi i byggsektorn

Omställningen till en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn bidrar till att flera av FN:s globala mål i Agenda 2030 uppnås. Cirkulär ekonomi i byggsektorn bidrar även till att mål inom det svenska miljömålssystemet nås. Till exempel kan miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö kopplas till

byggsektorn. God bebyggd miljö innebär bl.a. att byggnader ska vara hållbart utformade och att användningen av naturresurser ska ske på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska. Avfall ska förebyggas samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt.

I det svenska miljömålssystemet ingår även etappmål. Ett av dessa etappmål handlar om att mer bygg- och rivningsavfall ska materialåtervinnas och förberedas för återanvändning. Vid Naturvårdsverkets senaste uppföljning av miljömålen bedömdes målet inte kunna uppnås till måläret 2025 (NV-07267-24).

Cirkulär ekonomi på EU-nivå

EU har en viktig roll i att skapa förutsättningar för en cirkulär omställning på EU:s gemensamma marknad. En stor del av den lagstiftning som reglerar cirkulär ekonomi, som t.ex. ekodesign, kemikalier och avfall, beslutas på EU-nivå. Ett flertal initiativ pågår därför inom EU.

Den europeiska gröna given är ett paket med politiska initiativ inom EU med det övergripande målet att EU ska bli klimatneutralt senast 2050. Det s.k. 55-procentspaketet är en del av den europeiska gröna given. Paketet är en samling förslag om att se över och uppdatera EU-lagstiftningen och syftar till att minska EU:s utsläpp av växthusgaser med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990 års nivåer och till att EU ska vara klimatneutralt 2050. Cirkulär ekonomi pekas ut som en central komponent i den gröna omställningen.

Våren 2020 presenterade kommissionen handlingsplanen En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa (COM(2020) 98). Kommissionen har i handlingsplanen identifierat ett antal prioriterade sektorer, däribland byggsektorn, som kommer att vara avgörande för att uppnå klimatneutralitet senast 2050. I handlingsplanen presenteras även initiativ såsom renoveringsvågen, revideringen av byggproduktförordningen och en ny förordning om ekodesign för hållbara produkter.

Ett annat initiativ från EU är Det nya europeiska Bauhaus – Vackert, hållbart, tillsammans (COM(2021) 573), som uttrycker EU:s ambition att koppla den europeiska gröna given till våra livsmiljöer. En av målsättningarna med initiativet är att ge alla medborgare tillgång till varor som är cirkulära och mindre koldioxidintensiva.

EU:s taxonomi

Taxonomin är ett EU-gemensamt verktyg för att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar och driva på omställningen till miljömässigt hållbara verksamheter. Taxonomiförordningen syftar till att förenkla för privata investerare att jämföra i vilken grad olika investeringar är miljömässigt hållbara. Genom gemensamma kriterier för miljömässig

hållbarhet ska finansmarknaden inom EU få ett verktyg för att driva sina verksamheter (och sedermera sina kunder) mot mer hållbara alternativ. Taxonomin är en viktig del av EU:s gröna giv, där övergång till cirkulär ekonomi är ett av sex huvudmål.

Taxonomiförordningen trädde i kraft 2020 och genomförs stegvis genom delegerade akter med granskningskriterier, som antas av kommissionen. I kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2486 finns bl.a. kriterier för cirkulär ekonomi som specifikt gäller vid bygg- och fastighetsverksamhet.

Strategi och handlingsplan för cirkulär ekonomi

Regeringen har tagit fram en strategi för cirkulär ekonomi i Sverige (M2020/01133). I strategin beskrivs cirkulär ekonomi som ett verktyg för att nå miljö- och klimatmålen och de globala målen i Agenda 2030. Visionen i strategin är ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material. I strategin pekas bygg- och fastighetssektorn, inklusive bygg- och rivningsavfall samt plastmaterial ut särskilt.

I januari 2021 fattade regeringen beslut om handlingsplanen Cirkulär ekonomi – Handlingsplan för omställning av Sverige (M2021/00125) och i februari 2022 beslutade regeringen om Sveriges handlingsplan för plast – en del av den cirkulära ekonomin (M2022/00351).

Regeringens klimathandlingsplan

Regeringen presenterade i december 2023 skrivelsen Regeringens klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (skr. 2023/24:59). I de delar av handlingsplanen som berör bygg- och fastighetsmarknaden framkommer bl.a. följande. Till att börja med bedömer regeringen att ett effektivare användande av det befintliga byggnadsbeståndet är både resurs- och klimatsmart. Regeringen hänvisar bl.a. till satsningen på stimulansåtgärder till kommuner som antar detaljplaner som möjliggör omvandling av lokaler till bostäder, Boverkets översyn av ombyggnadsbegreppet i plan- och bygglagen och förslag om att underlätta privatpersoners uthyrning av bostäder.

När det gäller klimatdeklarationer och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan bedömer regeringen att kravet på klimatdeklarationer vid uppförande av byggnader är ett viktigt verktyg för att ge bättre förutsättningar att minska klimatpåverkan från byggandet. Klimatdeklarationerna bör utvidgas för att anpassas till EU:s regelverk och för att omfatta fler byggnadsdelar och processer samtidigt som den administrativa bördan begränsas. Regeringen bedömer vidare att revideringen av byggproduktförordningen kan bidra till en utveckling av marknaden för återvunnet och återanvänt material samt till en minskad klimatpåverkan. Bland annat förväntas förordningen möjliggöra harmoniserade testmetoder av återbrukade byggprodukter och att det blir obligatoriskt för producenter att redovisa byggprodukters klimatpåverkan.

Boverkets instruktion

Enligt förordningen (2012:546) med instruktion för Boverket har myndigheten flera uppgifter som handlar om att sprida information och vägleda i fråga om omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn. Bland annat ska Boverket inom sitt verksamhetsområde verka för en hållbar utveckling med utgångspunkt i den sociala, ekologiska och ekonomiska dimensionen. Boverket ska därutöver bygga upp och sprida kunskap om sektorns miljöpåverkan och utveckling. Boverket ska även verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt uppnås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling.

Boverkets information och vägledning om cirkulär ekonomi

Boverket har ett regeringsuppdrag att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn (Fi2019/01146, Fi2022/00506). Myndigheten har bl.a. tagit fram information och vägledning om cirkulär ekonomi på sin webbplats. Det finns bl.a. information om återbruk av byggnader och byggmaterial, goda exempel på cirkulärt byggande och vägledningar om vilka krav som ställs på återbruk av bärverksdelar och om hur kommunerna kan underlätta återbruk i planering och bygglov.

Boverket har även tagit fram en vägledning om livscykelanalyser för byggnader. Livscykelanalyser ska hjälpa till att minska miljö- och klimatpåverkan från byggsektorn. I livscykelanalyserna ingår även frågor om val av byggmaterial samt återanvändning och återvinning av byggmaterial. Syftet med vägledningen är att få fler som ska uppföra en byggnad att efterfråga och beställa livscykelanalyser.

Boverket och Upphandlingsmyndigheten har vidare utarbetat hållbarhets-kriterier och upphandlingsstöd i syfte att underlätta för beställare och bygg-herrar att ställa krav på minskad miljö- och klimatpåverkan ur ett livscykel-perspektiv vid byggande.

Uppdrag till Boverket om energiprestandadirektivet

Boverket har fått fem olika uppdrag om att lämna underlag för genomförandet av olika delar av det omarbetade EU-direktivet om byggnaders energi-prestanda i svensk rätt. Ett av uppdragen avser bl.a. underlag för att genomföra de krav som ställs i direktivet på att beräkna och redovisa växthusgasutsläpp under byggnadens hela livscykel (s.k. livscykel-GWP, där GWP är en förkortning för global warming potential) för nya byggnader. Dessutom ska medlemsländerna ta fram en nationell färdplan om införande av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. Boverket ska redovisa förslag angående gränsvärden senast den 1 juni och förslag om färdplan senast den 1 oktober 2026 (KN2024/02516).

Uppdrag till Boverket om nya byggproduktförordningen

Boverket har även i uppdrag att förbereda införandet av EU:s nya byggproduktförordning som trädde i kraft den 7 januari 2025 (LI2024/02407). Den nya förordningen¹ innebär att arbetet med harmoniserade standarder för byggprodukter förändras. Till exempel ska tillverkare ange information om byggprodukter utifrån miljö- och klimataspekter i takt med att nya standarder uppdateras och antas i enlighet med den nya förordningen. Därutöver innehåller den nya förordningen vissa materiella krav på produkter som kan verifieras med hjälp av frivilliga harmoniserade standarder. Sådana krav avser bl.a. produktsäkerhet. Den nya förordningen omfattar även begagnade produkter. Slutligen innebär förordningen att byggprodukters dokumentation ska digitaliseras genom att digitala produktpass införs och att databärare numera tillåts på CE-märkningen. Boverket ska inom ramen för uppdraget även genomföra en informationskampanj. Uppdraget ska slutredovisas i myndighetens årsredovisning för 2026.

Boverkets rapport om cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn

I december 2024 lämnade Boverket sin slutredovisning av ett regeringsuppdrag om att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn (Fi2019/01146, Fi2022/00506, Boverkets rapport 2024:26). I uppdraget ingick bl.a. att kartlägga hur återanvändning och återvinning fungerar i dag och föreslå åtgärder för att främja cirkulärt byggande och cirkulär förvaltning, vilket innefattar giftfria materialkretslopp.

Fyra förslag presenteras i rapporten. Det första handlar om utveckling av information och vägledning där Boverket bl.a. föreslår att myndigheten ska få i uppdrag att fortsätta att utveckla och kommunicera information och vägledning för omställning till cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn och att ta fram mål och en nationell strategi för omställningen i sektorn. Det andra förslaget handlar om att ta fram nationella referensvärden eller jämförelsevärden för byggnaders klimatpåverkan vid ombyggnad. Det tredje är ett digitaliseringsförslag för att underlätta delning av byggnadsinformation. Det fjärde förslaget är att justera bestämmelsen om kontrollplan i plan- och bygglagen så att de uppgifter som syftar till att ge förutsättningar för återbruk, återvinning och avfallshantering flyttas till en egen bestämmelse om resurshushållningsplan. Boverket föreslår vidare indikatorer för att följa utvecklingen av en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn. Rapporten har varit på remiss och bereds inom Regeringskansliet.

Effektiv och säker byggprocess - avfallshanteringsplan

Boverket fick 2024 ett regeringsuppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag (LI2024/01379). Uppdraget redovisades

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3110 av den 27 november 2024 om fastställande av harmoniserade regler för saluföring av byggprodukter och om upphävande av förordning (EU) nr 305/2011.

i Boverkets rapport 2025:2. I dag ska en kontrollplan utöver de tekniska egenskapskraven även redovisa vilket avfall som åtgärden kan ge upphov till och hur avfallet ska tas om hand. Ett av förslagen i Boverkets rapport är att den nuvarande kontrollplanen ska delas upp i en kontrollplan och en resurs-hushållningsplan.

Regeringen beslutade i februari 2026 om en lagrådsremiss (Effektiv och säker byggprocess LI2026/00196). När det gäller avfall föreslår regeringen att den nuvarande kontrollplanen delas upp i två planer för kontroll vid genomförandet – en kontrollplan (som ska avse kontrollen av den åtgärd som genomförs) och en avfallshanteringsplan (som ska avse kontrollen av det avfall som uppkommer vid genomförandet av en åtgärd). Avfallshanteringsplanen ska omfatta vilka byggprodukter som kan återanvändas, vilket avfall som åtgärden ger upphov till och hur avfallet ska tas om hand. Regeringen lämnade nyligen över propositionen Effektiv och säker byggprocess (prop. 2025/26:172) till riksdagen.

Lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad

Regeringen gav 2024 Boverket i uppdrag att lämna förslag till författningsändringar i plan- och bygglagstiftningen för att ändra de tekniska egenskapskraven och utformningskraven som ställs på byggnader vid ändring, ombyggnad och omvandling. Boverket föreslår flera lättnader i kraven vid ändring av byggnader. Därigenom minskas kostnaderna, vilket kan möjliggöra ett bättre nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet. Vissa förslag syftar till att främja en cirkulär ekonomi genom att i större utsträckning möjliggöra att befintliga material i byggnaden kan bibehållas. Boverkets utredning visar att det även finns behov av andra åtgärder för att få den effekt som efterfrågas i uppdraget (rapport 2025:12). Regeringen lämnade i mars 2026 över proposition 2025/26:180 Förenklade regler vid ändring av en byggnad till riksdagen.

Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning

I januari 2026 beslutade regeringen om en proposition för reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. I propositionen föreslås ändringar i miljöbalken som innebär en reformerad och moderniserad avfallslagstiftning. Syftet är att förebygga uppkomsten av avfall och öka materialåtervinningen och därmed bidra till att Sverige kan nå de mål på området som beslutats inom EU. Förslagen syftar vidare till att öka resurseffektiviteten och skapa långsiktighet och bättre planeringsförutsättningar. Bland annat föreslås en förändrad reglering kring hantering av schaktmassor som kan bidra till en mer cirkulär ekonomi.

Betänkandet Om ekonomiska styrmedel för en mer cirkulär ekonomi

I betänkandet Om ekonomiska styrmedel för en mer cirkulär ekonomi (SOU 2024:67) presenterades 2024 en bedömning av vilka olika områden som finns

där ekonomiska styrmedel skulle kunna spela en viktig roll för att främja omställningen till en cirkulär ekonomi, bl.a. styrmedel för byggnader och fysisk infrastruktur. Enligt kommittén råder det brist på incitament för att återanvända byggprodukter och att utforma dem så att de är enkla att materialåtervinna. Det behövs därför styrmedel som skapar incitament för återbruk, insamling och materialåtervinning. Kommittén hänvisar i denna del även till Boverkets analys och förslag när det gäller omställningen till en cirkulär ekonomi inom bygg- och fastighetssektorn. Enligt kommittén behövs en mer fullständig översyn av hur dagens regelverk motverkar ett effektivt användande av ytor och skapar en efterfrågan på renoveringar som inte är samhällsekonomiskt motiverade. Betänkandet har varit på remiss och bereds inom Regeringskansliet.

Klimatdeklarationer och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Den 1 januari 2022 trädde lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader i kraft (prop. 2020/21:144, bet. 2020/21:CU23, rskr. 2020/21:407). Lagen innebär att byggherrar ska lämna in en klimatdeklaration till Boverket som speglar den klimatpåverkan som uppstår vid uppförandet av en ny byggnad. Lagen infördes som ett led i styrningen mot minskad klimatpåverkan från byggnader ur ett livscykelperspektiv. Syftet är att stödja aktörer inom byggsektorn till att genomföra åtgärder som minskar klimatpåverkan. Genom kravet på klimatdeklarationer skapas förutsättningar för att det på sikt ska vara möjligt att vid byggande ställa minimikrav på byggnadens klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv (prop. 2020/21:144).

Boverket har tagit fram en digital handbok om klimatdeklarationer. Det finns även en webbutbildning och en klimatdatabas som innehåller data för klimatpåverkan från byggprodukter som kan användas när en klimatdeklaration ska upprättas.

Anpassningar till EU:s nya byggproduktförordning

Kommissionen lade 2022 fram sitt förslag till en reviderad byggproduktförordning som en del av paketet för en cirkulär ekonomi. Paketet innehåller också ett förslag om en ny förordning om ekodesign för hållbara produkter och är en del av den gröna given. 2024 antogs en ny EU-förordning med harmoniserade bestämmelser om byggprodukter.

I början av 2026 antog riksdagen vissa ändringar i PBL som behövs för att anpassa svensk rätt till EU:s nya byggproduktförordning. Bland annat innebär det nya hänvisningar till EU-lagstiftningen och förtydligande av regler som gäller typgodkännande. Lagändringarna började gälla den 1 mars 2026.

Förlängning av Formas uppdrag

Uppdraget till Formas om ett nationellt forskningsprogram om hållbart samhällsbyggande har förlängts med två år och kommer att ges en delvis justerad inriktning (prop. 2024/25:60, bet. 2024/25:UbU15, rskr.

2024/25:219). Genom att bl.a. öka den vetenskapliga basen för nya material samt resurseffektivitet i byggsektorn kan arbetet med ett hållbart samhällsbyggande stärkas. Nya material och resurseffektivitet kan, mot bakgrund av de höga produktionskostnaderna i bostadsbyggandet, bidra till ökad konkurrens inom byggmaterialindustrin, effektivare resursanvändning i byggsektorn och bättre försörjningstrygghet när det gäller byggmaterial. Nya material och cirkulära lösningar kan dessutom främja bygg- och fastighetssektorns klimatomställning.

Tidigare behandling

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat och avstyrkt motionsyrkanden om olika åtgärder för cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, senast våren 2025 i betänkande 2024/25:CU13.

Utskottets ställningstagande

Återbruk, cirkulär ekonomi och minskade utsläpp i byggsektorn behövs för att Sverige ska nå miljömålen. Utskottet anser att det mest grundläggande sättet att hushålla med resurserna i bygg- och fastighetssektorn är att använda befintliga material och byggnader så effektivt och länge som möjligt.

Intresset för cirkulär ekonomi är mycket stort i branschen och utskottet kan konstatera att regeringen är aktiv på området. Flera insatser pågår för att förbättra förutsättningarna för en cirkulär ekonomi både nationellt och på EU-nivå. Till exempel har regeringen tagit fram förslag på lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad och infört stimulansåtgärder till kommuner som antar detaljplaner som möjliggör omvandling av lokaler till bostäder. Boverket har ett uppdrag att ta fram underlag för genomförandet av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda och att förbereda införandet av EU:s nya byggproduktförordning. Detta ska redovisas under 2026. På EU-nivå fortsätter arbetet med den europeiska gröna given. Även arbetet med taxonomin pågår, vilket förväntas leda till fler miljömässigt hållbara investeringar.

Förslagen i motionerna i detta avsnitt syftar huvudsakligen till att förbättra förutsättningarna för cirkulär ekonomi inom byggsektorn. Utskottet kan konstatera att det på senare år vidtagits flera åtgärder för att bättre utnyttja det befintliga fastighetsbeståndet, minska klimatpåverkan, underlätta återanvändning och återvinning av byggmaterial och skapa ekonomiska incitament för en cirkulär byggbransch. Utskottet anser att de senaste årens åtgärder och lagändringar har skapat förutsättningar som i stor utsträckning tillgodoser dessa motionsyrkanden. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Ökat byggande i trä

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för ökat byggande i trä. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Jämför reservation 29 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 146 föreslås ett tillkännagivande om behovet av styrmedel som bidrar till att minska nya byggnaders klimatpåverkan genom exempelvis ökat byggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

I motion 2025/26:856 av Magnus Manhammar (S) föreslås ett tillkännagivande om att studera förutsättningarna för att stärka incitamenten för husbyggnation i trä. Ett ökat byggande i trä föreslås bl.a. för att det kan bidra till att klara klimatmålen.

I motion 2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att stimulera småhusproduktion i trä. Motionären menar att staten genom riktade investeringsstöd bör främja byggande i trä, särskilt för allmännyttiga aktörer i tillväxtsvaga regioner.

I motion 2025/26:3210 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att underlätta ett ökat trähusbyggande i Sverige. Motionären menar att det behövs en statlig strategi för hur trähusbyggandet kan öka.

I motion 2025/26:3101 av Larry Söder (KD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om vikten av ökad kunskap i träbyggnadsteknik. Motionären föreslår ett ökat användande av träkonstruktioner, ett material som är förnybart och lagrar koldioxid för en snabbare omställning till byggmaterial med låg klimatpåverkan.

I motion 2025/26:3749 av Larry Söder (KD) föreslås ett tillkännagivande om att öka användningen av impregnerat trä i byggande av utemiljöer och infrastruktur. Motionären lyfter fram utmaningar som bl.a. bristande kunskap om träskyddets faktiska miljöprestanda och livslängd. Motionären ger även flera förslag för ökad användning av impregnerat trä i utemiljöer och infrastruktur, som bl.a. rör i klimatdeklarationer och hållbarhetskrav.

Bakgrund

Regeringens klimathandlingsplan

I regeringens klimathandlingsplan från december 2023 anges att regeringen vill se ett ökat byggande i trä och biobaserade material (skr. 2023/24:59). Regeringen bedömer bl.a. att en analys bör göras om nationella åtgärder som ett komplement till den finansiering som kan bli resultatet av EU:s certifie-

ringsramverk i syfte att främja byggande i trä. Vidare bör analysen inkludera vilka hinder som kan finnas för byggande med trä och biobaserade material. Regeringens bedömning är även att Sverige bör främja hållbart byggande, exempelvis i trä, inom EU och internationellt.

Formas – nytt forsknings- och innovationsprogram inom bioekonomi

I propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60) aviserade regeringen ökade medel till forskning och utveckling inom bioekonomiområdet och i mars 2025 fick Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) i uppdrag att skapa ett nytt forsknings- och innovationsprogram inom bioekonomi inklusive skog i samverkan med berörda sektorer (LI2025/00550). Myndigheten ska också enligt uppdraget etablera en forskarskola inom bioekonomi. Formas har för detta ändamål inrättat programmet Biosociety.

Regeringens satsning på småhusbyggande

Regeringen menar att en förutsättning för ökat småhusbyggande och därmed byggandet av småhus i trä är att det finns tillgång till planlagd mark. Därför har en stimulans till kommunerna för att öka utbudet av planerad mark för småhus införts i förordningen (2023:903) om stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder.

Regeringen har även gett Boverket i uppdrag att ta fram underlag för ökat småhusbyggande (LI2023/03156). Boverket redovisade uppdraget i rapport 2024:3. Därutöver har regeringen tillsatt en egnahemskommissionär för att öka småhusbyggandet. Uppdraget ska slutredovisas i början av 2027.

Boverkets arbete med trähusbyggande

Boverket fick i regleringsbrevet för 2024 i uppdrag att analysera vilka hinder som kan finnas för ökad användning av hållbara och innovativa konstruktionslösningar inom bostadsbyggandet, exempelvis industriellt träbyggande, och vid behov föreslå och vidta lämpliga åtgärder (LI2023/03879, LI2023/03801 [delvis] och LI2023/01918). Uppdraget slutredovisades i november 2024 (rapport 2024:25). Rapporten har enligt uppgift från Regeringskansliet lagts till handlingarna.

Inom ramen för regeringsuppdraget initierade Boverket ett arbete med en kunskapsöversikt över pågående metodutveckling och fortsatt utvecklingsbehov inom trähusbyggande. Arbetet utfördes av en konsultfirma och resulterade i en rapport som presenterats på en konferens och skickats till branschorganisationer. Avsikten är även att den ska publiceras på Boverkets webbplats. Boverket har också tagit fram en vägledning om hur reglering i detaljplan kan påverka möjligheten att bygga i olika material.

Utredningar med förslag för ökat träbyggande

I Bioekonomiutredningens slutbetänkande En hållbar bioekonomistrategi – för ett välmående fossilfritt samhälle (SOU 2023:84) föreslås bl.a. att en nationell plan för industriellt träbyggande och ökad träanvändning tas fram. En sådan nationell plan skulle enligt utredningen stödja de träbyggnadsstrategier som flera kommuner redan har tagit fram, samt främja ytterligare lokala och regionala initiativ. Planen bör enligt utredningen ha fokus på innovationer och nya affärsmodeller, samt på en ökad träanvändning som gynnar ett cirkulärt förhållningssätt, inklusive en ökad återanvändning. Vid framtagande av den nationella planen föreslår utredningen att regeringen tar hjälp av Boverket, som har ett uppdrag om cirkulär ekonomi i byggsektorn, och med Centrum för cirkulärt byggande som initierat en gemensam arena för cirkulärt byggande i samhällsbyggnadsbranschen. Vidare bör offentlig upphandling inkluderas i en nationell plan som ett styrmedel för att öka efterfrågan på träbyggande. Utredningen anser att planen bör vara långsiktig, inte minst för att hantera fastighetsmarknadens och byggbranschens konjunktursvängningar. Utredningen påpekar också att en plan för ökat industriellt träbyggande skulle vara i linje med EU-initiativet Det nya europeiska Bauhaus. Betänkandet har varit på remiss och bereds inom Regeringskansliet.

Miljömålsberedningens bedömning är att det framtida behovet av byggnation av bostäder till stor del bör mötas med ökat byggande i trä vilket kommer att öka kolinlagringen i träprodukter. Det framgår av utredningens delbetänkande om hur Sverige ska leva upp till EU:s åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn (SOU 2025:21). Beredningen föreslår att Boverket får i uppdrag att utöka klimatdeklarationen för uppförande av nya byggnader med en separat redovisning av mängden kol i långlivade byggprodukter som byggts in i byggnaden. Beredningen menar bl.a. att gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan kan spela en roll för att stimulera byggande i trä. Vidare föreslås att Boverket får i uppdrag att främja återbruk av byggmaterial, inklusive långlivade träprodukter. Uppdraget bör innefatta bl.a. att ta fram uppföljningsbara mål, riktade informationsinsatser, åtgärder för att öka spårbarhet av material för återbruk samt ekonomiska styrmedel som främjar återbruk av byggmaterial. Delbetänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat och avstyrkt motionsyrkanden om ökat byggande i trä. Detta gjordes senast i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet hänvisade då till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Utskottets ställningstagande

Precis som förra året kan utskottet konstatera att regeringens arbete styr mot ett mer hållbart byggande med förnybara material, exempelvis trä. Boverket

har ett pågående arbete med kunskapsöversikt kring metodutveckling och fortsatt utvecklingsbehov inom trähusbyggande. Därutöver bereds ett antal ärenden inom Regeringskansliet som gynnar ökat trähusbyggande. Därmed anser utskottet att det inte finns anledning för riksdagen att ta något initiativ för att främja byggande i trä. Motionerna bör därför avslås.

Takyta som strategisk resurs

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder om takyta som strategisk resurs. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservation 30 (S) och 31 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om möjligheten att nyttja byggnadstaken bättre för elproduktion, dagvattenhantering och ekosystemtjänster. Motionärerna menar bl.a. att grönytor och parker på byggnader ökar förutsättningarna att hantera större regnmängder, minskar risken för översvämningar och samtidigt bidrar till ökad trivsel.

I kommittémotion 2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 145 föreslås ett tillkännagivande om att takytor bör betraktas som en strategisk resurs för dagvattenhantering och ekosystemtjänster. Motionärerna menar att klimatförändringarna kommer att utsätta våra hus för prövningar, och att våra byggnader behöver anpassas till ett förändrat klimat.

Bakgrund

Gröna tak

Boverket skriver på sin webbplats i PBL kunskapsbanken att gröna tak numera är ett väletablerat inslag i stadsmiljön, allt från tunna sedumtak till parkmiljöer på bjälklagsgårdar. Gröna tak är särskilt populära på fastigheter i tätbebyggda stadsdelar där många olika funktioner behöver finnas på en liten yta. Boverket skriver även att trenden i dag är att allt fler tak utnyttjas för flera funktioner samtidigt, t.ex. gröna tak som kombineras med solceller. Det finns också olika systemlösningar som dramatiskt minskar avrinningen från taket genom att magasinera och sedan långsamt släppa regnvatten från det gröna taket. Gröna tak sänker även temperaturen lokalt, bidrar till renare stadsluft och har en bullerdämpande effekt. De kan också bidra till biologisk mångfald t.ex. genom att gynna pollinerande insekter. Samtliga tak, dvs. även gröna tak, ska uppfylla de krav som finns i byggregelverket.

Förordningen för naturrestaurering

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1991 om restaurering av natur och om ändring av förordning (EU) 2022/869, även kallad förordningen för naturrestaurering, är en del i arbetet enligt EU-kommissionens Strategi för biologisk mångfald 2030. Den övergripande målsättningen är att restaurera minst 20 procent av EU:s skadade ekosystem till 2030, och alla ekosystem som behöver ska restaureras till 2050. Skydd och restaurering av värdefull natur syftar till att åstadkomma en kontinuerlig, långsiktig och uthållig återhämtning av biologisk mångfald och motståndskraftig natur.

Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2030 säkerställa att det inte sker någon nettoförlust av den sammanlagda nationella arealen urbana grönytor och urban trädkrontäckning i de urbana ekosystemområdena. Vissa undantag kan göras. Artikel 8 i förordningen handlar om restaurering av urbana ekosystem och tar upp grönytor och trädkrontäckning. Att anlägga gröna tak kan vara en restaureringsåtgärd.

I Sverige har regeringen gett Naturvårdsverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket samt Boverket i uppdrag att utarbeta ett förslag till nationell restaureringsplan. I uppdraget ingår även att analysera och föreslå nödvändiga författningsändringar till följd av förordningen. Myndigheterna slutredovisade i februari 2026 uppdraget med förslag till nationell restaureringsplan och författningsändringar till följd av EU-förordningen om restaurering av natur.²

Sveriges miljömål – ekosystemtjänster

I det svenska miljömålssystemet ingår även etappmål. Ett av dessa etappmål handlar om integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer. Målet är att en majoritet av kommunerna senast 2025 ska ta till vara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter. Vid Naturvårdsverkets senaste uppföljning av miljömålen bedömdes det som osäkert om målet kunde nås till 2025 (NV-07267-24).

Boverket har i samarbete med Naturvårdsverket tagit fram en metod och vägledning om hur ekosystemtjänster och stadsgrönska kan tas till vara och integreras i planering, byggande och förvaltning av den byggda miljön. En del av vägledningen handlar om gröna lösningar för ekosystemtjänster i praktiken och där ingår bl.a. ett avsnitt om att öka den ekologiskt aktiva gröna ytan med gröna tak och väggar. Boverket har även tagit fram en matris för gröna lösningar. Matrisen redovisar en översiktlig bedömning av vilka ekosystemtjänster en specifik naturbaserad lösning ger och vilken nytta lösningen kan ge för ekosystemtjänsten.

² NV-07136-24 SKS 2024/3425 SJV 4.3.17-01324/2025 HaV 2024-003726 BV 7132/2024.

Strategi för levande och trygga städer

Regeringen beslutade om en ny strategi för levande och trygga städer i januari 2025. Som en del av den nya strategin har regeringen beslutat om en inriktning där regeringen fortsatt kommer att verka för att stärka ekosystemens resiliens och ta till vara ekosystemtjänster i klimatanpassningen.

Tidigare behandling

Frågor om styrmedel och taktytor som strategisk resurs behandlades och avstyrktes förra året i betänkande 2024/25:CU13 med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Boverkets bedömning är att gröna tak numera är ett väletablerat inslag i stadsmiljön. Trenden är i dag att allt fler tak utnyttjas för flera funktioner samtidigt, t.ex. att gröna tak kombineras med solceller. Boverkets vägledning och verktyg finns som stöd för kommunerna i att integrera ekosystemtjänster i fysisk planering, byggande och förvaltning samt som stöd för gröna tak. Boverket har även tillsammans med Naturvårdsverket tagit fram en nationell vägledning för grönplanering som syftar till att främja arbetet med gröna planeringsunderlag. Vidare har regeringen fattat beslut om en ny strategi för levande och trygga städer där minskad klimatpåverkan, ökad klimatanpassning och säkrare ekosystemtjänster ingår. Samtidigt pågår arbetet med förordningen för naturrestaurering och uppdraget om att ta fram en nationell restaureringsplan. Utskottet gör bedömningen att förutsättningarna för att utnyttja tak som en strategisk resurs är goda, och det pågår dessutom arbete för att ytterligare förbättra förutsättningarna. Utskottet ser därför inte anledning för riksdagen att göra ett tillkännagivande till regeringen på området.

Klimatanpassning av bebyggd miljö

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för klimatanpassning av bebyggd miljö. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservation 32 (S) och 33 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om klimatsäkring av strategisk infrastruktur och byggnader. Motionärerna vill se över statens roll i att skydda strategisk

infrastruktur och byggnader mot klimatförändringar för att bl.a. öka säkerheten och minska behov av kostsamma återuppbyggnader.

I kommittémotion 2025/26:3421 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att tydliggöra ansvarsförhållanden när det gäller genomförandet av förebyggande klimatanpassningsåtgärder och för uppkomna skador. I yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska utreda hur styrningen av kommunerna behöver förändras för att fler konkreta klimatanpassningsåtgärder för befintlig bebyggelse ska komma på plats. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att införa en nationell uppföljning av kommunernas klimatanpassningsarbete.

I motion 2025/26:3318 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) föreslås ett tillkännagivande om att Boverket ska få i uppdrag att ta fram en Reduction Roadmap där ett tydligt ramverk och skärpta målsättningar skapar rätt förutsättningar för att nå klimatmålen och ge branschen bättre möjligheter att ställa om.

Bakgrund

EU:s strategi för klimatanpassning

EU-kommissionen presenterade i februari 2021 EU:s strategi för klimatanpassning (COM (2021) 82) som innehåller ett antal målsättningar för medlemsländernas klimatanpassningsarbete. Strategin lyfter särskilt fram behovet av att stärka arbetet med naturbaserade lösningar inom EU som ett sätt att genom klimatanpassningsarbetet också bidra till biologisk mångfald och ett flertal andra prioriteringar i den gröna givnen. Vidare pekar den på ett behov av ökad kunskap om klimatförändringarnas påverkan på ekosystem.

Klimatanpassningsförordningen

Enligt förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete ska 32 nationella myndigheter och alla länsstyrelser genomföra klimat- och sårbarhetsanalyser, ta fram myndighetsmål för sitt arbete med klimatanpassning samt en handlingsplan för att uppnå målen.

Myndigheterna ska initiera, stödja och utvärdera arbetet med klimatanpassning inom sina ansvarsområden och inom ramen för sina uppdrag. De ska genomföra klimat- och sårbarhetsanalyser för verksamheten och ta fram aktuella myndighetsmål för sitt arbete med klimatanpassning. Målen ska bidra till att regeringen når sina mål för klimatanpassning och vara mätbara i den mån som det är praktiskt möjligt.

Myndigheterna ska ha en handlingsplan för arbetet med att nå dessa myndighetsmål. Resurser, tillvägagångssätt, tidsramar och ansvarsfördelning som gäller för arbetet ska framgå av handlingsplanen. Arbetet enligt handlingsplanen ska följas upp och utvärderas i syfte att fortlöpande förbättra arbetet. Handlingsplanen ska uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år.

Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning

I mars 2024 presenterade regeringen skrivelsen Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning (skr. 2023/24:97). Där redovisar regeringen inriktningen för det nationella arbetet med klimatanpassning och hur strategin ska genomföras.

Regeringen gör bedömningen att myndigheters arbete med att initiera, stödja, utvärdera och samordna klimatanpassning i olika områden fortsatt är viktigt. Samtidigt behövs en översyn kring hur myndigheternas arbete för att bidra till målet om samhällsekonomiskt effektiv, strategisk och åtgärdsinriktad klimatanpassning kan utvecklas. Regeringen menar att förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete bör förtydligas.

När det gäller klimatanpassning i den fysiska samhällsplaneringen ska kommuner ha förutsättningar att hantera risker kopplade till klimatförändringar. Staten ska tillhandahålla relevant planeringsstöd, och Boverkets roll som expertmyndighet i frågor som rör klimatanpassning i planering och byggande bör utvecklas. Fortsatt samverkan mellan berörda myndigheter är viktig för att staten ska kunna ge enhetligt och ändamålsenligt stöd till kommuner och andra aktörer.

Nationella expertrådet för klimatanpassning

Nationella expertrådet för klimatanpassning har som uppgift att utvärdera arbetet med klimatanpassning i Sverige och ge förslag på fortsatt arbete. Expertrådet är tillsatt av regeringen och består av ledamöter som tillsammans har en bred kompetens som arbetar tillsammans med representanter från forskarsamhället, näringslivet, branschorganisationer, nationella och regionala myndigheter och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Expertrådet är en del av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI).

Vart femte år ska rådet lämna en rapport med förslag på inriktning av det nationella arbetet för klimatanpassning. Den ska även innehålla en sammanfattande analys av klimatförändringens effekter på samhället samt en uppföljning och utvärdering av det nationella arbetet med klimatanpassning.

Expertrådet lämnade sin första rapport till regeringen i februari 2022 (rapport 2022:542). Rapporten innehöll bl.a. Expertrådets förslag på inriktning av det nationella arbetet för klimatanpassning, deras bedömning av prioritering av anpassningsåtgärder utifrån risk, kostnad och nytta, Expertrådets sammanfattande analys av klimatförändringarnas effekter på samhället och uppföljning och utvärdering av det nationella arbetet med klimatanpassning.

Under 2024 har Expertrådet påbörjat arbetet med en nationell klimat- och sårbarhetsanalys. Analysen ska levereras till regeringen i samband med att Expertrådet överlämnar sin andra rapport i december 2026.

Uppdrag om nationellt uppföljningssystem för klimatanpassning

På uppdrag av regeringen har SMHI i samarbete med Naturvårdsverket tagit fram ett förslag på ett nationellt uppföljningssystem för klimatanpassning. Förslaget presenterades i början av 2025 i rapporten Förslag på nationellt uppföljningssystem för klimatanpassning (Klimatologi nr 75). Förslaget består huvudsakligen av ett nytt system för myndighetsövergripande nationell uppföljning som kompletterar existerande strukturer i det svenska klimatanpassningsarbetet. Syftet med det föreslagna nationella systemet är att ge en samlad bild av effektiviteten i det svenska klimatanpassningsarbetet.

SMHI föreslår bl.a. att regeringen fattar beslut om långsiktiga nationella prioriterade områden som utgör en vägledning för att definiera nationella mål. Därutöver föreslås att regeringen beslutar om kortsiktiga strategiska mål för klimatanpassningsarbetet i form av en nationell handlingsplan för klimatanpassning för mandatperioden (vart fjärde år). Enligt förslaget ska målen följas upp av Expertrådet för klimatanpassning.

För att ge tid till arbetet med det nationella systemet föreslår SMHI att den nationella policycykeln för klimatanpassning förlängs från dagens fem år till åtta år.

Regeringens strategi för levande och trygga städer

Regeringens strategi för levande och trygga städer (skr. 2024/25:96) innehåller flera delar, och en av dessa handlar om robusta städer. När det gäller utvecklingen av robusta städer framhåller regeringen bl.a. att förändringar i klimatet och den biologiska mångfalden ställer krav på stadsutvecklingen om den ska vara robust. För att möta utvecklingen och klara de utmaningar som städer står inför spelar forskning och innovation inom samhällsbyggnadsområdet en viktig roll.

Regeringen framhåller att det krävs åtgärder för klimatanpassning för att öka motståndskraften mot klimatförändringarnas effekter för att nå målet om robusta städer. Genomförande av fysiska åtgärder, naturbaserade, tekniska och cirkulära lösningar för effektivare resurshantering behöver påskyndas. Som exempel nämns att skapa multifunktionella ytor, bygga erosions- eller översvämningsskydd, grönytor och dammar för lagring av vatten och temperaturreglering. Exempel på cirkulära lösningar är återvinning eller återanvändning av vatten, näringsämnen och energi ur avloppsvatten. Vidare framhåller regeringen att det är viktigt med grön och blå infrastruktur för att skapa robusta städer och göra det möjligt att nyttja de ekosystemtjänster som sådana infrastrukturer kan åstadkomma.

Boverkets arbete med klimatanpassning

Regeringen gav 2018 Boverket i uppdrag att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön (dnr M2018/01716/K1). Regeringen gjorde bedömningen att det behövdes bättre samordning och kommunikation mellan statliga myndigheter som arbetar med klimat-

anpassning, men även förbättrad kommunikation med kommunerna om det kunskapsunderlag som redan finns på området.

Boverket leder arbetet med klimatanpassning i den byggda miljön i nära samverkan med SMHI, Statens geotekniska institut, länsstyrelserna, Myndigheten för civilt försvar samt SKR.

Kommunerna har en central roll i arbetet med klimatanpassning, bl.a. eftersom de ansvarar för den fysiska planeringen som är ett av de viktigaste områdena där klimatförändringarna och deras effekter måste förebyggas och tas om hand.

I Boverkets regeringsuppdrag ingår att

- stödja kommunerna i deras arbete med klimatanpassning av den byggda miljön
- identifiera behov av underlag och vägledning för klimatanpassning av ny och befintlig bebyggelse
- bedriva kompetenshöjande insatser på området
- samordna underlag som expertmyndigheter och forskning tillhandahåller om klimateffekter och klimatanpassning av bebyggelse och presentera underlaget på ett användarvänligt sätt
- bedriva främjande och vägledande arbete om de verktyg och processer som är relevanta för klimatanpassning av den byggda miljön
- följa utvecklingen inom området klimatanpassning och analysera vad det innebär för ny och befintlig bebyggelse.

Klimataspekter i planeringsfrågor

Det är normalt bara kommunen som har befogenhet att bestämma om och när ett område ska detaljplanläggas och det är alltid kommunen som antar detaljplanen, det s.k. kommunala planmonopolet. Till skillnad från vad som gäller för översiktsplanen är det som bestäms i en detaljplan juridiskt bindande vid senare prövningar. All planläggning enligt PBL ska ta hänsyn till miljö- och klimataspekter. Begreppet klimataspekter omfattar klimatanpassning. Det kan handla om att anpassa lokaliseringen av ny bebyggelse till ökad nederbörd och översvämningar, högre temperaturer och ökad risk för ras och skred.

Enligt översiktsplanen ska det även framgå hur kommunen avser att ta hänsyn till och samordna planen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling, t.ex. Sveriges miljömål. Kommuner ska i översiktsplanen bl.a. redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön orsakade av ett antal klimatrelaterade naturhändelser: översvämning, ras, skred och erosion, samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för ett långsiktigt och strategiskt kommunalt klimatanpassningsarbete. En riskbedömning kan utgöra underlag för det fortsatta arbetet med kompletterande utredningar, planering och genomförande av åtgärder på området. I vissa fall kan ytterligare underlag behövas, t.ex. från Trafikverket om statlig infrastruktur ligger i ett riskområde.

Länsstyrelsen ska stödja kommunerna i arbetet och verka för att redogörelsen för de klimatrelaterade riskerna i översiktsplanen blir så tillförlitliga och ändamålsenliga som möjligt.

Nationell kartläggning av trädäckning

Träd i den byggda miljön har stor betydelse för många ekosystemtjänster och för klimatanpassning av städer och tätorter genom att de skapar ett gynnsammare lokalklimat och fördröjer och filtrerar dagvatten. Boverket har, som en del i sitt uppdrag att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön, nyligen lanserat en kartläggning av trädäckning i större tätorter. De trädäckningsdata som tagits fram presenteras i karttjänster som visar förekomsten av urbana träd. Man kan t.ex. få fram krontäckning av träd med över tre meters höjd och andelen trädäckning per demografiskt statistikområde i procent. Karttjänsterna kan användas i arbetet med klimatanpassning som utförs av kommuner, länsstyrelser och andra aktörer.

Klimatanpassningsutredningen 2025

Våren 2025 lämnade Klimatanpassningsutredningen 2025 sitt betänkande Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51) till regeringen. Uppdraget var att analysera och föreslå ny eller anpassad lagstiftning för effektiva klimatanpassningsåtgärder och identifiera möjliga finansieringsmodeller för att långsiktigt fördela kostnaderna mellan de aktörer som drar nytta av en klimatanpassningsåtgärd.

Utredningen lämnar elva förslag till förändringar i befintlig lagstiftning som skapar bättre förutsättningar för genomförandet av klimatanpassningsåtgärder. Med det avses i första hand sådana åtgärder som tar mark i anspråk för att skydda byggnader eller annan egendom mot skador från naturhändelser. Det kan exempelvis handla om att anlägga vallar eller diken, men också om att schakta bort instabil mark. Utredningen föreslår också att staten bör ta på sig ansvaret för att etablera skydd mot översvämningar från havet längs vissa kuststräckor och lämnar förslag på en process för detta.

Utredningen lämnar även förslag på en ny lag som gör det möjligt för en kommun att ta ut en del av kostnaderna för en klimatanpassningsåtgärd som kommunen genomför av fastighetsägare vars fastigheter skyddas av åtgärden. Utredningen har remissbehandlats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Nationell fysisk planering

I förstudien Nationell fysisk planering (Ds 2023:28) beskriver utredaren att flera aktörer påtalar svårigheter med att hantera klimatanpassningsåtgärder i planeringen. Avsaknaden av verktyg för att på ett effektivt och ekonomiskt sätt hantera klimatanpassningsåtgärder, främst kopplade till vatten, kan leda till att problemen hamnar i en enskild detaljplan. Det innebär att problem som skulle behöva lösas i ett större, mellankommunalt sammanhang, reduceras till att handla om en teknisk lösning på en specifik plats. I förstudien föreslås

därför att klimatanpassningsåtgärder hanteras regionalt i stället för på den kommunala nivån. Förstudien bereds inom Regeringskansliet.

Statsbidrag till kommuner för förebyggande åtgärder

Förordningen (2022:1395) om statsbidrag till kommuner för förebyggande åtgärder mot naturolyckor trädde i kraft den 15 september 2022. Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner för kostnader för förebyggande åtgärder mot naturolyckor och sätter ramarna för bidragets hantering. Bidraget omfattar fysiska åtgärder som vidtas på förhand för att förebygga eller minska risken för naturolyckor, och avser olyckor som beror på naturhändelser i form av översvämning, ras, skred eller erosion. Bidrag kan i dag lämnas med upp till 60 procent av de bidragsberättigade kostnaderna. Statsbidrag som lämnas med stöd av förordningen ska syfta till att

- värna människors liv och hälsa samt hindra skador på egendom och miljö
- upprätthålla samhällsviktig verksamhet eller
- anpassa samhället till de effekter som följer av ett förändrat klimat.

Förordningen (2018:213) om bidrag för skredsäkring vid Göta älv trädde i kraft 2018. Kommuner kan enligt denna förordning ansöka om bidrag från Statens geotekniska institut för klimatinvesteringsåtgärder som bidrar till att förbättra stabilitetsförhållandena längs Göta älv-dalen.

Formas nationella forskningsprogram om hållbart samhällsbyggande

Uppdraget till Formas om ett nationellt forskningsprogram om hållbart samhällsbyggande har förlängts med två år och kommer att ges en delvis justerad inriktning (prop. 2024/25:60, bet. 2024/25:UbU15, rskr. 2024/25:219). En av de tematiska inriktningarna för programmet handlar om robust infrastruktur och bebyggelse, som behöver stärkas i relation till t.ex. klimatrisker.

Tidigare behandling

Riksdagen har tidigare behandlat frågor om klimatanpassning i bebyggd miljö, senast i betänkande 2024/25:CU13. Utskottet avstyrkte då motionsyrkanden med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, liksom förra året, att det är viktigt att åtgärder vidtas för att skapa förutsättningar för ett strukturerat, samordnat och samhällseffektivt arbete med klimatanpassningar som leder till att minska sårbarheten för klimatförändringarna. Utskottet kan konstatera att ett antal åtgärder för att förbättra förutsättningarna för klimatanpassning i den byggda miljön har

vidtagits under de senaste åren och att flera förslag nu bereds inom Regeringskansliet. Exempelvis lämnade Klimatanpassningsutredningen sitt betänkande under 2025. Det innehåller förslag som syftar till att skapa bättre förutsättningar för genomförandet av klimatanpassningsåtgärder. Betänkandet bereds nu inom Regeringskansliet. Ett annat exempel är arbetet med en nationell klimat- och sårbarhetsanalys som bedrivs av Nationella expertrådet för klimatanpassning. Analysen ska levereras till regeringen i samband med att expertrådet överlämnar sin andra rapport i december 2026. Utskottet är därför inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionsyrkandena, som därför avstyrks.

Reservationer

1. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 2, 3, 15 och 44 samt avslår motionerna

2025/26:15 av Josef Fransson (SD),

2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:857 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 1,

2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 3,

2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3,

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 1 och 29,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1 och

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

Bostaden är en social rättighet och en grundläggande förutsättning för trygghet, hälsa och ett fungerande vardagsliv. Till följd av starka marknadskrafter och alltför svag samhällelig styrning har en omfattande bostadsbrist uppstått i delar av landet. De senaste tre åren har nyproduktionen av bostäder gått från ett rekordhøgt byggande till tvärnit. Utöver uppenbara problem för bostadssökande har detta en starkt negativ påverkan på jobb och tillväxt. Målet för den sociala bostadspolitiken ska vara att alla invånare har ändamålsenliga, trivsamma och trygga bostäder. I dag präglas dock bostadsmarknaden av ojämlikhet.

För att komma till rätta med dessa problem vill vi bl.a. se ett statligt ägt fastighetsbolag med uppdrag att förvärva och bygga bostäder i hela landet och i olika typer av bostadsområden. Boende- och upplåtelseformerna ska vara blandade. Trångboddheten ska bekämpas. Vi ska fortsätta att bygga hyresrätter

som vanligt folk har råd att bo i. Skillnaderna i boendekostnader mellan dem som hyr och dem som äger behöver minska.

Vi vill också att regeringen samlar branschen, parterna och politiken i en bostadskommission för att gemensamt och på ett konstruktivt sätt möta utmaningarna på såväl kort som lång sikt. Det finns historiska exempel på hur vi i Sverige hanterat andra allvarliga situationer genom ett brett ansvarstagande. Vi vill medverka till ett arbete som syftar till att klargöra vilka åtgärder som är nödvändiga och kan få en bred uppslutning i riksdagen. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det vi anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

2. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9 och avslår motionerna

2025/26:15 av Josef Fransson (SD),

2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:857 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 1,

2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 3,

2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 1 och 29,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 5 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 2, 3, 15 och 44.

Ställningstagande

I dag finns ett litet antal stora aktörer på den svenska bostadsmarknaden, vilket innebär svårigheter för mindre aktörer. Vidare pressar de höga vinstmarginalerna både bostadspriser och hyror uppåt. Det är tydligt att det behövs åtgärder för att få byggbolagen att öka produktiviteten. En lämplig åtgärd är att starta ett statligt affärsdrivande byggbolag med måttliga avkastningskrav. I dag styr konjunkturen byggandet. En statlig aktör skulle kunna säkerställa en jämnare

byggtakt. Det skulle bli en bättre politisk styrning och säkra långsiktigheten i samhällsbyggandet. Ett statligt byggbolag kan också ta regionala hänsyn och satsa på områden som andra byggbolag bedömer vara riskabla, t.ex. mindre landsbygdskommuner.

Regeringen bör därför se över hur ett statligt byggbolag med uppgift att bygga främst billiga hyresrätter kan upprättas. Det som jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 1 och 29 samt avslår motionerna

2025/26:15 av Josef Fransson (SD),

2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:857 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 1,

2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 3,

2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3,

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 5 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 2, 3, 15 och 44.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör tillsätta en kommission som ska lägga fram förslag som kan åtgärda de strukturproblem som genomsyrar bostads- och fastighetsmarknaderna. Uppdraget bör vara brett och syfta till att dels förbättra bostads- och fastighetsmarknadernas funktionssätt, dels öka byggtakten.

Sverige behöver också reformer som leder till en modern social bostadspolitik. Det behövs insatser som kan ge ekonomiskt utsatta tillgång till bostäder och det behövs kraftfulla insatser mot den strukturella hemlösheten. Detta förutsätter att det finns en väl fungerande social bostadssektor. För att nå dit behöver olika möjliga vägar utvärderas. Det kan t.ex. handla om

investeringsstöd specifikt för sociala ändamål eller icke vinstdrivande bostadsbolag eller stiftelser. Jag anser därför att regeringen snarast bör ta initiativ till ett utrednings- och reformarbete för att utforma en modern social bostadspolitik. Det jag har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Åtgärder på bostadsmarknaden, punkt 1 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 1 och

avslår motionerna

2025/26:15 av Josef Fransson (SD),

2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:857 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 1,

2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S) yrkandena 1 och 2,

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S) yrkande 3,

2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1–3,

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 9,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 1 och 29,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 5 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 2, 3, 15 och 44.

Ställningstagande

Jag menar att ett råd för socialt hållbar bostadsförsörjning bör inrättas där regeringen årligen samlar representanter från kommuner, myndigheter och andra aktörer på bostadsmarknaden. Rådet ska vara ett forum där man löpande diskuterar bostadsförsörjningen och villkoren för de individer vars bostadsbehov inte tillgodoses på bostadsmarknaden samt utvecklar behovet av åtgärder för att möta behoven. Det är en uppgift för regeringen att inrätta ett sådant råd.

Det jag har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. En nationell handlingsplan för bostadsförsörjning, punkt 2 (S, V, MP)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S), Amanda Palmstierna (MP) och Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna
2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 3,
2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 3 och
2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

Vi anser att staten bör ta ett tydligare ansvar för bostadsförsörjningen genom att regeringen varje mandatperiod ska ta fram en nationell handlingsplan. Planen bör innehålla en redovisning och bedömning av utvecklingen på bostadsmarknaden, vilka bostadsbehov som inte tillgodoses samt en beskrivning av planerade åtgärder för att nå målet för bostadsförsörjningen.

6. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning, punkt 3 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 4–7, 18, 32 och 45 samt
avslår motionerna
2025/26:714 av Åsa Eriksson m.fl. (S),
2025/26:929 av Serkan Köse (S),
2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2, 4, 5, 20 och 35 samt
2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkandena 2 och 5.

Ställningstagande

Utmaningarna på bostadsmarknaden behöver hanteras av stat och kommun i samverkan. Genom en samlad bostadsförsörjningslag kan det gemensamma ansvaret tydliggöras. Bostadsförsörjningen behöver hanteras som den tvärsektoriella fråga den är.

Kommunerna har huvudansvaret för bostadsförsörjningen, men alla tar inte detta ansvar. Vi anser därför att kommunerna ska kunna åläggas att planera och se till att det byggs tillräckligt med bra och hållbara bostäder.

Vidare anser vi att de kommuner som inte tar sitt bostadsförsörjningsansvar inte ska kunna räkna hem statens stöd för andra satsningar. Det handlar om kommuner som inte ser till att det byggs tillräckligt, inte använder förturer och sociala kontrakt eller medverkar till s.k. social dumpning.

Många hyresvärdar har omfattande krav på hyresgästerna vilket utestänger människor från möjligheten till en egen bostad. Hyresgarantier används redan i dag av några kommuner och har fungerat väl för att inte minst utsatta barnfamiljer ska kunna få ett förstahandskontrakt. Vi menar att hyresgarantier inte bara ska gälla barnfamiljer, utan alla kommuninvånare. Vi anser även att det behövs en nationell plan för bostadsförsörjningen där man även tar hänsyn till de utvidgade möjligheterna att förverka en hyresrätt.

Social dumpning innebär att människor uppmanas att flytta till en annan kommun, ofta en kommun med ansträngd ekonomi och där arbetslösheten är hög. Inte sällan känner sig dessa människor tvingade att flytta. Detta är orimligt. Vi anser att utredningen om social dumpning som lades ned 2022 bör tillsättas på nytt för att föreslå åtgärder. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ. Det vi anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

7. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning, punkt 3 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2, 4, 5, 20 och 35 samt avslår motionerna

2025/26:714 av Åsa Eriksson m.fl. (S),

2025/26:929 av Serkan Köse (S),

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkandena 2 och 5 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 4–7, 18, 32 och 45.

Ställningstagande

Sverige har fått kritik av FN:s rapportör för bostadsfrågor kring lagar och policyer som tillåter en s.k. finansialisering av bostadsmarknaden, vilket får negativa konsekvenser för hyresgäster. I Sverige syns det bl.a. genom s.k. renoveringar. En av rekommendationerna från rapportören var att regeringen tar fram en nationell strategi för att säkra allas rätt till en bostad. Jag anser att regeringen bör ta fram en sådan.

Bostadsmarknadens utmaningar måste hanteras av stat och kommun tillsammans. Därutöver bör regeringen även ta fram ett förslag till en ny bostadsförsörjningslag som omfattar både stat och kommun. För att bidra till ökad social hållbarhet bör den nya lagen även innehålla sådana krav som kan följas upp.

För att målet om en god bostad till alla ska kunna uppnås behövs en större blandning av bebyggelse i fler bostadsområden. Den nationella nivån av planering och lagstiftning måste förbättra förutsättningarna för hur de sociala aspekterna av bostadsbeståndet kan hanteras. Det behövs en tydligare statlig och regional styrning för att säkerställa en mångfald av upplåtelseformer, bostadsstorlekar och boendekostnader i alla delar av kommunerna. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Avslutningsvis bör regeringen också låta utreda hur de kommunala hyresgarantierna kan omfatta fler, särskilt ekonomiskt svaga barnfamiljer, bl.a. för att minska antalet vräkningar av barn.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

8. Ytterligare åtgärder för bostadsförsörjning, punkt 3 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkandena 2 och 5 samt avslår motionerna

2025/26:714 av Åsa Eriksson m.fl. (S),

2025/26:929 av Serkan Köse (S),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 2, 4, 5, 20 och 35 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 4–7, 18, 32 och 45.

Ställningstagande

För att alla ska få leva i goda bostäder, främja jämlika uppväxtvillkor och motverka hemlöshet behövs ett gemensamt mål för bostadsförsörjningen för kommun och stat. Jag anser även att det behövs en ny samlad bostadsförsörjningslag som understryker det gemensamma ansvaret mellan stat och kommun, underlättar samverkan och skapar förutsättningar för ett åtgärdsinriktat och målfokuserat arbete.

Jag anser att systemet med hyresgarantier används i för låg grad i dag. Systemet bör utredas och vidareutvecklas för att omfatta fler grupper, exempelvis personer som utsätts eller utsatts för våld i nära relationer och är i akut behov av en bostad. Boverket ska få i uppdrag att ge stöd, utbildning och information till kommunerna i hur hyresgarantierna kan användas, men även följa kommunernas arbete. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

9. Allmännyttiga kommunala bostadsbolag, punkt 4 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 20, 21, 23 och 25–28 samt

avslår motionerna

2025/26:982 av Helena Lindahl (C) och

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att kravet på att ett kommunalt bostadsaktiebolag ska bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer ska slopas i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Lagstiftningens utformning gör det svårt för de allmännyttiga bostadsbolagen att ta sitt samhälls- och bostadsförsörjningsansvar. Det bör klargöras hur detta kan göras i förhållande till EU-regleringar.

Politiska beslut de senaste decennierna har lett till att ett stort antal allmännyttiga bostadsbolag har sålts till privata bostadsbolag. Jag menar att utförsäljningen av allmännyttiga bostäder måste motverkas, så att det sammantaget finns en tillräckligt stor andel allmännyttiga bostäder på

marknaden. Därutöver anser jag att ett förfarande där det krävs tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av bostäder ägda av kommunala bolag bör återinföras.

För att motverka att ännu fler av våra allmännyttiga hyresrätter omvandlas till bostadsrätter bör ett tioårigt förbud införas för ombildningar av allmännyttiga hyresrätter till bostadsrätter. Under tiden bör man utreda ett långsiktigt förbud mot utförsäljningar inom allmännyttiga bostadsbolag.

De höga byggkostnaderna är ett av skälen till att det inte byggs tillräckligt i stora delar av Sverige. De allmännyttiga bostadsbolagen kan utmana de privata byggherrarna och pressa byggkostnaderna. Det bör därför vara obligatoriskt för alla kommuner att ha minst ett allmännyttigt bostadsbolag, om inte behovet kan uppfyllas genom regional samverkan.

Det saknas sanktionsmöjligheter mot otillåtna värdeöverföringar i kommunala bostadsbolag. Otillåtna värdeöverföringar innebär dessutom att hyresgäster i kommunala bostadsbolag tvingas att betala mer till kommunens verksamheter än vad övriga kommuninvånare gör. I 5 § lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag finns undantag från regeln om värdeöverföringsbegränsning. Dessa undantag drabbar allmännyttans hyresgäster på ett orättvist sätt, och bestämmelsen bör därför tas bort. Därutöver bör det krävas att kommunerna redogör för vilka ändamål de gjort värdeöverföringar, så att det kan säkerställas att överföringen gått rätt till. Till sist anser jag att det bör införas en regel om återbetalning vid otillåtna värdeöverföringar. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

10. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64 och 65,

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 24 och 25 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 19 och 48 samt avslår motionerna

2025/26:858 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 2,

2025/26:1249 av Denis Begic (S) yrkande 1,

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 33–36,

2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 4,
 2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4 och
 2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 30.

Ställningstagande

När det gäller samhällets stöd till våldsutsatta kvinnor är rätten till bostad grundläggande. Denna rätt bör gälla oavsett boendeform, och våldsutsatta bör få förtur till allmännyttiga bostäder i alla kommuner.

Vidare behövs en översyn kring svårigheten för våldsutsatta att hitta nytt boende efter en separation. Man bör särskilt se över möjligheten att för bostadsrätter införa motsvarande förändringar som gjorts i den hyresrättsliga regleringen för att förbättra förutsättningarna för en hyresgäst som utsatts för våld av en närstående att behålla bostaden vid en uppsägning.

Vi vill värna systemet med en öppen bostadskö för alla, samtidigt välkomnar vi att förturer och reservationer används för att nå bostadssociala målsättningar. Det finns däremot en risk att den faktiska tillgången på lämpliga bostäder minskar med en obegränsad användning av förturer och reservationer. Därför menar vi att det behövs ett klargörande om att en majoritet av lägenheterna ska förmedlas enligt kötidsp principen.

Möjligheterna att införa en nationell bostadskö för våldsutsatta kvinnor och barn som snabbt kan ge förtur till ett tryggt boende bör utredas. Det är angeläget att bl.a. införa lättnader i inkomstkraven och underlätta bostadsbyte över kommungränser. Kommunerna har inte förutsättningar att ta hand om det själva och därför behövs nationella insatser. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ för att tillgodose våra förslag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

11. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 33–36 och avslår motionerna

2025/26:858 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 2,

2025/26:1249 av Denis Begic (S) yrkande 1,

2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 4,

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4,

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 30,
2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64 och 65,
2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 24 och 25 samt
2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 19 och 48.

Ställningstagande

Förutom att det behöver byggas fler hyresrätter måste dessa fördelas på ett rättvist och förutsägbart sätt. Kommunala bostadsförmedlingar är då ett bra verktyg, men det är endast en minoritet av kommunerna som har en kommunal bostadsförmedling. Jag anser att alla kommuner borde vara skyldiga att tillhandahålla en bostadsförmedling som förmedlar både privata och allmännyttiga bostäder.

Vidare menar jag att det behöver införas en reglering i bostadsförsörjningslagen om att en majoritet av bostäderna ska förmedlas enligt turordning efter kötid. Det är viktigt att behålla köns legitimitet och transparens för både bostadssökande och fastighetsägare.

För våldsutsatta som inte har möjlighet att bo kvar kan förtur i en kommunal bostadsförmedling vara den enda möjligheten till en fast bostad. I dag finns möjlighet till förturer för denna grupp. Eftersom det finns få kommunala bostadsförmedlingar och bostadsbrist på många håll behövs dock en annan lösning, nämligen en nationell bostadsförmedling där kommunen och staten samarbetar med bostadsutbyten över kommungränser.

Till sist menar jag att kraven på privata värdars medverkan till bostadsförsörjningen bör skärpas. Privata fastighetsägare bör fördela 80 procent av sitt lediga bostadsbestånd till en kommunal eller regional bostadsförmedling.

Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ. Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

12. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 4 och

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 30 och
avslår motionerna

2025/26:858 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 2,

2025/26:1249 av Denis Begic (S) yrkande 1,

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 33–36,
 2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4,
 2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64 och 65,
 2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 24 och 25 samt
 2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 19 och 48.

Ställningstagande

En egen fast bostad kan vara livsviktig för att kunna lämna en våldsam relation. Jag menar att det behövs en nationell bostadskö för våldsutsatta så att de snabbt kan få förtur till ett tryggt boende, antingen i den kommun där de bor för tillfället eller i en annan kommun. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

13. Bostadsförmedling och förtur för vissa grupper, punkt 5 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4 och avslår motionerna

2025/26:858 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S) yrkande 2,

2025/26:1249 av Denis Begic (S) yrkande 1,

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V) yrkandena 33–36,

2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 4,

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 30,

2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 64 och 65,

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkandena 24 och 25 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 19 och 48.

Ställningstagande

Vissa utsatta grupper kan drabbas oerhört hårt av en osäker bostadssituation. Det är därför bra med den nya regleringen som tydliggör att kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder som reserverats utifrån olika behov och erbjuda förturer. Det är dock viktigt att kommunerna förhåller sig till vissa i förväg bestämda regler när det gäller vilka fall som behandlas som förturer,

för att säkerställa att bostäderna verkligen går till de mest behövande. Detta gäller inte minst våldsutsatta, barnfamiljer och unga vuxna. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ för att åstadkomma detta.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

14. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 10 och avslår motionerna

2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 2,

2025/26:644 av Heléne Björklund (S),

2025/26:659 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:674 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S),

2025/26:923 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkandena 1–3,

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 2,

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 2,

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 4,

2025/26:1416 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S),

2025/26:1921 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 24,

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 36 och 37 samt

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 24 och 25.

Ställningstagande

Bygget av bostäder har tvärnitat och inte minst för träbyggnadsindustrin är situationen akut. Staten bör därför skyndsamt bidra till fler aktiva åtgärder. I vårt budgetalternativ för Sverige 2026 presenterade vi två åtgärder för att aktivt stödja bostadsbyggandet: dels en statlig byggstimulans, dels statliga byggkrediter. Vi anser att formerna för hur staten ska kunna bidra med fler aktiva åtgärder inom bostadspolitiken behöver utredas. Det är en uppgift för regeringen att tillsätta en sådan utredning.

Det vi anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

15. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 24 och avslår motionerna

2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 2,

2025/26:644 av Heléne Björklund (S),

2025/26:659 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:674 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S),

2025/26:923 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkandena 1–3,

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 2,

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 2,

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 4,

2025/26:1416 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S),

2025/26:1921 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 36 och 37,

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 24 och 25 samt

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

Sverige har stora och växande regionala skillnader. På landsbygdens bostadsmarknader är svårigheterna helt annorlunda än i städer och tätorter. Här måste staten och kommunerna ta större ansvar. Pantvärdet för en fastighet på landsbygden är ofta lägre än produktionskostnaden, vilket i bankernas kreditprövning innebär en risk. Högre risk för kreditförluster leder till att kraven ökar på låntagaren och till att sämre, eller i värsta fall inga, lånevillkor erbjuds. Boverket fick 2018 i uppdrag av regeringen att ta fram förslag på åtgärder som kan underlätta finansiering av bostadsbyggande på landsbygden. I sin slut rapport (2019:11) föreslog myndigheten en ny finansieringsmodell för byggande på landsbygden. Jag anser att en ny stödmodell enligt Boverkets förslag bör införas. Regeringen bör alltså ta de beslut som krävs för att införa en sådan modell.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

16. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 36 och 37 samt

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 24 och 25 samt

avslår motionerna

2025/26:511 av Jamal El-Haj (-) yrkande 2,

2025/26:644 av Heléne Björklund (S),

2025/26:659 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S) yrkande 1,

2025/26:674 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S),

2025/26:923 av Linus Sköld m.fl. (S) yrkandena 1–3,

2025/26:930 av Serkan Köse (S) yrkande 2,

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S) yrkande 2,

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 4,

2025/26:1416 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S),

2025/26:1921 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 24 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkande 10.

Ställningstagande

Det finns ett behov av att bygga bostäder på Sveriges landsbygd. Men på svaga marknader är det på kort sikt svårt att få lönsamhet i nyproduktion av bostäder. Därför behövs de statliga kreditgarantierna. Men det nuvarande regelverket behöver riktas tydligare mot landsbygdskommuner. Därutöver är kunskapen om kreditgarantier låg. Slutsatserna i SOU 2017:18 bör beaktas och det finns även skäl att överväga ett återinförande av kreditgarantier för småhus.

Generella investeringsstöd riskerar att snedvrیدا konkurrensen. I stället bör det utredas hur man kan åstadkomma exempelvis stöd för att få fram bostäder i landsbygdskommuner och för ekonomiskt utsatta hushåll.

Ett utredningsförslag har tidigare lagts fram om landsbygdslån, men i förslaget påfördes kommunerna en betydande negativ risk. Jag menar att ett landsbygdslån bör införas, men först måste det säkerställas att de kommuner som redan är ekonomiskt utsatta inte tvingas att ta ännu högre risker. Det är en uppgift för regeringen att ta de initiativ som krävs för att införa ett landsbygdslån med denna inriktning.

Det jag anført bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

17. Finansiering av bostadsbyggande, punkt 6 – motiveringen (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Ställningstagande

Jag anser att det behöver byggas bostäder som kan efterfrågas av fler, inte minst unga, studenter, äldre och stora familjer. Det behöver även byggas blandat så att det finns möjlighet att flytta mellan olika boendeformer genom livets olika faser. Dagens bostadsbrist är ett allvarligt problem för både individer och för samhället i stort. I en tid då byggtakten avstannat behövs därför statligt stöd, särskilt till klimatsmarta hyresrätter med rimliga hyror.

Jag menar alltså att den statliga finansieringen av bostadsbyggande i och för sig behöver öka. Däremot är jag inte beredd att ställa mig bakom de andra partiernas förslag på området utan jag står bakom de budgetförslag för 2026 som Miljöpartiet lade fram under hösten 2025. Miljöpartiets budgetförslag finns att ta del av i sin helhet i motion 2025/26:3770, och vårt förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 18 finns i motion 2025/26:3514. Som framgår av dessa motioner vill Miljöpartiet t.ex. införa statliga byggkrediter och ett investeringsstöd för grönt samhällsbygge. Med detta avstyrker jag samtliga motionsyrkanden.

18. Redovisningsregler, punkt 7 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 25 och avslår motionerna

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35 och

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Parallellt med bostadsbristen finns kommuner där befolkningen minskar. I glest befolkade regioner leder höga byggpriser till att produktionskostnaderna är högre än marknadsvärdet för ett nytt hus. På detta följer omfattande

nedskrivningskrav, vilket påverkar bostadsföretagets ekonomi negativt. Detta är många gånger onödigt då husen byggs för att förvaltas över tid, inte för att säljas. Jag och mitt parti har tidigare föreslagit att nedskrivningsreglerna ska ändras för att underlätta byggandet av hyresbostäder i landsbygdskommuner, och jag vidhåller att det behövs. Det är regeringens uppgift att ta fram förslag som avhjälper de problem med nedskrivningsreglerna som jag pekar på, så att fler hyresbostäder kan byggas i landsbygdskommuner.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

19. Redovisningsregler, punkt 7 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35 och

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 22 och

avslår motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 25.

Ställningstagande

Tvånget att skriva ned värdet på nybyggda bostäder är för långtgående. Att produktionskostnaderna är så höga i förhållande till värdena är i sig ett tecken på skevheter i hur bostads- och byggmarknaden fungerar. Men lagkraven är också i överkant sett till den EU-lagstiftning som finns i grunden. Centerpartiet inledde under föregående mandatperiod ett arbete med att reformera nedskrivningsreglerna, men tyvärr stoppades arbetet innan det blev klart. Lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag är en konsekvens av EU-lagstiftning och svår att göra omfattande förändringar i, men nedskrivningsreglerna måste förändras för att skapa bättre förutsättningar för byggande på landsbygden. Det är en uppgift för regeringen att vidta de åtgärder som krävs för att reformera nedskrivningsreglerna.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

20. Bostäder för äldre personer, punkt 10 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 27 och avslår motion

2025/26:3664 av Magnus Berntsson (KD).

Ställningstagande

Behovet av lämpliga bostäder för äldre är stort. Behoven ser dock olika ut i olika delar av landet. Ett hinder mot framväxten av nya bostäder för äldre är att det saknas ett enhetligt och tydligt regelverk för de olika boendeformerna och vad varje boendeform innebär. Detta gäller särskilt den som kallas trygghetsboende. Det saknas även kunskap om vilka behov som behöver tillgodoses i framtiden, särskilt när det gäller klimatförändringar. Jag anser därför att byggregelverken behöver förtydligas så att det finns en grundläggande standard för vad som ska ingå i de olika boendeformerna för äldre. Det behövs också en analys av hur man i framtida byggregler bäst tar hänsyn till den åldrande befolkningens behov. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

21. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden, punkt 12 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 1, 9 och 14 samt avslår motionerna

2025/26:2128 av Kerstin Lundgren (C),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,
2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 20 och
2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 6.

Ställningstagande

Alla ska ha ändamålsenliga, trivsamma och trygga bostäder. Men tillgången till bostäder är ojämlik i dag. Att bryta segregationen är helt centralt för att stärka sammanhållningen. Detta gör vi med en offensiv bostadspolitik där det skulle byggas med olika upplåtelseformer i hela landet i stället för särlösningar som hotar att splittra landet ytterligare.

För att lyfta utsatta områden vill vi att staten och kommuner med utsatta områden ska ingå avtal, där även lokala aktörer som näringslivet, fastighetsbolag och civilsamhället är med – en nationell Sverigeförhandling. Förhandlingarna ska utgå från en nationell lista med tydliga och transparenta kriterier för klassning av utsatta områden. Avtalen ska omfatta långsiktiga, sociala investeringskontrakt och konkreta handlingsplaner.

Vi vill se ett statligt ägt fastighetsbolag som kan agera med kraft i utsatta områden för att vända utvecklingen. Uppdraget ska vara att förvärva eller bygga fastigheter på marknaden i områden med socioekonomiska utmaningar. Ett statligt fastighetsbolag ska ge marknadsmässig avkastning för sin ägare, med beaktande av eventuellt särskilt samhällsuppdrag. Bostäder, kommersiella fastigheter, fastigheter för samhällsservice samt anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid kan vara aktuella. Syftet är att vända utvecklingen, främja jämlikhet och skapa områden där människor får bättre levnadsvillkor och företag får bättre förutsättningar att verka. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det vi anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

22. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden, punkt 12 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6 och
avslår motionerna

2025/26:2128 av Kerstin Lundgren (C),

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 20,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 6 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 1, 9 och 14.

Ställningstagande

En ny bostadsförsörjningslag kan bidra till ökad social hållbarhet. Det bör då införas krav på att kommuner i sina bostadsförsörjningsplaner vidtar aktiva åtgärder mot diskriminering på bostadsmarknaden. Det är en uppgift för regeringen att ta fram ett sådant lagförslag.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

23. Åtgärder mot segregation och utanförskap på bostadsmarknaden, punkt 12 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 20 och avslår motionerna

2025/26:2128 av Kerstin Lundgren (C),

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 6,

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S) yrkande 6 och

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S) yrkandena 1, 9 och 14.

Ställningstagande

Segregationen mellan olika stadsdelar och bostadsområden är ett allvarligt problem. Blandade upplåtelseformer, levande stadsmiljöer och en framåt-syftande samhällsbyggnadspolitik är viktiga verktyg för att minska segregationen.

Samverkan mellan fastighetsägare, bostadsbolag och myndigheter kan vara avgörande för att bryta en negativ utveckling. Det är viktigt att erfarenheterna från framgångsrika insatser tas till vara. Därför behöver goda exempel på samhällsbyggnadsområdet spridas så att det är möjligt att utarbeta strategier för hur bättre planering kan minska segregationen. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

24. Hälsofrämjande stadsmiljöer, punkt 13 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3370 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

En av de effektivaste åtgärderna för att skapa hållbara och levande städer är att integrera mer natur i stadsmiljöerna. De sociala och hälsomässiga fördelarna är stora. Tillgången till natur och gröna ytor har visat sig förbättra både den fysiska och mentala hälsan samtidigt som gröna områden fungerar som mötesplatser och stärker den sociala sammanhållningen i städerna. Det finns således en rad skäl för att satsa på hälsofrämjande miljöer som underlättar för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion där människor lever, arbetar, studerar eller leker. Regeringen bör vidta de åtgärder som krävs för att detta ska bli verklighet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

25. Energieffektivisering av bostäder, punkt 14 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 171.

Ställningstagande

El och uppvärmning av byggnader är en sektor som kan komma ned till nollutsläpp genom bl.a. energieffektiviseringar. För att möjliggöra en snabb och hållbar omställning bör staten ta en mer aktiv roll i att stötta hushållen och företagen. Jag anser att det bör införas skarpa mål för energieffektivisering av befintliga bostadshus och lokaler. Det bör också tas fram en nationell handlingsplan för genomförandet. Regeringen bör vidta de åtgärder som krävs

för att detta ska bli verklighet. Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

26. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, punkt 15 (V)

av Andreas Lennkvist Manriquez (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 14 och avslår motionerna

2025/26:3338 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 6,

2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkandena 114, 117, 127, 129, 130, 134, 136–140 och 142 samt

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 143.

Ställningstagande

Återbruk av byggmaterial borde prioriteras högre, särskilt när de svenska utsläppen ökar. Det bör därför utredas hur återbruket av byggmaterial kan öka. Följande områden bör särskilt utredas: momsbefrielse för återbrukade produkter och material, krav i offentliga upphandlingar om att en viss andel av byggnationer ska bestå av återbrukat byggmaterial, förbud mot rivning där möjligheterna att återbruka material inte inventerats och en generell översyn av avfallslagstiftningen. Det är regeringens uppgift att se till att en utredning med denna inriktning kommer till stånd.

Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

27. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, punkt 15 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 143 och
avslår motionerna
2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 14,
2025/26:3338 av Marlène Lund Kopparklint (M),
2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 6 och
2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkandena 114, 117, 127, 129,
130, 134, 136–140 och 142.

Ställningstagande

Medvetenheten om byggnadssektorns klimatutmaningar är stor i branschen, men mycket arbete återstår för att ställa om hela byggsektorn och nå netto nollutsläpp. Det är en självklarhet att Sverige ska vara världsledande när det gäller klimatsmart byggande. Klimatfrågan driver på tekniska framsteg inom byggsektorn, och politiken måste följa med i utvecklingen. Möjligheterna till ett ökat återbruk och återvinning av byggmaterial är ett av de områden som därför behöver ses över. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

28. Cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn, punkt 15 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP) yrkande 6 och
2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP) yrkandena 114, 117, 127, 129,
130, 134, 136–140 och 142 samt
avslår motionerna
2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 14,
2025/26:3338 av Marlène Lund Kopparklint (M) och
2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 143.

Ställningstagande

En mer hållbar resursanvändning inom byggsektorn är en stor och viktig del av omställningen till att minska klimatutsläppen och minimera resursförbruk-

ningen. I dag premieras rivning trots att byggsektorn är en av de branscher som genererar mest avfall i landet. Det behövs nya gränsvärden för utsläpp vid byggande och en tydligare styrning mot renovering och återbruk för att utsläppen från byggsektorn ska minska.

Det är i princip alltid mest klimatsmart att renovera och återanvända i stället för att riva eller byta ut. Ombyggnation eller påbyggnation bör därför främjas. Genom att undvika rivningar eller att återanvända material och byggelement från gamla byggnader minskas inte bara klimatpåverkan och resursanvändning utan även kulturvärden kan främjas.

Det finns ett stort behov av att utveckla nya affärsmodeller för en cirkulär byggsektor med en ökad andel återbrukat material.

Därutöver anser jag att det bör återinföras ett investeringsstöd för bostadsbyggande, men stödet ska även gå till påbyggnad och ombyggnation av befintliga byggnader.

Vidare anser jag att det behövs ett nationellt mål för att öka återbruk och återanvändning vid rivning, renovering och nybyggnation. För att skapa ett incitament för mer användning av återvunnet och återbrukat byggmaterial bör det utredas vilka ekonomiska styrmedel som skulle styra mot en högre grad av återanvändning av byggmaterial vid byggnation. Översynen bör inkludera skattesystemet. Exempelvis kan en minskning av mervärdesskatten för återbrukat eller återvunnet byggmaterial vara ett kostnadseffektivt sätt att stötta återbruk och återvinning. Det behövs en grundlig utredning om möjligheterna för att minska kostnaderna för den som bygger cirkulärt.

Producentansvar innebär att den som sätter en produkt på marknaden ansvarar för att produkten omhändertas även efter användning, antingen genom att ansvara för produktens hela livscykel eller genom att betala en avgift som ska täcka all hantering av produktavfall framåt. Producentansvaret ökar företagets incitament att redan i design, planering och produktionsfasen se till att avfall från deras produkter blir så litet och så återanvändnings- eller återvinningsbart som möjligt. Ett bredare producentansvar inom bygg- och fastighetssektorn när det gäller ökat återbruk behöver utredas.

Ett hinder för det cirkulära byggandet är ansvarsfrågan för kvaliteten på återvänt eller återvunnet material. Den juridiska ansvarsfördelningen när det gäller garantier behöver utredas och en tydlig reglering komma på plats. En annan viktig fråga är hur certifieringar kan användas för ökad trygghet. En utredning bör därför tillsättas om hur återbrukade material ska certifieras.

Med ett ökat återbruk finns en risk att byggmaterial som innehåller miljö- och hälsoskadliga kemikalier cirkuleras vidare in i framtiden. Det är därför viktigt att fasa ut sådana ämnen från byggmaterial. Jag anser därför att det behövs ett nationellt mål för utfasning av skadliga kemikalier vid nybyggnation och om utfasning vid användning av återbrukade material.

Det behövs ledarskap, samordning och stöttning för att den cirkulära ekonomin ska komma i gång på bred front. Boverket bör därför få i uppdrag att leda detta arbete genom att sprida information och vägleda myndigheter

och andra berörda aktörer för en omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn.

Till sist anser jag att avskrivningsmodeller och försäkringsfrågor kopplade till investeringar och reinvesteringar för fastigheter bör utredas. Dessa regler innebär ofta att det är ekonomiskt fördelaktigt att riva, och reglerna kan därför påverka incitamenten för bevarande och renovering i cirkulär riktning negativt.

Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ för att förverkliga dessa förslag. Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

29. Ökat byggande i trä, punkt 16 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 146 och
avslår motionerna
2025/26:856 av Magnus Manhammar (S),
2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S) yrkande 1,
2025/26:3101 av Larry Söder (KD) yrkande 1,
2025/26:3210 av Sten Bergheden (M) och
2025/26:3749 av Larry Söder (KD).

Ställningstagande

Allt byggande, oavsett material, måste vara en del av den gröna omställning som hela samhället måste genomföra. Klimatpåverkan från bostadsbyggandet och byggnader måste minska successivt. Jag vill särskilt se fler insatser för att öka byggandet i trä. Det är en uppgift för regeringen att ta initiativ till sådana insatser, men det måste samtidigt beaktas att allt inte kan byggas i trä.

Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

30. Takyta som strategisk resurs, punkt 17 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 16 och avslår motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 145.

Ställningstagande

Med tätare städer och varmare väder blir det viktigare än någonsin att bevara och öka grönskan. Ett sätt är att bättre nyttja tak på byggnader för elproduktion, dagvattenhantering och ekosystemtjänster. Grönytor och parker på byggnader, s.k. gröna tak, kan ta emot större regnmängder och minska risken för översvämningar. Dessutom bidrar det till gröna och trivsamma stadsmiljöer. Därför bör det installeras fler gröna tak på nya statliga byggnader. Regeringen bör ta nödvändiga initiativ för att detta ska förverkligas.

Det vi nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

31. Takyta som strategisk resurs, punkt 17 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 145 och avslår motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 16.

Ställningstagande

Sverige behöver vara i framkant när det gäller att planera hållbart. Med klimatförändringarna kommer hus och fastigheter att utsättas för nya prövningar. Även befintliga byggnader behöver anpassas till ett förändrat klimat. Större krav kommer att ställas på dagvattenhantering, energi-effektivitet, hållbar mobilitet m.m. Ambitiösa klimatomål för Sverige som helhet behöver avspeglas i bostadsbyggandet. Takytor bör betraktas som en strategisk resurs för energiproduktion, dagvattenhantering och ekosystem-tjänster. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Det jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

32. Klimatanpassning av bebyggd miljö, punkt 18 (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Denis Begic (S) och Anna-Belle Strömberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 18 och avslår motionerna

2025/26:3318 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) och

2025/26:3421 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 4, 13 och 14.

Ställningstagande

Med klimatförändringarna kommer väderfenomen som vi inte är vana vid. Skyfall, havsnivåhöjningar, hetta och bränder blir allt vanligare. För att samhället ska fungera på ett säkert sätt även i framtiden är det nödvändigt att klimatsäkra byggnader och strategisk infrastruktur. Klimatsäkring är viktigt för att kunna upprätthålla samhällsviktiga tjänster, öka säkerheten för medborgarna och stabilisera ekonomin genom att på lång sikt minska kostnaderna för återuppbyggnad. Vi vill därför se över statens roll i arbetet med att skydda strategisk infrastruktur och byggnader mot klimatförändringar. Det är en uppgift för regeringen att ta initiativ till en sådan översyn.

Det vi nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

33. Klimatanpassning av bebyggd miljö, punkt 18 (MP)

av Amanda Palmstierna (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3318 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) och

2025/26:3421 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkandena 4, 13 och 14 samt avslår motion

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 18.

Ställningstagande

Den globala klimatförändringen medför en stigande medeltemperatur, ökad nederbörd, mer långvariga värmeböljor och stigande havsnivåer även i Sverige. För att skapa en hållbar framtid måste samhället arbeta parallellt med att minska växthusgasutsläppen och med kontinuerlig anpassning till det förändrade klimatet.

Boverket har i uppdrag att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön och ska stödja kommunerna i detta arbete. Kommunerna har kommit olika långt i arbetet, men framöver kommer alla kommuner att behöva vidta olika klimatanpassningsåtgärder för att skydda både människors liv och hälsa och viktig infrastruktur samt motverka skador på den bebyggda miljön. Många kommuner arbetar i dag med att skydda den bebyggda miljön mot översvämningar och skyfall, men det finns många utmaningar. Kostnaderna för dessa åtgärder är ofta relativt höga och ansvaret otydligt. Det gäller både vem som har ansvar för att hantera dagvatten och större regnmängder och vem som har ansvar för att utföra åtgärder för att förebygga andra klimatrelaterade risker. Dessutom är det otydligt vem som har ansvaret för att betala för uppkomna skador. Jag menar att det behövs en tydligare lagstiftning i detta hänseende. Vidare behöver det utredas hur styrningen av kommunerna behöver förändras för att fler konkreta klimatanpassningsåtgärder för befintlig bebyggelse ska komma på plats. Kommunernas klimatanpassningsarbete behöver också följas upp nationellt. Regeringen måste öka sin ambitionsnivå både när det gäller styrande åtgärder och finansiering av klimatanpassningsarbetet. Regeringen bör vidta de åtgärder som krävs för att uppnå detta och återkomma till riksdagen med förslag.

Dessutom anser jag att Boverket bör få i uppdrag att, tillsammans med branschen, ta fram bindande mål för klimatutsläpp från byggsektorn. Detta bör göras med inspiration från det danska samarbetet Reduction Roadmap. Med

rätt klimatkrav kan Sverige uppfylla sitt klimatlöfte och samtidigt stärka svensk konkurrenskraft. Regeringen bör ge Boverket ett sådant uppdrag.

Det vi nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:15 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska utreda möjligheterna att genomföra ett program för att köpa upp och riva nedgångna lägenheter och villor i avfolkningskommuner och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:375 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en revidering av lagen om bostadsanpassningsbidrag (SFS 2018:222) så att personer med funktionsnedsättning ska kunna uppnå en normal levnadsstandard, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:511 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behöver byggas fler hyresrätter för unga och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra det statliga investeringsstödet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:644 av Heléne Björklund (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra ett statligt investeringsstöd för hyresbostäder och studentbostäder, i syfte att öka byggtakten och minska bostadsbristen, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:656 av Peder Björk m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett statligt byggbolag för att pressa priserna på nyproduktion och bygga hyresrätter över hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:659 av Kristoffer Lindberg m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att införa ett statligt investeringsstöd för bostadsbyggande och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:674 av Blåvitt Elofsson och Lars Mejern Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett system för byggsubventioner riktade till uppförande av flerfamiljshus och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:714 av Åsa Eriksson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta åtgärder för att stoppa den inhumana sociala dumpningen som pågår och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:856 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att stärka incitamenten för husbyggnation i trä och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:857 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bilda ett statligt fastighetsbolag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:858 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att underlätta för våldsutsatta kvinnor och barn att snabbt få en bostad och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:907 av Alexandra Völker och Azadeh Rojhan (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga kommuners skyldigheter och säkerställa möjligheten att ge förtur till bostad för våldsutsatta och deras barn och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:923 av Linus Sköld m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör ta ansvar för bostadsbyggandet genom införandet av ett investeringsstöd för nyproduktion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att underlätta för människor i glesbygd att både bygga nytt och rusta upp befintliga bostäder i form av förenklad lånefinansiering och upprustningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa statliga lånegarantier för bostadsbyggande i etablerings- och expansionskommuner och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:929 av Serkan Köse (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en strategi och ett system för en rättvis bostadspolitik som även omfattar hyresgäster, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:930 av Serkan Köse (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska finnas kvar ett ekonomiskt stöd till projektlotsar för idéburet byggande och boende och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att investeringsstödet till hyresrätter ska återinföras och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:982 av Helena Lindahl (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera allbolagen och dess tillämpning så att lagstiftningen inte försvårar bostadsbyggande på mindre orter för kommunala bostadsbolag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1084 av Anna Wallentheim (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ge bostadsrättsföreningar ett tydligare lagstöd för att kunna införa rökfria fastigheter, balkonger och uteplatser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga att tobaksrök som sprider sig till andra lägenheter kan betraktas som en otillåten störning i boendemiljön och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1209 av Adrian Magnusson och Aida Birinxhiku (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka ungas ställning på bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett investeringsstöd för studentbostäder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenter bör ha rätt till en god boendemiljö och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1210 av Adrian Magnusson och Amalia Rud Stenlöf (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en bred översyn av boendesituationen för studenter och se över lämpliga åtgärder i motionens anda och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett statligt fastighetsbolag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1239 av Niklas Sigvardsson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera småhusproduktion i trä och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka allmännyttig småhusbyggnation och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra ett statligt investeringsstöd för bostadsbyggande och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1249 av Denis Begic (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att kommunerna ska ha en gemensam skyldighet att prioritera våldsutsatta kvinnor som behöver bosätta sig i en annan kommun, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1378 av Åsa Eriksson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över det nationella regelverket för fasta bostadsanpassningar så att de kan komma fler till gagn och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1416 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över formerna för hur staten ska kunna bidra med fler aktiva åtgärder inom bostadspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1921 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att införa ett nytt investeringsstöd vid byggnation av hyresbostäder och bostäder för studenter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2128 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att underlätta bostadskarriär och integration och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2732 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av hur behövlig och obebyggd mark kan utnyttjas bättre och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda småhusrörelsen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en modern egnahemsrörelse och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2775 av Malcolm Momodou Jallow m.fl. (V):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag bör ändras så att begreppet ”affärsmässiga principer” utgår och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett förfarande där det krävs tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av bostäder ägda av kommunala bolag bör återinföras och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör utreda hur man kan säkerställa ett långsiktigt förbud mot utförsäljningar inom allmännyttiga bostadsbolag och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör vara obligatoriskt för alla kommuner att ha minst ett allmännyttigt bostadsbolag, eller om behovet kan uppfyllas genom regional samverkan, och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den generösa undantagsklausulen, 5 § lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna bör åläggas att tydligare redogöra för vilka ändamål värdeöverföringen har gått till för att säkerställa att den är korrekt genomförd och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en regel bör införas i lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som säkerställer att olovliga värdeöverföringar från allmännyttiga bostadsbolag återbetalas till det kommunala bostadsbolaget och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner ska vara skyldiga att i egen regi, eller genom regional samverkan, tillhandahålla en bostadsförmedling som genom transparenta regler förmedlar hyresbostäderna, såväl privata som

- allmännyttiga, i en kommun, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett förtydligande bör infogas i 8 § lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar om att den absoluta majoriteten av bostäderna som förmedlas ska göra det genom turordning efter kötid och tillkännager detta för regeringen.
  35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska snabbutreda hur en nationell bostadsförmedling för våldsutsatta kan bli verklighet och tillkännager detta för regeringen.
  36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett krav bör införas på privata fastighetsägare att fördela 80 procent av sitt lediga bostadsbestånd, såväl lediga som nybyggda lägenheter, till en kommunal eller regional bostadsförmedling och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2821 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell strategi för att säkerställa allas rätt till en bostad till en överkomlig kostnad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell handlingsplan för bostadsförsörjningen en gång per mandatperiod, som även bör innehålla en redovisning av hur bostadsmarknaden under den senaste mandatperioden fungerat avseende vilka bostadsbehov som inte tillgodoses samt vilka åtgärder som planeras för att åtgärda dem, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa en ny bostadsförsörjningslag, som omfattar både stat och kommun, i enlighet med Vänsterpartiets förslag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ny bostadsförsörjningslag ska innehålla uppföljbara krav som bidrar till en ökad social hållbarhet inom bostadsförsörjningen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa krav på att kommuner i sina bostadsförsörjningsplaner vidtar aktiva åtgärder mot diskriminering på bostadsmarknaden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur ett statligt byggbolag med uppgift att bygga främst billiga hyresrätter kan upprättas och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur återbruket av byggmaterial kan öka och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste säkerställa att kommunerna tar sitt ansvar och har en mångfald av upplåtelseformer, bostadsstorlekar och boendekostnader i alla delar av sin kommun och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, i syfte att öka byggandet på landsbygden, under 2025 bör införa en ny stödmodell enligt Boverkets förslag och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nedskrivningsreglerna bör förändras så att fler hyresbostäder byggs i landsbygdskommuner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur de kommunala hyresgarantierna kan omfatta fler och specifikt fånga upp ekonomiskt svaga barnfamiljer och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2834 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en samordnare för att skapa en nationell bostadskö så att våldsutsatta får ökade möjligheter att börja om på nytt, oavsett var man bor i landet, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3101 av Larry Söder (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ökad kunskap i träbyggnadsteknik och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3184 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en kommission bör tillsättas för att åtgärda de strukturproblem som genomsyrar bostads- och fastighetsmarknaderna och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur goda exempel på samhällsbyggnadsområdet kan spridas så att det är möjligt att utarbeta strategier för hur bättre planering kan minska segregationen och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en analys av hur man i framtida byggregler bäst tar hänsyn också till behoven hos den åldrande befolkningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modern social bostadspolitik och att ett utrednings- och reformarbete kan komma igång snarast och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åtgärda nedskrivningsreglerna så att det blir möjligt att planera för bostadsbyggande också på svagare marknader och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kreditgarantierna tydligare bör riktas för att stödja byggande i landsbygdskommuner och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett återinförande av kreditgarantier för småhus och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3185 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en reformering av nedskrivningsreglerna bör genomföras för bostadsbyggnation på svagare bostadsmarknader och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett investeringsstöd riktat till bostadsbyggande i landsbygdskommuner och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett landsbygdslån och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3210 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att underlätta ett ökat trähusbyggande i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3318 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Boverket ska få i uppdrag att ta fram en Reduction Roadmap där ett tydligt ramverk och skärpta målsättningar skapar rätt förutsättningar för att nå klimatmålen och ge branschen bättre möjligheter att ställa om, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3338 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ekonomiska incitament som främjar återbruk i byggsektorn, särskilt med fokus på impregnerat virke, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3370 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsa på hälsofrämjande miljöer genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion där människor lever, arbetar, studerar eller leker, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3421 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra ansvarsförhållanden när det gäller genomförandet av förebyggande klimatanpassningsåtgärder men även för uppkomna skador och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda hur styrningen av kommunerna behöver förändras för att fler konkreta klimatanpassningsåtgärder för befintlig bebyggelse ska komma på plats och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell uppföljning av kommunernas klimatanpassningsarbete och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3422 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

171. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skarpa mål för energieffektivisering av bostadshus och lokaler samt en nationell handlingsplan för genomförandet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3451 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en nationell ordning där personer i behov av hjälpmedelsanpassningar ska kunna få en effektiv och enkel hantering utförd utan att det krävs egen hantering av offerter eller upphandling och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3545 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett råd för socialt hållbar bostadsförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensamt mål och ansvar mellan aktörer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell handlingsplan för bostadsförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kommunal bostadsförmedling och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyldighet att lämna bostadsgarantier och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3546 av Amanda Palmstierna m.fl. (MP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa klimatregleringen av byggsektorn och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3548 av Daniel Helldén m.fl. (MP):

114. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rivningar av hela fastigheter ska minimeras och att ombyggnation/påbyggnation bör främjas framför rivning och tillkännager detta för regeringen.
117. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla nya affärsmodeller för en cirkulär byggsektor med ökad andel återbrukat material och tillkännager detta för regeringen.
127. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när stöd ges till bostadsbyggande ska det även premiera påbyggnad och ombyggnation av befintliga byggnader och tillkännager detta för regeringen.
129. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt mål för att öka andelen byggmaterial som återbrukas eller återanvänds från rivning, renovering och nybyggnation och tillkännager detta för regeringen.
130. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka ekonomiska styrmedel som skulle styra mot en högre grad av återanvändning av byggmaterial vid byggnation och tillkännager detta för regeringen.
134. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda den juridiska ansvarsfördelningen när det gäller garantier för återanvända byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.
136. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om producenter och återförsäljare kan underlätta återbruk genom ett bredare producentansvar och tillkännager detta för regeringen.
137. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga den juridiska ansvarsfördelningen omkring garantifrågor för återanvända byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.
138. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur återbrukade material ska certifieras och tillkännager detta för regeringen.
139. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt mål för att minska skadliga kemikalier vid nybyggnation och om en utfasning vid användning av återbrukade material och tillkännager detta för regeringen.

140. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Boverket ska ta en ledande roll i arbetet med att sprida information och vägleda myndigheter och berörda aktörer i fråga om omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn och tillkännager detta för regeringen.
142. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda avskrivningar och försäkringsfrågor kopplade till investeringar i fastigheter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3581 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en nationell samordnare för nationell bostadskö för våldsutsatta och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3582 av Rickard Nordin m.fl. (C):

143. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att öka återbruk och återvinning av byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.
145. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att taktytor bör betraktas som en strategisk resurs för dagvattenhantering och ekosystemtjänster och tillkännager detta för regeringen.
146. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av styrmedel som bidrar till att minska nya byggnaders klimatpåverkan genom exempelvis ökat byggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3584 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta behovet av fler bostäder för en växande Stockholmsregion och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en social bostadspolitik ska utvecklas för att bryta segregationen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3586 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om våldsutsatta kvinnors rätt till bostad och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om våldsutsatta kvinnors förtur till allmännyttiga bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3591 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svårigheten att hitta nytt boende och tillkännager detta för regeringen.

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell bostadskö för våldsutsatta kvinnor och barn och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3650 av Joakim Järrebring m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en aktiv bostadspolitik som fokuserar på goda bostäder åt alla i stället för särlösningar som hotar att splittra vårt land, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bostaden som social rättighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skillnaderna i boendekostnader mellan dem som hyr och dem som äger behöver minska och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny samlad bostadsförsörjningslag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna ska kunna åläggas planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de kommuner som överlåter bostadsförsörjningsansvaret till grannkommunerna inte ska kunna ta för givet att kunna räkna hem statens stöd för andra satsningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten tydligare ska visa den politiska viljeinriktningen och hantera bostadsförsörjningen som den tvärsektoriella fråga den är och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan för bostadsförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell Sverigeförhandling och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda formerna för att staten ska kunna bidra med fler aktiva åtgärder inom bostadspolitiken och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett statligt fastighetsbolag och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samla bransch, parter och politiken i en bostadskommission för att på ett konstruktivt sätt gemensamt möta utmaningarna på såväl kort som lång sikt och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkt användning av kommunala hyresgarantier och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydliga begränsningar av användning av förturer och reglering av inkomstkrav och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en nationell plan för bostadsförsörjning som inkluderar hänsyn till den utvidgade möjligheten till förverkande av hyresrätt och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga bort bostadsbristen och skapa en balans som kan bidra till att lösa trångboddheten och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åter tillsätta en utredning som kan föreslå åtgärder för att motverka social dumpning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en nationell bostadskö och andra åtgärder för att hjälpa våldsutsatta barn och vuxna och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3664 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska åläggas att kartlägga behovet av senior- och trygghetsbostäder samt utforma handlingsplaner för hur detta behov ska tillgodoses och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3732 av Åsa Westlund m.fl. (S):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att nyttja byggnadstaken bättre för elproduktion, dagvattenhantering och ekosystemtjänster och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om klimatsäkring av strategisk infrastruktur och byggnader och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3749 av Larry Söder (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka användningen av impregnerat trä i byggande av utemiljöer och infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.